

Vervall

VR 9-507

MINISTERIE VAN DEFENSIE

VOORLOPIGE RICHTLIJNEN nr 9-507

GEWEER 7,62-MILLIMETER, NATO;

FAL, FN

VOORLOPIGE RICHTLIJNEN

DIENSTGEHEIM

1e ORGAVE VAN WIJZIGING op VR 9-507, GEWEER 7,62-MILLIMETER, NATO; FAL, FN

- Deel I, bladzijde 4, punt 6e, na 4e regel opnemen:

CONTROLEER TEVENS, INDIEN DE DOOSGROEP EN HET HUIS AFVUURINRICHTING UITEENGENOMEN ZIJN OF HET NUMMER VAN HET HUIS AFVUURINRICHTING OVEREENKOMT MET HET WAPENNUMMER OP DE LINKERZIJDE! (Hierop dient door de commandant toezicht te worden uitgeoefend.)

- Deel II, bladzijde 8, achter punt 17 d (3) punt e invoegen:

e. Inspecteren van het geweer FAL

Het inspecteren van het geweer kan plaatsvinden:

- (1) Op de schietbaan, onmiddellijk na een schietoefening (veiligheid).
Op de schietbaan geschiedt de inspectie als omschreven in punt 17 d (3), dus na het ontladen op de aanwijzing "Afsluiter in de achterste stand".
Na de inspectie wordt het wapen gesloten, afgedrukt en weer op veilig gezet.
- (2) Onder andere omstandigheden ter verzekering van de veiligheid of als controle op het onderhoud.
De overige inspecties vinden als volgt plaats:
 - (a) De manschappen stellen zich op met het geweer in draaghouding (Aanwijzing "Geweer in draaghouding").
 - (b) Op de aanwijzing "Wapeninspectie" nemen zij de houding aan als bij "staande laden" d.w.z. rechterhand om de pistoolgreep, kolf onder de rechter oksel, loop schuin naar boven, en controleren of de vuurregelaar op "S" staat.
 - (c) Vervolgens nemen zij het patroonmagazijn af met de linkerhand en steken dit tijdelijk in de linkerzak.
 - (d) Met de linkerduim of -wijsvinger wordt de spangreep naar achteren gebracht; wanneer de afsluiter in de achterste stand is, wordt met een van de andere vingers de afsluiterstoppal omhoog gedrukt.
 - (e) Het patroonmagazijn wordt in de linkerhand genomen en met de aanbrenger naar boven op koppelhoogte gehouden.
 - (f) Wanneer het wapen is geïnspecteerd, wordt het patroonmagazijn weer geplaatst, de afsluiterstoppal omlaag gedrukt, de vuurregelaar op "R" gezet, afgedrukt en de vuurregelaar weer op "S" gezet.
 - (g) Vervolgens stelt betrokkene zich weer op met het geweer in draaghouding.

- Deel III, bladzijde 12 punt 20 c, 2e regel:

760 te veranderen in 761.

VR 9-507

DEPARTEMENT VAN DEFENSIE

VOORLOPIGE RICHTLIJNEN nr 9-507

GEWEER 7,62 - MILLIMETER NATO;
FAL, FN

DIENSTGEHEIM

De gegevens en inlichtingen uit deze voorlopige richtlijnen mogen niet aan de pers of aan onbevoegden worden verstrekt.

Inspecteur der Infanterie, januari 1962

V O O R W O O R D

1. Deze voorlopige richtlijnen vormen een samengebundelde voorlopige uitgave van onderwerpen met betrekking tot het bedoelde wapen t.w.:

Deel I - Wapenleer

Deel II - Schietvoorschrift

Deel III - Schietopleiding

Deel IV - Exercitie

2. Het ligt in de bedoeling deze onderwerpen t.z.t. in aparte c.q. bestaande voorschriften op te nemen, zulks nadat eventueel commentaar op de huidige inhoud is verwerkt.
3. Voorstellen tot verbetering c.q. aanvulling van deze richtlijnen waren schriftelijk vóór 1 september 1962 bij de Inspecteur der Infanterie in te dienen.

DEEL I

WAPENLEERINHOUD

	Blz.
Hoofdstuk I - ALGEMENE BESCHRIJVING	I-1
Hoofdstuk II - UITEENNEMEN EN INEENZETTEN	I-3
Hoofdstuk III - WERKING	I-7
Hoofdstuk IV - STORINGEN	I-11
Hoofdstuk V - ONDERHOUD	I-12
Hoofdstuk VI - HET CORRIGEREN VAN DE RICHTMIDDELEN	I-15
Hoofdstuk VII - VERDERE GEBRUIKSMOGELIJKHEDEN GEWEER FAL	I-16

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BESCHRIJVING1. Kenmerkende eigenschappen

- a. Het geweer FAL (Fusil Automatique Léger), 7.62 mm NATO, is een licht, semi-automatisch geweer.
- b. Door het omzetten van de vuurregelaar kan het wapen enkel schot (semi-automatisch) vuren en veilig worden gesteld.
In de stand "veilig" wordt de trekker geblokkeerd. Het op veiligstellen kan zowel met een gespannen als met een ontspannen hamerveer geschieden.
- c. Door het plaatsen van een speciale vuurregelaar kan de mogelijkheid van automatisch vuur worden ingeschakeld.
- d. Door het plaatsen van een mondingsstop voor losse schoten kan met losse patronen worden geschoten.
- e. Het wapen heeft een wip-vergrendeling (zoals de mitrailleur Bren), en werkt door middel van gas-aftap.
- f. Het wapen vuurt slechts af indien de afsluiter volledig is gegrendeld.
- g. Na het laatste schot blijft de afsluiter in de achterste stand staan door de werking van de patroonaanbrenger en afsluiterstoppal.
- h. De patroonaanvoer geschiedt door middel van een patroonmagazijn.
- i. Het wapen is voorzien van een tweebeelige, opklapbare voorsteun.
- j. De voorzijde van de loop is voorzien van een gecombineerde schiettap-mondingsvlamdemper, welke tevens dient voor het bevestigen van de bajonet.
- k. Door het omzetten van de gasbuisstop kan het gasaftapkanaal worden afgesloten, hetgeen nodig is om geweergranaten af te vuren.
- l. Het geweer kan worden gedragen door middel van een draagriem of aan het omklapbare draaghandvat.

2. Toebehoren

- a. Patroonmagazijnen (bij elk wapen behoren 5 patroonmagazijnen) te weten:
 - 1 op het wapen
 - 4 op de man.
 N.B. Eén patroonmagazijn behoort bij het wapen en moet bij overdracht, inlevering e.d. te allen tijde bij het wapen blijven.
- b. Bajonet met schede.
- c. Draagriem.
- d. 5-delige pompstok in tas (1 per 10 wapens).
- e. Een doos schoonmaakgereedschap (zie fig. 2), waarin:
 - oliekoker
 - wiskoord
 - kwast voor schoonmaken
 - exercitiepatroon
 - patroonmagazijnvuller
 - mondingsstop voor losse schoten (wordt alleen gebruikt indien met losse munitie moet worden geschoten).

3. Gegevens

Kaliber	7.62 mm NATO
Aantal patronen in patroonmagazijn	20
Vizierstand (vast)	250 m
Correctiemogelijkheid:	
- voor de hoogte : met de korrel	
- voor de breedte: met het vizier	
Lengte	109 cm
Gewicht wapen met ledig patroonmagazijn	± 5 kg
Gewicht van een gevuld patroonmagazijn	0,7 kg

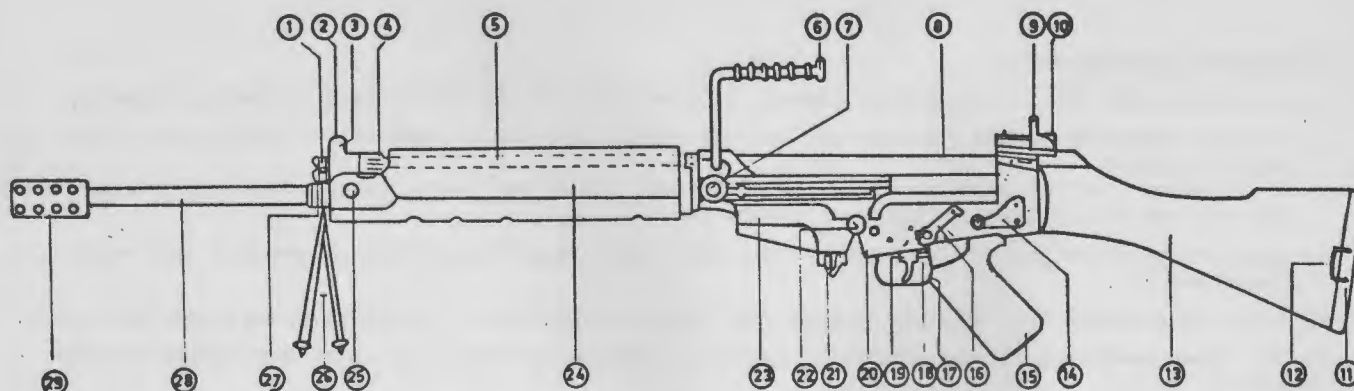
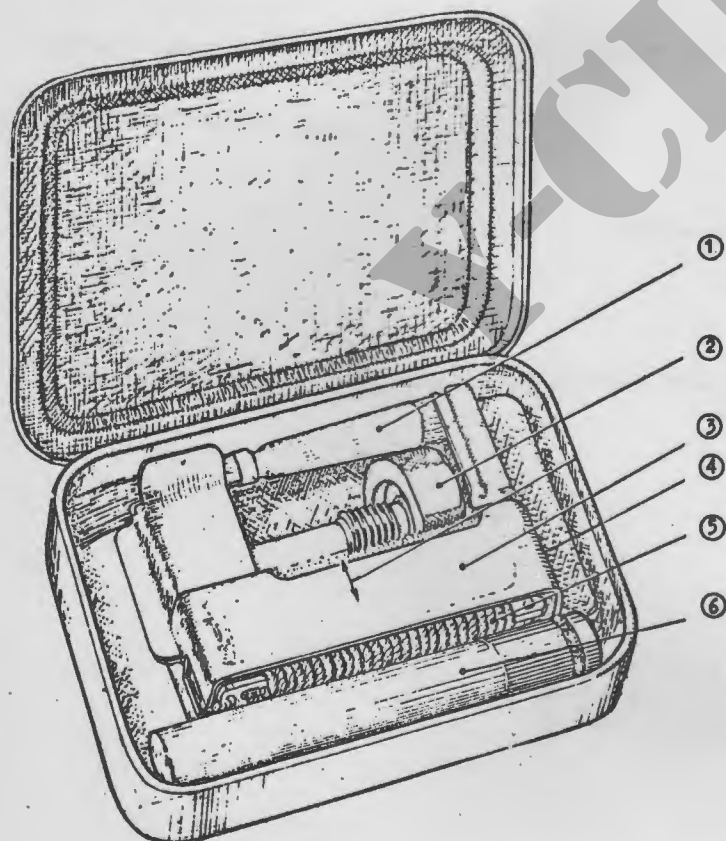

Fig. 1 Geweer FAL

1. Gasbuisstop	11. Kolfplaat	21. Afsluiterstoppal
2. Vizierkorrel	12. Achterste cordonbeugel	22. Scharnierbus en borgschroef
3. Vizierkorrelbeschermer	13. Kolf	23. Ligplaats patroonmagazijn
4. Gasregelring	14. Sluitpalhefboom	24. Li en re handbeschermer
5. Gasbuis	15. Pistoalgreep	25. Handbeschermerschroef
6. Draaghandvat	16. Vuurregelaar	26. Voorsteunen
7. Spangreep	17. Beugelkrop	27. Voorste cordonbeugel
8. Beschermkap	18. Trekkerveer en drukstift	28. Loop
9. Oogdop	19. Trekker	29. Gecombineerde schiettap-
mondingsvlamdemper
10. Viziervoetstuk	20. Huis voor afvuurinrichting	

1. Kwast, v/schoonmaken
2. Mondingsstop, v/losse schoten
3. Vuller, patroonmagazijn (FAL)
4. Exercitiepatroon
5. Wiskoord
6. Oliekoker

Fig. 2. Doos schoonmaakgereedschap

HOOFDSTUK II

UITEENNEMEN EN INEENZETTEN4. Algemeen

a. Mate van uiteennemen

Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen:

- (1) Uiteennemen in hoofdgroepen.
- (2) Verder uiteennemen van de hoofdgroepen ten behoeve van het onderhoud, voor het uitvoeren van kleine herstellingen en voor het vervangen van onderdelen.

b. Regels

Bij het uiteennemen en ineenzetten van het geweer moeten de volgende regels in acht worden genomen:

- (1) Voer de veiligheidsmaatregelen uit.
- (2) Neem het wapen in de juiste volgorde uiteen en leg de onderdelen in deze volgorde neer.
- (3) Maak er geen wedstrijd van.
- (4) Neem het wapen uiteen zonder geweld te gebruiken.
- (5) Leg de onderdelen neer op een droge, schone plaats.

c. Benamingen

Zie figuren 1, 2, 3, 5, 9 en 13.

5. Veiligheidsmaatregelen

a. Het wapen

- (1) Controleer of de vuurregelaar op "S" staat, zonodig daarop stellen.
- (2) Druk de patroonmagazijnpal naar voren en neem het patroonmagazijn uit.
- (3) Trek de afsluiter naar achteren met behulp van de spangreep en controleer of zich geen patroon in de kamer bevindt. Verwijder een eventueel aanwezige patroon.
- (4) Laat de afsluiter naar voren gaan.
- (5) Zet de vuurregelaar op "vuren", ontspan de slagveer en zet de vuurregelaar weer op "S".

b. De munitie

Controleer de exercitiepatronen, de patroonmagazijnen en de patroontassen op eventueel aanwezige scherpe munitie.

c. De mondingsstop voor losse schoten

De rode mondingsstop voor losse schoten bevindt zich nimmer op de loop, tenzij direct gebruik zal worden gemaakt van losse munitie.

Het is daarom ook ten strengste **V E R B O D E N** de mondingsstop voor losse schoten mede te nemen naar de schietbaan!!!

6. Uiteennemen in hoofdgroepen

a. Algemeen

- (1) De hoofdgroepen, waarin het geweer wordt uiteengenomen, zijn:

- de afsluitergroep
- de kolfgroep
- de loopgroep en doos.

- (2) Alvorens het wapen uiteen te nemen moet de draagriem worden verwijderd en moet de voorsteun worden uitgekapt.

N.B. Het zal niet altijd noodzakelijk zijn de loopgroep en doos van de kolfgroep te scheiden.

b. Het afnemen van het patroonmagazijn

Druk met de duim van de linkerhand de patroonmagazijnpal in en neem het magazijn met een naar voren draaiende beweging af.

c. Het verwijderen van de afsluitergroep

- (1) Span het wapen.
- (2) Houd het wapen onder een hoek van 45° , waarbij de loop naar de grond wijst. Omvat met de linkerhand de achterzijde van de handbeschermers en met de rechterhand de pistoolgreep. Druk met de duim van de rechterhand de sluitpalhefboom omhoog en druk de kolf omlaag.
- (3) Verwijder met de rechterhand de beschermkap van de doos.
- (4) Trek met de rechterhand de afsluitergroep naar achteren door middel van de afsluiterstang en neem de afsluitergroep uit.
- (5) Druk, behalve indien de loopgroep en doos van de kolfgroep worden gescheiden, de kolf weer omhoog tot een klik wordt gehoord.

d. Het scheiden van de kolfgroep van de loopgroep en doos

- (1) Draai met behulp van een patroonrand of muntstuk de borgschroef van de scharnierbus geheel los (zodanig de scharnierbus door middel van een patroonrand of muntstuk vasthouden in verband met het mededraaien) en neem deze uit.
- (2) Druk de scharnierbus met behulp van het kogeleinde van een exercitiepatroon naar buiten en neem hem uit. Gebruik hier nooit een stalen voorwerp voor daar anders de schroefdraad van de bus kan worden beschadigd.
- (3) Neem de kolfgroep van de doos.
- (4) Ontspan de slagveer onder controle; daar anders steeds de spantand voor automatisch vuur van de hamer met te grote kracht tegen de borgplaat slaat, wat beschadiging van deze borgplaat tot gevolg kan hebben.

e. Het ineenzetten van de hoofdgroepen

Dit geschiedt in omgekeerde volgorde.

CONTROLEER, ALVORENS DE AFSLUITER EN HET AFSLUITERDRAAGSTUK TE PLAATSEN OF DE NUMMERS OP DEZE DELEN OVEREENKOMEN MET HET WAPENNUMMER OP DE LINKERZIJDE VAN DE DOOS.

Opmerking:

Span de slagveer vóór het plaatsen van de afsluitergroep.

Houd bij het inbrengen van de afsluitergroep de loop onder $+45^{\circ}$ omlaag gericht, zodat de afsluitergroep door zijn eigen gewicht in de voorste stand komt en de afsluiterstang de juiste stand inneemt.

7. Het verder uiteennemen van de hoofdgroepen

a. Het uiteennemen van de afsluitergroep

- (1) Breng de afsluiter (in het draagstuk) in de achterste stand, breng daarna de voorzijde omlaag.
- (2) Neem het afsluiterdraagstuk in de linkerhand, met de afsluiterstang van het lichaam afgekeerd, en de afsluiter in de rechterhand.
- (3) Druk de achterzijde van de slagpin b.v. tegen de rand van een tafel, de afsluiter komt nu vrij van het draagstuk.

HET VERDER UITEENNEMEN VAN DE AFSLUITERGROEP IS ALLEEN TOEGESTAAN AAN PERSONEEL VAN EEN HOGER ECHELON (zie punt 9a).

b. Het ineenzetten van de afsluitergroep

Dit geschiedt in omgekeerde volgorde.

Opmerking:

De afsluiter kan in het draagstuk worden geplaatst zonder dat daarbij de slagpin moet worden ingedrukt.

c. Het uiteennemen van de kolfgroep: Trekkerinrichting

Het uiteennemen van de trekkerinrichting mag alleen geschieden, indien de omstandigheden dit noodzakelijk maken:

- (1) door 2e echelonspersoneel
- (2) onder toezicht van terzake deskundig kader.

Vóór het uiteennemen van de trekkerinrichting, dient de kolfgroep van de loopgroep en doos te worden gescheiden.

- (1) Ontspan de hamer onder controle. Druk de slagveerkoker omhoog door middel van een exercitiepatroon, welke hiertoe kan worden geplaatst in de uitsparing van het huis van de trekkerinrichting, laat de slagveer onder controle ontspannen. Neem de slagveerkoker, de slagveer en de slagveerstang uit.

- (2) Zet de vuurregelaar recht omhoog en neem deze naar links uit.
- (3) Draai de borgplaat omhoog waardoor deze kan worden uitgenomen.
- (4) Druk de hameras naar rechts uit en neem de hamer uit.
- (5) Druk de trekkeras naar rechts uit. Neem de vuuronderbreker met drukstift en veer en de trekker naar boven uit.

HET VERDER UITEENNEMEN VAN DE KOLFGROEP IS ALLEEN TOEGESTAAN AAN PERSONEEL VAN EEN HOGER ECHELON (zie punt 9c).

d. Het ineenzetten van de kolfgroep

Dit geschiedt in omgekeerde volgorde.

e. Het uiteennemen van de loopgroep en doos

- (1) Druk met behulp van de punt van een patroon, die men in de rechterhand houdt, de borgpal van de gasbuisstop geheel in en draai de gasbuisstop naar links (van achteren gezien) tot de patroon stuit. Draai met de linkerhand of met behulp van een hulsbodem de gasbuisstop nog iets verder door tot de borgpalas vertikaal staat, waarna deze, onder druk van de gespannen zuigerveer, uit zijn ligplaats komt. Neem hierna de zuigerstang met veer uit.
- (2) Draai met behulp van een patroonrand of muntstuk de handbeschermerschroef los en neem de linker- en rechterhandbeschermer af.
- (3) Verwijder de tuimelaar voor automatisch vuur, welke zich links van de uitwerper in de doos bevindt, door de nok van de tuimelaar omlaag te drukken. De tuimelaar met veer kan dan naar onder worden uitgenomen.

HET VERDER UITEENNEMEN VAN DE LOOPGROEP EN DOOS IS ALLEEN TOEGESTAAN AAN PERSONEEL VAN EEN HOGER ECHELON (zie punt 9e (1)).

f. Het ineenzetten van de loopgroep en doos

Dit geschiedt in omgekeerde volgorde.

8. Het uiteennemen van het patroonmagazijn

- a. Druk met behulp van de kogelpunt van een exercitiepatroon de bodemplaat zover naar buiten, dat de 2 nokken van de bodemplaat vrij komen van de doos.
- b. Schuif de bodemplaat naar achteren af en houd hierbij de aanbrengeveer met de duim tegen.
- c. Laat de aanbrengeveer onder controle ontspannen en neem de aanbrenger met veer uit (het breedste gedeelte van de aanbrenger het eerst).
- d. Het ineenzetten van het patroonmagazijn
Dit geschiedt in omgekeerde volgorde.

9. Het verder uiteennemen van de hoofdgroepen, uitsluitend uit te voeren door 2e echelonspersoneel

Alleen de hierna genoemde onderdelen mogen door het 2e echelonspersoneel uiteen worden genomen. Verdere uiteenname is aan een hoger echelon voorbehouden.

a. Het verder uiteennemen van de afsluitergroep

- (1) Het uitnemen van de patroontrekker moet plaatsvinden vóór het verwijderen van de slagpin met behulp van het hiervoor verstrekte gereedschap.
 - plaats het gereedschap voor het uitnemen van de patroontrekker met de bus om de slagpin;
 - plaats de nok van de lange arm van het gereedschap in het gat van de patroontrekkerdrukkap en draai de hefboom achterover;
 - de patroontrekkerveer is nu gespannen en de patroontrekker kan naar boven worden uitgenomen;
 - na het vooruitdraaien van de hefboom kan de drukkapp en de veer worden uitgenomen.
- (2) Druk de slagpinborgpen uit. De slagpin met veer kan nu naar achteren worden uitgenomen.

b. Het ineenzetten van de afsluitergroep

Dit geschiedt in omgekeerde volgorde.

c. Het verder uiteennemen van de kolfgroep

- (1) Draai de kolfplaatschroef uit en neem de veerring af. De kolfplaat kan nu worden afgenomen.
- (2) Draai met behulp van het gereedschap voor het verwijderen van de kolfbout en sluitveer de kolfbout los en neem deze met de sluitring, de sluitveren en de sluitveerstang uit.

d. Het ineenzetten van de kolfgroep

Dit geschiedt in omgekeerde volgorde.

e. Het verder uiteennemen van de loopgroep en doos

- (1) Draai (alleen als dit voor verwisseling noodzakelijk is) de vizierkorrel uit met de vizierkorrelsleutel. De klikring en de veer komen hierdoor vrij.

N.B. De vizierkorrel moet worden uitgenomen zonder de vizierkorrelbeschermer af te nemen, door, na het losdraaien van de korrel, de klikring met veer d.m.v. een schroevendraaier iets in te drukken en de korrel daarna naar voren uit te nemen.

- (2) Til voor het afnemen van de voorsteun het uiteinde van de borgveer van de bevestigingspen uit zijn ligplaats en draai de veer omlaag.

- (3) Trek de bevestigingspen naar voren uit.

- (4) Draai de bevestigingsbeugel omlaag en neem de voorsteun van de loop.

f. Het ineenzetten van de loopgroep en doos

Dit geschiedt in omgekeerde volgorde.

K-CHIE.ML

HOOFDSTUK III

WERKING10. Algemeen

Ter verduidelijking wordt de werking in 7 fasen verdeeld:

- a. HET AFVUREN ENKEL SCHOT.
- b. ACHTERWAARTSE BEWEGING.
- c. SPANNEN VAN DE HAMER.
- d. UITWERPEN VAN DE LEGE HULS.
- e. VOORWAARTSE BEWEGING.
- f. LEDIG PATROONMAGAZIJN.
- g. VUURREGELAAR OP "S" (veilig).

11. Beginstand

Het wapen is geladen; er bevindt zich een patroon in de kamer.

De afsluiter bevindt zich in voorste stand (gegrendeld); de patroontrekker bevindt zich in de groef van de huls. De hamer bevindt zich in achterste stand, doordat de spannek van de vuuronderbreker zich bevindt in de spantand voor semi-automatisch vuur van de hamer.

De slagveer is gespannen.

De vuurregelaar staat op vuren ("R").

De trekkernok bevindt zich onder de achterzijde van de vuuronderbreker.

Een gevuld patroonmagazijn is geplaatst.

12. Het afvuren enkel schot

Zie voor beginstand fig. 3.

Wordt aan de trekker getrokken, dan zal deze om zijn as draaien en de trekkerveer spannen.

De trekkernok aan de achterzijde van de trekker en de hierop steunende vuuronderbreker worden mee omhoog genomen.

De vuuronderbreker draait om de trekkeras en zijn spannek komt vrij uit de spantand van de hamer.

De hamer slaat naar voren onder werking van de gespannen slagveer en treft de slagpin.

De slagpin wordt hierdoor tegen de werking van de slagpinveer naar voren gedreven en treft met kracht het slaghoedje. De trekker draait nog iets verder totdat de trekkernok stuit in de ondiepe uitsparing in de vuurregelaar. Gedurende het naar voren bewegen van de hamer zal de vuuronderbreker naar voren bewegen onder werking van zijn veer, waardoor de achterzijde van de vuuronderbreker boven de trekkernok vandaan komt.

Deze voorwaartse beweging van de vuuronderbreker eindigt als de achterzijde van zijn langwerpige asgat stuit tegen de trekkeras (zie fig. 4).

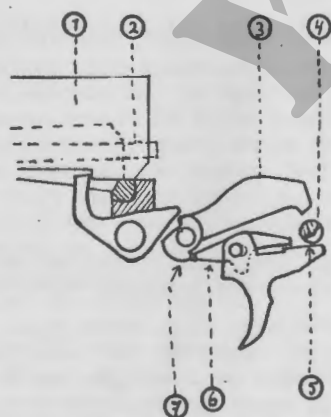

Fig. 3. Trekkerinrichting - beginstand

1. Afsluiter.
2. Slagpin.
3. Hamer.
4. Vuurregelaar ("R").
5. Trekkernok.
6. Vuuronderbreker.
7. Spantand voor semi-automatisch vuur van de hamer.

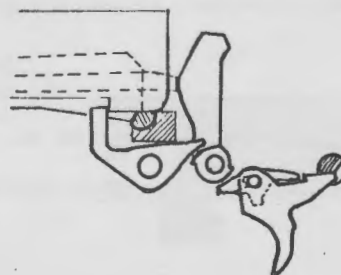
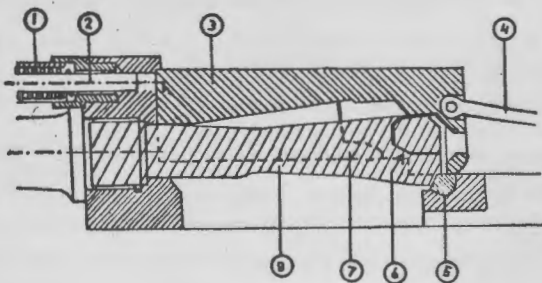

Fig. 4. Trekkerinrichting - nadat is afgevuurd

13. Achterwaartse beweging

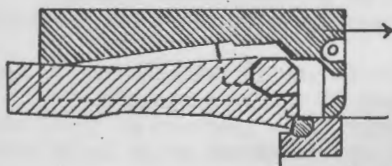
Zie beginstand afsluiter fig. 5.

1. Zuigerstangveer.
2. Zuigerstang.
3. Afsluiterdraagstuk.
4. Afsluiterstang.
5. Grendelstuk.
6. Ontgrendelnokken van de afsluiter.
7. Ontgrendelnokken van het afsluiterdraagstuk.
8. Afsluiter.

Fig. 5. Afsluiter - vergrendelde stand tijdens het afvuren

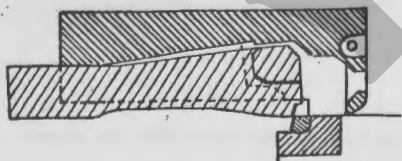
Als de slagpin het slaghoedje indrukt en de voortdrijvende lading ontbrandt, drijft de gasdruk de kogel met een rechtsomgaande beweging de loop uit. Zodra de kogel het gasaftapkanaal passeert, wordt een gedeelte van de gassen afgetapt en via de gasbuisstop in de gascylinder gevoerd. De hoeveelheid gas, welke uit de loop wordt afgetapt, is bij elke stand van de gasregelring gelijk. Door het meer of minder gesloten zijn van de gasregelring, kan er minder of meer gas uit de gascylinder ontsnappen, voordat de energie wordt benut voor het achteruit drijven van de zuiger. De resterende gassen drukken de zuigerstang achteruit tegen de werking van de zuigerstangveer. De achterzijde van de zuigerstang rust tegen het afsluiterdraagstuk. Zodra dus de zuigerstang achterwaarts beweegt, zal het afsluiterdraagstuk achteruit worden gedrukt. De eerste ± 8 mm van deze achterwaartse beweging blijft de afsluiter vergrendeld (mechanische veiligheid) in achterwaartse richting (zie fig. 6).

Het afsluiterdraagstuk is iets teruggelopen, de ontgrendelnokken van het afsluiterdraagstuk zijn in aanraking gekomen met de ontgrendelnokken van de afsluiter.

Fig. 6.

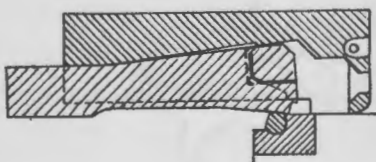
Hierna komen de schuin omhoog verloopende ontgrendelnokken van het afsluiterdraagstuk in aanraking met de ontgrendelnokken van de afsluiter, waardoor deze omhoog en voor het grendelstuk vandaan wordt getild (zie fig. 7).

De afsluiter is omhoog gebracht door het afsluiterdraagstuk en is ontgrendeld.

Fig. 7.

Het afsluiterdraagstuk komt nu in aanraking met de voorzijde van de ontgrendelnokken van de afsluiter, waardoor afsluiter en afsluiterdraagstuk gezamenlijk de achterwaartse beweging voortzetten (zie fig. 8).

Het afsluiterdraagstuk komt tegen de voorzijde van de ontgrendelnokken van de afsluiter en heeft de afsluiter mee naar achteren genomen.

Fig. 8.

Gedurende de achterwaartse beweging worden de sluitveren gespannen. De achterwaartse beweging eindigt als de achterzijde van het afsluiterdraagstuk stuit tegen de achterwand van het huis van de trekkerinrichting.

14. Spannen van de hamer

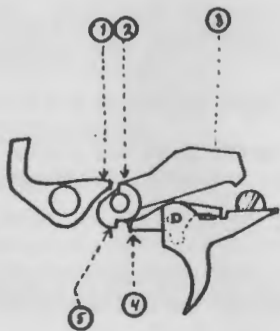
Wanneer het afsluiterdraagstuk naar achteren beweegt, drukt dit de hamer achterover en omlaag, waardoor de slagveer wordt gespannen.

Tijdens het draaien van de hamer komt de spantand voor semi-automatisch vuur van de hamer voorbij de spannok van de vuuronderbreker.

De voorzijde van de vuuronderbreker komt nu onder werking van zijn drukstift met veer omhoog en de achterzijde omlaag tot vóór de trekkernok.

De hamer draait nog iets verder door totdat de spantand voor automatisch vuur voorbij de spannok van de tuimelaar voor automatisch vuur is gekomen.

Deze draait nu onder werking van zijn veer achterover, waardoor zijn spannok in de werkweg van de spantand van de hamer komt (zie fig. 9).

1. Spannok van de tuimelaar voor automatisch vuur.
2. Spantand voor automatisch vuur van de hamer.
3. Afsluitergroep.
4. Spannok van de tuimelaar.
5. Spantand voor semi-automatisch vuur van de hamer.

Fig. 9. Trekkerinrichting - na het afvuren - achterwaartse beweging afsluitergroep is voltooid

Als het afsluiterdraagstuk weer naar voren beweegt en boven de hamer vandaan is, zal de slagveer de hamer naar voren drukken totdat de spantand voor automatisch vuur wordt opgevangen door de spannok van de tuimelaar (zie fig. 10).

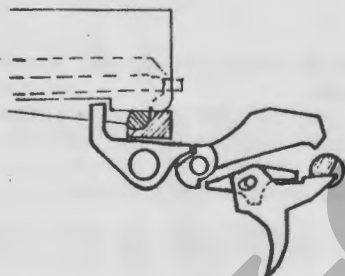

Fig. 10. Trekkerinrichting - het opvangen van de hamer door de tuimelaar voor automatisch vuur

Zodra het afsluiterdraagstuk bijna in zijn voorste stand is gekomen, zal hij de bovenste nok van de tuimelaar voor automatisch vuur raken, waardoor deze tegen de werking van zijn veer voorover draait en de spannok uit de spantand voor automatisch vuur van de hamer drukt (zie fig. 3).

De hamer draait nu zover naar voren tot de spantand voor semi-automatisch vuur, de spannok van de vuuronderbreker raakt en de vuuronderbreker naar achteren drukt. De veer van de vuuronderbreker wordt hierdoor gespannen. Deze achterwaartse beweging eindigt als de achterzijde van de vuuronderbreker stuit tegen de voorzijde van de trekkernok (als de trekker is ingedrukt).

Als de trekker wordt losgelaten draait deze door de werking van zijn veer in zijn uitgangsstand terug, waardoor de trekkernok omlaag beweegt.

De vuuronderbreker wordt nu door de druk van de slagveer via de hamer naar achteren gedrukt totdat hij met de voorzijde van zijn langwerpige asgat stuit tegen de trekkeras.

Door deze beweging is de achterzijde van de vuuronderbreker boven de trekkernok gekomen en de vuuronderbrekerveer gespannen (zie fig. 3).

15. Uitwerpen van de lege huls

Bij het naar achteren bewegen van de afsluiter neemt de aan de rechterzijde van de afsluiter bevestigde patroontrekker de ledige huls mee uit de kamer.

Zodra de voorzijde van de afsluiter de in de doos bevestigde uitwerper passeert, wordt de huls naar rechts uitgeworpen.

16. Voorwaartse beweging

Door het voorwaarts bewegen van het afsluiterdraagstuk wordt de afsluiter mee naar voren genomen (zie fig. 11).

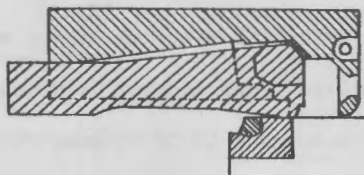

Fig. 11. Voorwaartse beweging van de afsluitergroep

Als de afsluitergroep, onder werking van de gespannen sluitveer, naar voren gaat, drukt de ondervoorzijde van de afsluiter, de inmiddels door de aanbrengrer omhoog gedrukte patroon uit het patroonmagazijn naar voren.

Zodra de patroon geheel in de kamer is gebracht, veert de patroontrekker naar buiten en grijpt in de hulsgroef.

De afsluiter is nu in zijn meest voorste stand gekomen. Het afsluiterdraagstuk gaat nog verder naar voren en drukt hierbij de achterzijde van de afsluiter omlaag, waardoor de achteronderzijde van de afsluiter vóór het grendelstuk komt te liggen (zie fig. 12).

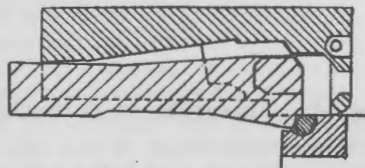

Fig. 12. De afsluiter is in zijn voorste stand. Het afsluiterdraagstuk drukt de achterzijde van de afsluiter naar omlaag in zijn vergrendeling

Hierna loopt het afsluiterdraagstuk nog ± 8 mm alleen naar voren totdat het stuit tegen zijn aanslagvlak in de doos (zie fig. 5).

17. Ledig patroonmagazijn

Als de laatste patroon uit het patroonmagazijn is afgevuurd, komt de omhoog bewegende aanbrengrer in aanraking met de naar voren uitstekende pen van de afsluiterstoppal.

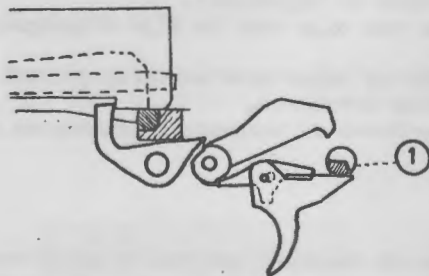
De afsluiterstoppal wordt nu, tegen de werking van zijn veer in, omhoog gedrukt in de werkweg van de afsluiter. Als deze zijn voorwaartse beweging begint, wordt hij met zijn voorzijde opgevangen door de stoppal.

De afsluiterstoppal kan weer worden uitgeschakeld door de haak aan de linkerzijde van de patroonmagazijnpal omlaag te drukken.

Als een gevuld patroonmagazijn is geplaatst, drukt de afsluiter meteen een patroon in de kamer zodat onmiddellijk kan worden doorgevuurd.

18. Vuurregelaar op "S" (veilig)

De vuurregelaar kan op "S" worden gesteld, ongeacht of de slagveer gespannen dan wel ontspannen is. Wordt de vuurregelaar op "S" gesteld, dan komt de bolle zijde van de vuurregelaar in de werkweg van de trekknok, waardoor de trekker wordt geblokkeerd.

1. Bolle zijde van de vuurregelaar.

Fig. 13. Trekkerinrichting - vuurregelaar op "S"

HOOFDSTUK IV

STORINGEN19. Algemeen

Indien zich een storing voordoet, moet de eerste reactie van de schutter zijn het wapen weer zo snel mogelijk tot vuren gereed te maken.

Het aantal storingen wordt tot een minimum beperkt, wanneer de schutter voldoende kennis van de werking van het wapen bezit, het wapen op de juiste wijze onderhoudt en de juiste handelingen aan het wapen verricht.

De meest voorkomende storingen zijn te wijten aan:

- a. Een niet goed afgestelde gasregeling.
- b. Vervuiling (voornamelijk zand).
- c. Beschadigingen.

20. Storingsreactie

a. Algemeen

Onder de directe storingsreactie wordt verstaan het uitvoeren door de schutter van die handelingen, die nodig zijn om de storing onmiddellijk op te heffen, zonder daarbij eerst de oorzaak van de storing vast te stellen. De handelingen betreffende de directe storingsreactie moeten snel worden uitgevoerd en werktuiglijk worden toegepast.

b. Uitvoering

Weigert het wapen te vuren, dan moet de spangreep met de linkerhand geheel naar achteren worden getrokken en weer losgelaten. Hierna moet de schutter opnieuw richten en doorgaan met vuren. Deze handeling zal de meeste storingen opheffen.

Weigert het wapen na het afgeven van het volgende schot opnieuw en moet het vuren worden voortgezet, dan moet de spangreep na elk schot telkens met de hand achteruit worden gehaald, tot voldoende tijd beschikbaar komt om de oorzaak van de storing op te zoeken.

21. De gasregeling

a. Algemeen

- (1) De hoeveelheid gas, die uit de gasbuis ontsnapt, kan te veel, te weinig of goed zijn.
- (2) Ontsnapt er te veel gas, dan is het gevolg, geen of slechte uitwerping van de huls, waardoor storingen in de aanvoer kunnen optreden.
- (3) Ontsnapt er te weinig gas, dan werkt het wapen te krachtig. Het gevolg is, te krachtige uitwerping van de huls, beschadigde hulsbodem en grotere slijtage dan nodig is.
- (4) Bij een goed afgestelde gasregeling zullen de hulzen ± 2 m worden weggeworpen.

b. Het afstellen van de gasregeling

- (1) Draai de gasregelring geheel vast en daarna zover terug, dat het cijfer 1 boven staat.
- (2) Plaats een patroonmagazijn met één patroon in het wapen en vuur deze patroon af.
- (3) Wordt na dit schot de afsluiter niet opgevangen door de afsluiterstoppal, draai dan de gasregelring één cijfer hoger (2 klikken) en vuur opnieuw een patroon af.
- (4) Herhaal eventueel de onder (3) genoemde handeling totdat de afsluiter wel door de afsluiterstoppal wordt opgevangen.
- (5) Draai daarna de gasregelring nog één klik verder dicht om zeker te zijn dat het wapen goed functioneert.
- (6) Nadat de juiste stand is vastgesteld, moet deze stand worden genoteerd om te voorkomen dat bij iedere volgende schietoefening opnieuw moet worden geregeld.

Opmerking:

In het gevecht zal het niet altijd mogelijk zijn het wapen direct schoon te maken, waardoor het mechanisme door vervuiling stroever gaat werken en o.a. aanvoerstoringsen kunnen optreden. Door het verstellen van de gasregelring op een hoger nummer (meer gas) zal deze storing veelal tijdelijk worden opgeheven.

HOOFDSTUK V

ONDERHOUD22. Algemeen

- a. Het geweer moet steeds in goede en zindelijke staat worden gehouden, teneinde een goede werking te waarborgen.
- b. Daar de patronen 7.62 mm NATO zijn voorzien van zgn. anti-corrosieve (geen roestverwekkende) slaghoedjes, kan het onderhoud op eenvoudiger wijze geschieden dan tot nu toe gebruikelijk was. Het is derhalve niet nodig het wapen, indien het niet gebruikt is, dagelijks uiteen te nemen, schoon te maken en door te halen.
Een technische proefneming heeft uitgewezen, dat de loop door het veelvuldig doorhalen meer was uitgesleten dan door het verschieten van duizenden scherpe patronen.
- c. Het is het kader verboden de wapens te laten droogmaken voor het houden van wapeninspecties. Slechts bij technische inspecties moet het wapen droog ter inspectie worden aangeboden (3e echelon en hoger).
- d. Metaal moet steeds worden beschermd tegen roesten.
Vocht, vuil, kruitslijm, zilte, vochtige en de door industriële gassen verontreinigde lucht tasten de metalen delen van een wapen aan. Ook stalen delen, welke zijn voorzien van een fosfaat- of chroomlaag of zijn geblauwd, moeten worden beschermd tegen roesten.
De wapens moeten steeds vrij zijn van vuil en vocht. De stalen delen moeten steeds licht zijn ingeolied met OX-52; kunststof- en houten delen moeten altijd droog zijn.

23. Onderhoudsmiddelen

- a. Olie OX-52 (wapenolie)
Deze olie wordt gebruikt als smeermiddel en voor het onderhoud.
- b. Olie OX-13 (wapenolie)
Deze olie dient ter vervanging van de olie OX-52 bij temperaturen beneden 0° C.
- c. Conserveermiddel PX-7
Het conserveermiddel PX-7 wordt gebruikt voor het invetten van de loop en alle metalen delen, wanneer het wapen langdurig op de wapenkamer wordt opgelegd, en door het 2e echelon voor het invetten van de sluitveer en de sluitveerbuis.
Het conserveermiddel wordt met behulp van droge lappen verwijderd.
- d. Flanellen lapjes 6 x 6 cm
Flanellen lapjes dienen voor het doorhalen van de loop.
- e. Poetslappen
- f. Wiskoord
Aan het wiskoord wordt het flanellen lapje bevestigd. Het wiskoord wordt alleen te velde gebruikt; in de kazerne wordt de 5-delige pompstok gebruikt.
- g. Oliekoker
- h. Kwast voor schoonmaken
- i. Pompstok (5-delig)
Aan de pompstok wordt het flanellen lapje bevestigd.

24. Periodiek onderhoud

- a. Periodiek onderhoud van het geweer wordt verricht teneinde:
 - (1) Het wapen schoon te houden.
 - (2) Te voorkomen dat het wapen roest.Wordt gedurende lange tijd niet met het wapen geschoten, dan moet regelmatig worden gecontroleerd of het zich in goede staat bevindt en schoon is.

- b. Indien het wapen voor instructiedoeleinden of voor herstellingen uiteen is genomen, worden de onderdelen met een lap droog gewreven. Na gebruik worden alle onderdelen licht ingeolied en wordt het wapen ineengezet.
- c. Tenminste eenmaal per week moeten wapens, waarmede niet is geschoten, worden gereinigd en met wapenolie OX-52 worden ingeolied. Voor het reinigen van de loop wordt een flanellen lapje (6 x 6 cm) in het gat van de pompstok bevestigd. Na het verwijderen van de afsluitergroep wordt de pompstok vanaf de kamer in de loop gebracht en vervolgens wordt de loop enige malen goed doorgehaald tot hij schoon is. Daarna wordt hij met een half flanellen lapje ingeolied.

25. Onderhoud vóór het vuren

Vóór het vuren wordt als volgt gehandeld:

- a. Neem het wapen uiteen in de hoofdgroepen zonder de kolfgroep van de loopgroep en doos te scheiden.
- b. Maak de loop, de kamer en die delen, welke met munitie in aanraking komen, schoon en droog.
- c. Olie alle bewegende delen licht met wapenolie in.
- d. Zet het wapen ineen en stel de gasregelring in de juiste (genoteerde) stand.
- e. Maak het patroonmagazijn schoon en droog.
- f. Controleer of de oliekoker gevuld is met wapenolie.

Opmerking:

Dit onderhoud kan zo nodig de avond, voorafgaande aan de schietdag, worden uitgevoerd met uitzondering van het droogmaken van de loop. Deze wordt op de schietbaan drooggemaakt.

26. Onderhoud tijdens het vuren, c.q. vuurpauzen

- a. Tijdens het vuren moet voortdurend aandacht worden geschonken aan de werking van het wapen, ten einde storingen te voorkomen.
- b. De bewegende delen worden zo nodig voorzien van een weinig wapenolie.
- c. Tijdens vuurpauzen kan zo nodig de kamer worden gereinigd.
- d. Indien het wapen niet vuurt, moet eerst de directe storingsreactie worden toegepast, voordat de oorzaak van de storing wordt vastgesteld.

27. Onderhoud na het vuren

- a. Na het schieten moet, bij terugkeer in de kazerne of het kampement, het geweer zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk op de avond van de schietdag, grondig worden schoongemaakt.
- b. Aan de loop dient speciale aandacht te worden besteed. Het schoonmaken geschiedt als volgt:
 - (1) De loop wordt ingeolied met een half flanellen lapje gedrenkt in wapenolie. De pompstok wordt via de kamer in de loop gebracht.
 - (2) Haal de loop met droge lapjes (6 x 6 cm) zolang door tot geen vuil meer uit de loop komt.
 - (3) Blijkt bij controle, dat de loop schoon en droog is, olie dan de loop licht in met een half flanellen lapje.

Opmerking:

Het kwistig gebruik van lapjes moet worden vermeden. Een lapje kan meerdere malen worden gebruikt door dit om te keren. Ook kunnen meerdere lopen worden ingeolied met één lapje.

- c. De gasbuis wordt op dezelfde wijze onderhouden als de loop.
- d. Hierna worden de loop en de overige delen van het wapen ingeolied met wapenolie OX-52.

28. Onderhoud in de vorstperiode

Omdat dikke olie een remmende invloed heeft, dient bij temperaturen beneden het vriespunt de wapenolie OX-52 te worden vervangen door de dunnere wapenolie OX-13. De bewegende delen worden dan zo licht mogelijk ingeolied.

Om vastvriezen van bewegende delen te voorkomen, moeten deze bij lage temperaturen absoluut vochtvrij zijn.

In het geval dat een wapen in de koude buitenlucht is geweest en binnenskamers wordt gebracht, moet het eerst op kamertemperatuur komen. Daarna moeten alle metalen delen, waarop water is gecondenseerd, grondig worden afgedroogd en vervolgens met wapenolie OX-13 worden ingeolied.

29. Onderhoud onder bijzondere omstandigheden

- a. Onder bijzondere omstandigheden zal het nodig zijn het wapen vaker uiteen te nemen en te onderhouden.
- b. Wordt het wapen gebruikt op plaatsen waar veel zand en stof het geweer kunnen binnendringen, dan moet het wapen worden drooggemaakt en zoveel mogelijk worden afgedekt, omdat zand of stof met olie vermengd, werkt als een schuurmiddel.
Bij het verlaten van een zanderige of stoffige omgeving moet het wapen worden schoongemaakt en ingeolied.

30. Vervoer van geweren

Het vervoer van geweren dient zodanig te geschieden, dat deze niet worden beschadigd.

- De geweren dienen in de daarvoor bestemde kisten te worden vervoerd.
- Bij het vervoer door de man mag slechts één geweer aan of op iedere schouder worden gedragen. Is het om een of andere reden noodzakelijk dat een man meer dan één geweer aan de schouder draagt, dan dient b.v. door het verkorten of verlengen van de draagriem te worden gezorgd, dat geen metalen delen met elkaar of met houten delen in aanraking komen.
- In rijdende voertuigen moet het geweer door de man worden vastgehouden of in de daarvoor bestemde wapenklem worden geplaatst.

KOCH.MW

HOOFDSTUK VI

HET CORRIGEREN VAN DE RICHTMIDDELEN31. Algemeen

- a. Het corrigeren voor de hoogte geschiedt met de korrel, die voor dit doel omhoog of omlaag kan worden geschroefd door middel van de vizierkorrelsleutel.
Er zijn 4 korrel-tailles n.l. nr 1, 2, 3 en 4 resp. gemerkt met 1, 2, 3 of 4 witte stippen.
Door middel van tandjes wordt de korrel in 16 standen per omwenteling geborgd door de klikveer.
- b. Het corrigeren voor de breedte geschiedt met het vizier, dat voor dit doel is voorzien van twee correctieschroeven, welke zijn voorzien van 12 tanden.
Hiermede kan het vizier naar rechts of naar links worden verschoven.
Moet het vizier naar rechts worden geschoven, dan moet de rechterschroef het gewenste aantal klikken worden uitgeschroefd en daarna de linkerschroef zover worden ingeschroefd tot het vizier tegen de rechterschroefkop stuit.
Voor verplaatsing naar links geldt het omgekeerde.
- c. Na het corrigeren mag het vlak, waarop de merken zijn aangebracht niet boven het korrelgat uitsteken. Is dit wel het geval dan moet een hogere korrel worden geplaatst.

32. Het schieten van het beeld

- a. Het wapen moet vanaf de schouder met gebruikmaking van de voorsteunen worden geschoten.
- b. Direct vóór het vuren van de groep moeten 2 schoten worden gevuld voor verwarming van de loop.
Direct hierna worden 5 gerichte schoten schot voor schot op de schijf afgevuurd.

33. Ligging van het gemiddelde trefpunt

Het gemiddelde trefpunt moet op 100 m cm boven het richtpunt liggen.

Noot: De juiste verheffing op 100 m is op dit ogenblik nog niet bekend.

De nieuwe wapens, welke in 1962 aan de onderdelen worden uitgegeven, zijn echter allen juist gecorrigeerd.

34. Corrigeren

Het corrigeren voor de hoogte geschiedt steeds in de richting van de afwijking, met andere woorden:

- ligt het gemiddelde trefpunt te laag: korrel omlaag;
- ligt het gemiddelde trefpunt te hoog: korrel omhoog.

Het corrigeren voor de breedte geschiedt steeds in tegengestelde richting van de afwijking, met andere woorden:

- ligt het gemiddelde trefpunt naar links : vizier naar rechts;
- ligt het gemiddelde trefpunt naar rechts: vizier naar links.

Voor de hoogte en de breedte geldt op 100 m:

1 klik van de korrel c.q. correctieschroef geeft een verplaatsing van 1 cm op het doel.

35. Verwisselen van de korrel

Als in de hoogte zoveel moet worden gecorrigeerd dat een hogere c.q. lagere korrel moet worden geplaatst, moet de korrel worden uitgeschroefd.

Nadat de korrel geheel is losgeschroefd moet de klikring met veer door middel van een schroevendraaier iets omlaag worden gedrukt, waarna de korrel naar voren, onder de korrelbeschermer vandaan, kan worden genomen.

HOOFDSTUK VII

VERDERE GEBRUIKSMOGELIJKHEDEN GEWEER FAL36. Het vuren met losse patronen

Om te kunnen vuren met losse patronen moet in de voorzijde van de schiettap, de mondingsstop voor losse schoten, worden geschroefd.

De mondingsstop voor losse schoten bestaat uit een doorboorde cilindervormige stalen pen voorzien van een gekartelde, rood gekleurde knop.

Het doel van de knop is om de stop met de hand goed vast te kunnen draaien.

De rode kleur is aangebracht om goed zichtbaar te maken dat de mondingsstop is geplaatst.

De platte kanten aan de knop dienen alleen om de mondingsstop in de doos schoonmaakgereedschap op te kunnen bergen.

WAARSCHUWING:

Als de mondingsstop voor losse schoten op het wapen is geplaatst, is het toch nog mogelijk scherpe patronen in te brengen en af te vuren. Dit is levensgevaarlijk.

Draag dus zorg dat gedurende oefeningen met losse patronen, geen scherpe patronen bij de deelnemers aan de oefening aanwezig kunnen zijn.

37. Het vuren met geweergranaten

Al het gas, dat na ontbranding van de gaspatroon ontstaat, is nodig om de granaat de gewenste afstand te laten afleggen.

Daartoe dient het gasaftapkanaal in de loop afgesloten te zijn.

Om dit te bereiken draait men de gasbuisstop (terwijl de borgpal wordt ingedrukt) een halve slag naar rechts (van achteren gezien) tot de letters "Gr" boven staan.

Een en ander heeft tot gevolg, dat het wapen met de hand dient te worden gespannen.

D E E L II

S C H I E T V O O R S C H R I F TI N H O U D

	Blz.
Hoofdstuk I - SCHIETREGELS EN -GEGEVENS	II-1
Hoofdstuk II - VERRICHTINGEN MET HET GEWEER ALS VUURWAPEN	II-4
Hoofdstuk III - HET GEBRUIK VAN HET GEWEER IN HET GEVECHT	II-13
Hoofdstuk IV - HET GROEPEREN EN HET CORRIGEREN	II-17

HOOFDSTUK I

SCHIETREGELS EN -GEGEVENS1. Eigenschappen en gebruik van het geweer

- a. Het geweer FAL is een wapen dat door zijn semi-automatische werking de schutter in staat stelt, een aantal schoten snel achtereenvolgend, dan wel één schot af te geven. Deze schoten kunnen met grote juistheid op het doel worden gebracht.
- b. De aanwezigheid van een tweebeugige voorsteun maakt een stabiele opstelling van het wapen mogelijk, waardoor de juistheid van het vuur wordt verhoogd.
- c. (1) Het geweer is uitgerust met een gevechtvizier; d.w.z. dat het vizier slechts voor één afstand (250 m) kan worden ingesteld en dat de schutter het niet zijdelings kan verstellen.
- (2) Naast het normale (gevechts)-vizier, dat bestemd is voor gebruik bij daglicht, is het geweer voorzien van een halfronde beschermkap voor de korrel; deze beschermkap gecombineerd met het lichaam van de oogdop, vormt het nachtvizier. Het nachtvizier wordt gebruikt indien tengevolge van verminderd zicht, de dagrichtmiddelen niet kunnen worden gebruikt, terwijl het doel nog juist te onderscheiden is.

2. Afstand en trefkans

- a. Onder gunstige omstandigheden met het geweer FAL met gebruikmaking van de voorsteun of opgelegd schietende, heeft een goed schutter nog voldoende trefkans op:
- (1) het hoofd van een man tot 250 m;
 - (2) een liggende man tot 400 m;
 - (3) een knielende man tot 500 m;
 - (4) een staande, c.q. lopende man tot 500 m.
- b. Met een sluipschuttersgeweer zal met succes ook op grotere afstand vuur kunnen worden afgegeven.
- c. Indien verschillende schutters gelijktijdig op hetzelfde doel vuren, zullen betere resultaten worden verkregen. Deze methode van vuren zal vooral op grotere afstanden kunnen worden toegepast.

3. Verheffingen en bestrekenheid van de baan

- a. De verheffingen van de 250 m kogelbaan t.o.v. de richtlijn (schootslijn) zijn:

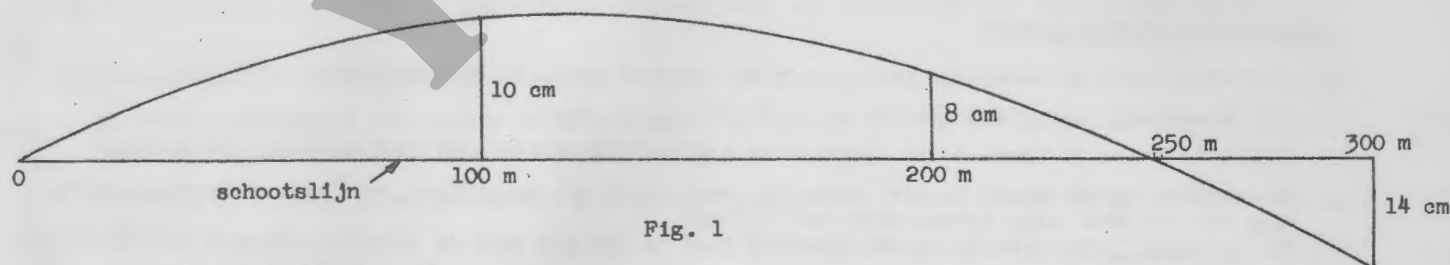

Fig. 1

- op 100 m 10 cm hoger; 1)
- op 200 m 8 cm hoger;
- op 250 m 0 cm.

Na 250 m daalt de kogelbaan zodanig dat hij op 300 m, 14 cm onder de richtlijn ligt. Wanneer met gevechtvizierstand op doelen wordt gevuld welke zich op bovenstaande afstanden bevinden, zal het schot dus evenveel hoger resp. lager vallen t.o.v. het richtpunt als hierboven bij de verschillende afstanden is aangegeven.

- b. De verheffingen van de kogelbaan zijn zodanig dat, indien de schootslijn (richtlijn) samenvalt met het maaiveld, de 250 m kogelbaan bestrijkend is voor een liggende man.

1) Dit ter aanvulling van het gestelde in punt 33 van deel I.

4. Gevechtsvizier

Het geweer is uitgerust met een gevechtsvizier. De afstand waarop het gevechtsvizier is ingesteld (250 m) is de gevechtsvizierafstand.

Het is duidelijk dat alleen bij het vuren op doelen die zich op de gevechtsvizierafstand (250 m) bevinden, richtpunt en trefpunt samenvallen.

Vanzelfsprekend zullen zich in het gevecht veel doelen voordoen die zich op een andere afstand bevinden.

Daar de 250 m kogelbaan echter bestrijkend is voor een liggende man, zullen doelen die dichterbij zijn dus altijd worden getroffen (zie punt 3b); doelen die verder weg zijn, lopen kans getroffen te worden door ricochetten, afkomstig van het in feite te kort vallende vuur. Uiteraard zullen doelen die verder weg zijn, direct worden getroffen, indien in voldoende mate hoger wordt gericht. Richtpunt en trefpunt zullen bij gebruik van het gevechtsvizier dus als regel niet samenvallen; de schutter moet dan ook, rekening houdende met bijzondere invloeden (wind, beweging van het doel of de opgeplante bajonet) zijn richtpunt nader bepalen.

5. Richtregel

Het geweer is gericht:

- a. bij het gebruik van de dagrichtmiddelen, indien de denkbeeldige lijn oog - midden oogdop - bovenzijde korrel het doel in het richtpunt snijdt;
- b. bij het gebruik van de richtmiddelen voor slecht zicht, indien het lichaam van de oogdop samenvalt met de beschermkap van de korrel en het richtpunt zich hier direct boven bevindt.

Voor beide richtmethoden geldt, dat het geweer niet mag overhellen en dat de schutter zijn oog moet instellen op het scherp waarnemen van het richtpunt (resp. doel).

6. Gewenst trefpunt

Het gewenst trefpunt is het midden van het doel of van de kwetsbaarste plaats van het doel.

7. Invloeden op de dracht

- a. Bajonet - De dracht van het wapen is verschillend, naar gelang met of zonder bajonet op wordt geschoten. Wanneer met opgeplante bajonet wordt gevuld, vallen de schoten, op 100 m afstand, \pm 15 cm hoger dan bij het schieten zonder bajonet.
- b. Weersinvloeden - Voor wat de weersinvloeden betreft, behoeft alleen rekening te worden gehouden met windrichtingen, welke min of meer dwars op de kogelbaan staan (zijwinden). Aangezien eerst sterke zijwind op een afstand van 250 m en hoger het schot waarneembaar beïnvloedt, wordt de volgende richtmethode toegepast:
 - voor afstanden tot 250 m wordt normaal gericht;
 - voor afstanden boven 250 m wordt, op levende doelen bij sterke zijwind, op de zijkant van het doel, tegen de wind in gericht; de hoogte van het richtpunt wordt ook in dit geval uitsluitend door de afstand bepaald.

8. Richten op bewegende doelen

- a. Bij het richten op bewegende doelen zijn de volgende factoren van belang:

- (1) de afstand, bewegingsrichting en snelheid van het doel;
- (2) de tijd die de kogel nodig heeft om de afstand waarop het doel zich bevindt, af te leggen.

De snelheid van de kogel is niet constant, maar neemt af; de afstand, snelheid en bewegingsrichting van het doel zijn steeds weer verschillend.

Het volkomen juist richten op een bewegend doel is dan ook voor de doorsnee schutter praktisch onmogelijk.

- b. Om toch een redelijke trefkans te hebben bij het vuren op bewegende doelen, moet de schutter de volgende methode toepassen:

- (1) bewegende doelen op afstanden groter dan 300 m, moeten bij voorkeur worden overgelaten aan mitrailleurs of sluipschutters;
- (2) voor bewegende levende doelen welke zich in de schootsrichting bewegen, wordt hetzelfde richtpunt aangehouden als voor stilstaande doelen;
- (3) op zijwaarts bewegende levende doelen wordt als volgt gericht (fig. 2):
 - Lopend : richten op de voorzijde van het doel
 - Snellopend: op 100 m één doelbreedte
op 200 m twee doelbreedten
op 300 m drie doelbreedten voorrichten;

- (4) voor zijwaarts bewegende voertuigen gelden dezelfde regels met dien verstande dat:
 bij snelheden tot 25 km/uur : wordt gericht op de voorzijde van het voertuig;
 bij snelheden boven 25 km/uur : een halve voertuiglengte wordt vóórgericht.

Lopend

Fig. 2

Snellopend

9. Vuren bij duisternis of slecht zicht

- a. De graad van duisternis is bepalend voor de wijze waarop wordt gericht. Er zijn namelijk twee omstandigheden te onderscheiden:
 - (1) het zicht is zodanig dat de dagrichtmiddelen niet kunnen worden gebruikt, maar het doel is nog juist te onderscheiden;
 - (2) ook het doel is niet te onderscheiden.
- b. In het geval dat het doel nog te onderscheiden is, richt de schutter met behulp van het "nachtvizier". Door op deze wijze te richten heeft de schutter tot 100 m afstand nog een redelijke trefkans.
- c. In het geval dat ook het doel niet te onderscheiden is moet maalvuur worden afgegeven; d.w.z. dat het geweer in een zodanige stand wordt gehouden dat de kogelbaan bestrijkend is voor een staande man. Dit wordt bereikt door de schootsrichting tevoren vast te leggen of d.m.v. een horizontale aanslag.

10. Vuren op vliegtuigen

De grootste afstand waarop bij het vuren op vliegtuigen nog uitwerking kan worden verwacht is 600 m.

11. Vuren op tanks en pantserwagens

- a. Op licht gepantserde voertuigen (6 mm pantser), binnen een afstand van 100 m, kan worden gevuld met pantsermunitie of pantser-brandmunitie.
- b. Op tanks en zwaardere pantserwagens, moet worden gevuld op de open luiken of op de richt- en kijksleuven.

HOOFDSTUK II

VERRICHTINGEN MET HET GEWEER ALS VUURWAPEN12. Doel

Alle in dit hoofdstuk behandelde verrichtingen met het geweer hebben slechts één doel, n.l. de schutter in staat te stellen onder gevechtssomstandigheden effectief vuur uit te brengen, m.a.w. het vormen van een gevechtsschutter.

Dit doel mag onder geen omstandigheid uit het oog worden verloren; ook waar de verrichtingen soms een schoolse indruk maken, moet worden ingezien dat deze schoolseheid slechts een middel is voor een doelmatige instructie aan grote aantallen toekomstige schutters. Waar de schoolse uitvoering van de handelingen strijdig is met de typische eigenschappen of lichamelijke kwaliteiten van de man, zal hiervan met inzicht moeten worden afgeweken.

Immers er moet worden getracht iedere man, ongeacht persoonlijke hoedanigheden zo enigszins mogelijk, tot gevechtsschutter te vormen.

Opmerking

Alleen die verrichtingen die direct van belang zijn voor het schieten, zijn in dit hoofdstuk tot in details omschreven (b.v. aanslaghoudingen). De handelingen die niet direct van belang zijn voor het daadwerkelijk schieten en die de man "vanzelf" goed zal doen (ook al is de uitvoering bij verschillende schutters misschien verschillend) zijn niet in details omschreven.

13. Belang van het werktuiglijk uitvoeren der handelingen

Op het gevechtsscherm dient er te allen tijde naar te worden gestreefd dat het afgegeven vuur zo juist mogelijk gericht is (niet juist afgegeven vuur zal het moreel van de vijand verhogen, indien het als zodanig door hem wordt onderkend). De oorlogservaring leert echter dat van een groot deel der schutters, ten gevolge van de zenuwstorende invloeden van het gevechtsscherm - en in het bijzonder in de beslissende ogenblikken van het gevecht, wanneer deze invloeden zich het meest doen gelden - niet mag worden verwacht, dat zij in staat zijn tot het bewust uitvoeren van allerlei handelingen of zelfs tot het bewust afgeven van een juistheidsschot (juistheidsschoten).

Mitsdien moet de geweer-schutter onder, alle op het gevechtsscherm voorkomende omstandigheden, werktuiglijk alle handelingen juist kunnen uitvoeren en werktuiglijk - en zo nodig snel - een juist schot (een aantal juiste schoten) kunnen afgeven.

14. Belang van een goed functionerend wapen

De in dit voorschrift omschreven regels en verrichtingen hebben tot doel de schutter een zodanige vaardigheid te geven dat hij een zo juist mogelijk gericht vuur kan afgeven.

Deze regels zijn uiteraard gebaseerd op een goed functionerend wapen.

Speciaal bij het schieten in de opleiding is het van het hoogste belang dat de instructeur (maar ook de schutter) in staat is de oorzaken van slecht schieten snel op te sporen.

Dit kan alleen indien het aantal mogelijke oorzaken klein is, m.a.w. wanneer vaststaat dat de oorzaak bij de schutter ligt. Het is derhalve een dwingende noodzaak dat het geweer in zo goed mogelijke conditie is.

Is dit niet het geval, dan zullen ook de regels volgens welke schietonderwijs wordt gegeven of volgens welke de schutter te werk gaat, niet meer opgaan.

In het bijzonder moet aandacht worden geschonken aan:

- a. Het juist afstellen van de gasregeling. Een onjuiste afstelling kan een vergrote slijtage tot gevolg hebben.
- b. Het zo goed mogelijk corrigeren van de richtmiddelen.
- c. De toestand van de loop. Een uitgesleten loop veroorzaakt een vermindering van de dracht.

Het is duidelijk dat de gegeven regels inzake het te gebruiken richtpunt gebonden zijn aan de normale kogelbaan. Indien door een afwijkende dracht de kogelbaan wordt gewijzigd, gaan de gestelde regels niet meer op; zuiver schieten wordt dan zonder meer onmogelijk.

Het is dan ook een verplichting van iedere schutter, instructeur en commandant door een deskundige controle voorafgaande aan het schieten, te waarborgen dat het geweer aan de hoogste eisen voldoet. Hierdoor wordt tijdverlies, munitieverspilling en wanbegrip voorkomen.

15. Het gerichte schot

- a. De verrichtingen met het geweer hebben in eerste instantie tot doel, de schutter een gericht schot te doen afgeven. Het afgeven van een gericht schot houdt in, dat op het moment dat het schot afgaat, het geweer zo juist mogelijk is gericht. Volgens de richtregel is het geweer juist gericht, wanneer midden oogdop en bovenzijde korrel in de denkbeeldige lijn oog - richtpunt liggen, waarbij het wapen niet mag overheffen. Op het moment dat het schot afgaat, moet het midden van de oogdop en de bovenzijde van de korrel in deze lijn blijven.

Het geweer moet dus zo onbeweeglijk mogelijk worden gehouden en het afdrukken moet zodanig geschieden, dat de onbeweeglijkheid van het geweer hierdoor niet wordt verstoord. Dit laatste wordt bereikt door de trekker zo geleidelijk mogelijk door te drukken.

- b. Hoewel door het aanleren van een goede schiethouding en afdruktechniek wordt getracht het geweer onbeweeglijk te houden, zullen toch bij alle schutters min of meer kleine bewegingen blijven voorkomen. Voor de schutter doen deze zich voor als het bewegen van de korrel ten opzichte van het richtpunt. Hoe kleiner deze bewegingen zijn, hoe meer de juiste richting wordt benaderd. Het zal echter nooit mogelijk zijn deze bewegingen geheel teniet te doen. Ook gedurende het afdrukken zal de korrel dus kleine bewegingen maken. Als deze bewegingen echter zeer klein zijn, zal het schot het doel zodanig dicht bij het gewenste trefpunt treffen, dat van een gericht schot mag worden gesproken.
- c. Het bovenstaande leidt tot de volgende conclusies:
- (1) tijdens het afdrukken moeten de bewegingen van het geweer zo gering mogelijk zijn, hetwelk wordt bereikt door:
 - een goede schiethouding en, zo enigszins mogelijk, het gebruiken van de voorsteun;
 - het inhouden van de adem;
 - een voldoende beheersing van de spieren (geweergymnastiek);
 - het zo geleidelijk mogelijk doordrukken van de trekker;
 - (2) kleine bewegingen van het geweer zullen echter nooit geheel kunnen worden voorkomen, dus:
 - niet proberen het geweer volkomen stil te houden (en dus te lang richten); hierdoor zullen door het vermoeid worden van de schutter de bewegingen juist toenemen;
 - niet proberen snel door te drukken op het ogenblik dat volkomen juist is gericht; de afwijking, die hierdoor kan ontstaan, zal veel groter zijn dan de normale beweging van het wapen.
- d. Samengevat, moet het afgeven van een schot als volgt gebeuren:
- (1) de juiste houding aannemen;
 - (2) het geweer in de richting van het doel brengen (grof richten);
 - (3) beginnen met afdrukken;
 - (4) de tijd benodigd voor het afdrukken gebruiken om zo juist mogelijk te richten.
- e. De vaardigheden vereist voor het op de juiste wijze afgeven van een schot, zijn de elementaire vaardigheden welke de schutter allereerst moet verkrijgen. Deze zijn:
- (1) een goede schiethouding;
 - (2) het afdrukken;
 - (3) het richten.

16. Schiethoudingen

a. Inleiding

Het geweer is niet, zoals b.v. de mitrailleur, voorzien van een affuit.

Daarom zal de schutter zelf, zoveel mogelijk tezamen met de voorsteun, als affuit moeten fungeren. Hiertoe neemt hij een schiethouding aan, welke zodanig moet zijn dat:

- (1) tijdens het afdrukken en richten het geweer zo onbeweeglijk mogelijk wordt gehouden;
- (2) de schutter zelf tijdens het richten en vuren niet snel vermoeid raakt;
- (3) de terugstoot van het geweer door de aaneengesloten massa van geweer en schutter wordt opgevangen;
- (4) de schutter zijn wapen gemakkelijk kan hanteren.

De drie schoolse schiethoudingen (aanslaghoudingen) zijn gericht op de in het gevecht voorkomende schiethoudingen.

AANGEZIEN EEN ONGEMAKKELIJKE HOUDING HET SCHIETEN ONGUNSTIG BEINVLOEDT, MOET OOK DE SCHOOLSE HOUDING WORDEN AANGEPAST AAN DE BOUW VAN DE MAN. DAAROM MOET, UITGAANDE VAN DE SCHOOLSE HOUDING, DE MEEST GEËIGENDE HOUDING WORDEN GEZOCHT.

b. Algemene regels

Bij alle schiethoudingen moet het volgende in acht worden genomen:

- (1) Om te voorkomen dat te veel spieren gemoeid zijn bij het onbeweeglijk houden van het geweer, wat een snelle vermoeidheid van de schutter tengevolge zou hebben, moet er naar worden gestreefd het geweer te doen ondersteunen door de beenderen van de man in plaats van door spierkracht. De schutter moet zoveel mogelijk onbeweeglijk en ontspannen zijn.
- (2) De kolf moet stevig in de rechterschouder worden gedrukt. Teneinde voldoende steun voor de kolf in de schouder te krijgen, wordt de schouderholte door

de stand van de rechterarm vergroot. De kolf wordt met de beide handen in de schouder gedrukt; de schouder geeft een tegendruk, zodat het geweer tussen de schouder en de handen wordt geklemd en het geweer en het lichaam één worden. Dit kan worden gecontroleerd door de rechter- resp. linkerarm zijwaarts te strekken, waarbij de kolf op haar plaats moet blijven.

- (3) Het hoofd moet zoveel mogelijk rechtop blijven, met het rechteroog niet te dicht bij de oogdop.
 - (4) De kolf mag niet lager in de schouder worden geplaatst dan nodig is, teneinde te voorkomen dat het hoofd bij het richten aanmerkelijk van stand moet veranderen.
 - (5) Wanneer het geweer met de linkerhand wordt ondersteund, moet deze het geweer zodanig omvatten dat de hand niet naar rechts wordt gebogen. Dit wordt bereikt door het geweer op de muus van de duim te laten rusten en het met duim en vingers te omvatten. Hierdoor wordt snelle vermoeidheid van de man voorkomen.
 - (6) Het geweer mag niet naar rechts of links overhellen. Bij een naar rechts of links overhellend geweer zullen de schoten rechts-laag, resp. links-laag vallen.
 - (7) Bovenstaande regels gelden voor rechtshandige schutters; zij, die zodanig links blijken te zijn, dat zij in de beschikbare tijd niet de vereiste vaardigheid zullen verkrijgen in de normale wijze van schieten, moeten de verschillende handelingen links uitvoeren.
- c. De liggende aanslaghouding (fign 3a en 3b)

- (1) Met het geweer op de voorsteun:

- de schutter ligt recht achter het geweer met de benen aaneengesloten en de voeten verticaal tegen elkaar;
- de linkerhand omvat, met de wijs- en middenvinger rechts en de muus van de duim links, het magazijnhuis; de duim is om de spangreep, de rest van de hand om het patroonmagazijn;
- indien, gezien de lichaamsbouw van bepaalde schutters, deze plaatsing van de linkerhand een ongemakkelijke schiethouding tot gevolg heeft, omvat de linkerhand de kolf in ondergreep (fig. 4); hierdoor wordt bereikt dat de schutter in ieder geval recht achter het geweer ligt (fig. 3b);
- de rechterhand omvat stevig de pistoolgreep;
- de beide ellebogen rusten op de grond;
- de rechterwijsvinger is om de trekker, zodanig dat de vinger de trekker tussen het voorste en tweede lid raakt, echter zonder druk uit te oefenen;
- de kolf is in de schouder en wordt met beide handen stevig in de schouderholte gedrukt;
- het linkerroog is gesloten; het rechteroog is in de vizierlijn en het geweer is zo goed mogelijk gericht;
- de vuurregelaar staat op vuren.

- (2) Met samengeklapte voorsteun (fig. 5):

De houding is gelijk aan die met het geweer op de voorsteun met de volgende afwijkingen:

- de linkerhand omvat - in ondergreep - de handbeschermer; indien, gezien de bouw van de man, deze plaatsing van de linkerhand een ongemakkelijke schiethouding tot gevolg heeft wordt de hand om het magazijnhuis geplaatst, zoals hierboven is aangegeven (zie ook fig. 3 en fig. 6b);
- het geweer wordt ondersteund door de linkeronderarm, die met de elleboog op de grond rust;
- het lichaam ligt zoveel schuin links achter het wapen als de plaatsing van de linkerarm en -hand - rekening houdende met een gemakkelijke houding - nodig maakt. De benen zijn gespreid, de voeten zijn met de binnenzijden tegen de grond gedrukt.

- d. De knielende aanslaghouding (fign 6a en 6b)

- (1) De schutter steunt met de rechterknie en de linkervoet op de grond.
- (2) De linkervoet wijst daarbij in het front, het linkeronderbeen is nagenoeg verticaal.
- (3) De rechtervoet, steunend op de tenen bevindt zich ongeveer een voetlengte achter de linkervoet; het rechteronderbeen is ongeveer loodrecht op het front; de schutter zit op de rechterhiel.
- (4) De linkerelleboog rust op het linkerdijsbeen even achter de knie, of de linkerbovenarm rust even boven de elleboog op de linkerknie; de linkeronderarm en de linkerknie bevinden zich zoveel mogelijk recht onder het geweer.
- (5) De linkerhand omvat - in ondergreep, duim links - de handbeschermer; zo nodig wordt hiertoe de linkerschouder iets naar voren gedraaid (zie overigens onder c (2) en fig. 6b).
- (6) Voor het overige is de knielende houding gelijk aan de liggende m.d.v. dat de rechterbovenarm zoveel mogelijk horizontaal is en normaal de voorsteun is samengeklapt.

- e. De staande aanslaghouding (fig. 7)

- (1) De schutter staat zodanig dat de linkervoet nagenoeg in het front wijst en de rechtervoet zich \pm 50 cm schuin rechts achter de linker- bevindt.

Fig. 3a

Fig. 3b

De liggende aanslaghouding, met het geweer op de voorsteun.

Fig. 4

De hand in ondergreep aan de kolf

Fig. 5

De liggende aanslaghouding met samengeklapte voorsteun

Fig. 6a

Knielende aanslaghouding
(linkerhand om handbeschermer)

Fig. 6b

Knielende aanslaghouding
(linkerhand om magazijnhuis)

Fig. 7

Staannde aanslaghouding
(linkerhand om magazijnhuis)

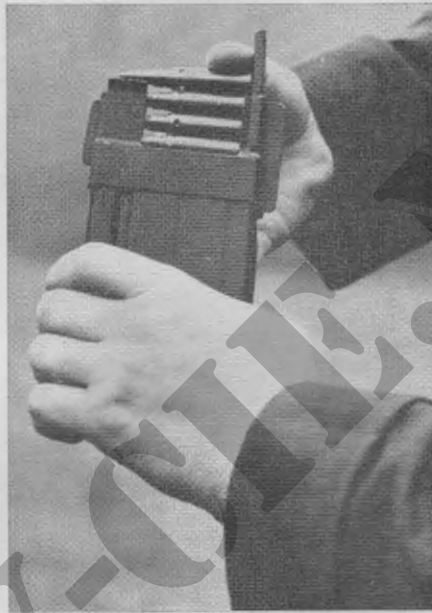

Fig. 8

Het gebruik van de
magazijnvuller

- (2) Het lichaamsgewicht is over beide benen verdeeld; het lichaam is flauw voorover gebogen en rust iets meer op de ballen van de voet dan op de hielen, teneinde de terugstoot op te vangen.
- (3) Voor het overige is de staande aanslaghouding als de knielende m.d.v. dat, aangezien de linkerarm niet op het linkeronderbeen rust, het geweer door de vrije linkerarm wordt ondersteund.

f. Het aannemen van de aanslaghoudingen

- (1) Te velde zullen de aanslaghoudingen vaak moeten worden aangenomen uit een houding, waarin de schutter normaal het geweer draagt, en wel het geweer aan het draaghandvat of het geweer in draaghouding (VS A-1527).
Bij de schietinstructie en bij het schieten op de schietbaan zal dan ook steeds worden uitgegaan van deze draagwijzen.
Hieronder wordt aangegeven op welke wijze de schutter, uitgaande van een van bovengenoemde draagwijzen, gaat liggen, knielen of staan, als hij de respectievelijke aanslaghoudingen moet gaan aannemen.
Bij de schietinstructie of op de schietbaan zal de schutter echter het geweer niet onmiddellijk in de aanslag mogen brengen, maar b.v. eerst in de betrokken houding moeten laden. Het daadwerkelijk in de aanslag brengen van het geweer blijft achterwege totdat de vuuropening wordt gecommandeerd. In dit geval blijft de loop van het geweer echter in front gericht, de wijsvinger is niet om de trekker, maar gestrekt langs de beugelkrop; de vuurregelaar wordt niet eerder dan onmiddellijk vóór de vuuropening op "R" gesteld.
- (2) Liggen : De voorsteun is uitgeklapt en het geweer wordt dus aan het draaghandvat gedragen. De schutter buigt naar voren en zet het geweer neer. Hij plaatst de beide handen op de grond, ongeveer ter hoogte van de kolfplaat. Vervolgens strekt hij de beide benen naar achteren en gaat recht achter het wapen liggen, met de benen tegen elkaar. De handen omvatten het wapen zoals in de aanslaghouding.
- (3) Liggen : De voorsteun is samengeklapt en het geweer wordt dus in draaghouding gedragen. De schutter buigt naar voren, waarbij hij tegelijkertijd het linkerbeen naar voren plaatst. Hij laat met de rechterhand het geweer los, laat zich voorover vallen en plaatst de rechterhand op de grond. Vervolgens strekt hij de benen gespreid achterwaarts en plaatst tegelijkertijd de rechterelleboog op de grond. Hij drukt de voeten met de binnenzijden tegen de grond en brengt de rechterhand weer om de pistoolgreep.
- (4) Knielen: Het geweer wordt in draaghouding gedragen. De schutter plaatst de linkervoet recht in de richting van het front en de rechtervoet op ongeveer een voetlengte dwars achter de linker-, zodanig dat de punt van de rechtervoet zich ongeveer in het verlengde van de linkervoet bevindt. Vervolgens plaatst hij de rechterknie op de grond en gaat op de rechterhiel zitten.
- (5) Staan : Het geweer wordt in de draaghouding gedragen. De schutter plaatst de linkervoet recht in de richting van het front en de rechtervoet \pm 50 cm. schuin rechts achter de linker.

17. Verrichtingen aan het geweer voor of na het schieten

a. Het vullen van een patroonmagazijn

Dit kan geschieden met behulp van een patroonmagazijnvuller of met de hand.

(1) Met de magazijnvuller:

- De vuller wordt op het magazijn geplaatst.
- De clip (met 5 patronen) wordt in de ligplaats van de vuller geplaatst.
- Met de duim, zo dicht mogelijk bij de clip, worden de patronen in één beweging in het magazijn gedrukt (fig. 8).
- De lege clip wordt vervangen door een volle tot het magazijn geheel is gevuld (4 clips).

(2) Met de hand (alleen wanneer geen magazijnvuller beschikbaar is of de patronen zich niet in een clip bevinden).

- De patronen worden stuk voor stuk met de huls tussen de aanbrenglippen geplaatst en met de duim naar beneden gedrukt.

b. Het ledigen van een patroonmagazijn

- Het patroonmagazijn wordt horizontaal gehouden.
- Met behulp van een patroon wordt telkens de tweede patroon zover ingedrukt dat de eerste uit het magazijn valt.
- De patronen worden opgevangen (b.v. in de helm).

c. Uitvoering van de verrichtingen aan het geweer

De verrichtingen aan het geweer voor of na het schieten, zoals:

- (1) aanbrengen of verwijderen van een patroonmagazijn;
- (2) stellen van de vuurregelaar;
- (3) naar achteren brengen van de spangreep;
- (4) indrukken van de afsluiterstoppal;

worden met de linkerhand uitgevoerd.

Het geweer wordt hierbij met de rechterhand in de pistoolgreep vastgehouden; de rechterwijsvinger is gestrekt langs de beugelkrop (fign 9 en 10).

Indien het geweer niet op de voorsteun staat of op een andere wijze is ondersteund, wordt de kolf onder de rechteroksel geklemd. De loop is steeds in front gericht (fign 10 en 11).

d. Het laden en ontladen; herladen en bijladen

- (1) Hieronder wordt het volgende verstaan:

Laden - het aanbrengen van een gevuld magazijn wanneer het geweer nog niet van munitie is voorzien (b.v. voorafgaande aan enigerlei actie te velde of, op de schietbaan, voorafgaande aan een schietoefening).

Ontladen - het verwijderen van het magazijn én de munitie uit het geweer, zonder dat onmiddellijk hierna weer wordt geladen (b.v. aan het einde van enigerlei optreden te velde of van een schietoefening op de schietbaan).

Herladen - het tijdens het vuren vervangen van een leeg magazijn door een vol.

Bijladen - het tijdens een vuurpauze vervangen van een gedeeltelijk leeggeschoten magazijn door een vol, of het bijvullen en vervolgens weer in het geweer aanbrengen van een gedeeltelijk leeggeschoten magazijn.

- (2) Uitvoering

- Bij het aanbrengen wordt het patroonmagazijn onder een hoek van $+45^{\circ}$ (naar voren) ingebracht en vervolgens recht aangedrukt (zie ook fign 9, 10 en 11).
- Na het "laden" of "ontladen" dient de vuurregelaar steeds op "S" te staan; de eerste handeling bij laden of ontladen is dan ook het controleren, resp. op "S" stellen, van de vuurregelaar.

Dit geldt uiteraard niet voor bij- resp. herladen aangezien dit tijdens het vuren geschiedt.

- Overige handelingen bij:

het laden - wanneer een gevuld magazijn is aangebracht, moet de schutter het wapen spannen; hierdoor wordt tevens een patroon in de kamer gebracht;

Opmerking: Zolang het wapen niet is gespannen, is het "half" geladen. Bij schietoefeningen kan om veiligheidsredenen worden gecommandeerd dat de geweren "half-geladen" worden en tot nader order in deze toestand blijven.

het herladen - het spannen is niet mogelijk, aangezien de afsluiter in de achterste stand staat; om een patroon in de kamer te brengen, moet de schutter als laatste handeling de afsluiterstoppal omlaag drukken waardoor de afsluiter naar voren gaat;

het bijladen - er behoeft slechts een vol magazijn te worden aangebracht, aangezien zich nog een patroon in de kamer bevindt;

het ontladen - niet alleen het magazijn moet uit het geweer worden verwijderd, maar ook de patroon die zich mogelijk nog in de kamer bevindt.

Bevindt zich geen patroon meer in de kamer, dan is de afsluiter in de achterste stand.

Om veiligheidsredenen zal de schutter echter steeds na het verwijderen van het magazijn, de spangreep naar achteren brengen.

Hierdoor zal óf de patroon worden uitgeworpen, óf de afsluiter naar voren gaan.

Om het wapen te ontspannen wordt de vuurregelaar op "R" gezet, waarna wordt afgedrukt; vervolgens wordt de vuurregelaar weer op "S" gezet.

- (3) Bij de opleiding en bij schietoefeningen kan het nodig zijn dat, voornamelijk om veiligheidsredenen, het laden en ontladen op aanwijzingen geschiedt. De volgende aanwijzingen worden hiertoe gebezigt:

- "Liggen" resp. "knielen", evt. gevolgd door "laden".
- "Staande laden".
- "Half laden".
- "Ontladen", eventueel gevolgd door "afsluiter in achterste stand" (teneinde de inspectie na het ontladen mogelijk te maken).

Voor de wijze waarop de schutter gaat liggen, knielen of staan, zie punt 16 f (2) t/m (5).

Fig. 9

Aanbrengen van een patroonmagazijn
(geweer op voorsteun)

Fig. 10

Aanbrengen van een patroonmagazijn
(liggend met samengeklapte voorsteun)

Fig. 11

Aanbrengen van een patroonmagazijn (staand)

Fig. 12

18. Het afdrukken

a. De trekkerweerstand van een geweer is zo groot, dat de voor het achterwaarts bewegen van de trekker benodigde kracht de onbeweeglijkheid kan verstoren. Een tweede oorzaak, die de juiste richting van het geweer kan verstoren, is een beweging van het lichaam wanneer het schot afgaat; deze beweging die werktuiglijk wordt gemaakt om de terugstoot op te vangen, zal alleen optreden wanneer de man tevoren nauwkeurig weet wanneer het schot zal afgaan. Beide verstoringen van de richting van het geweer kunnen worden voorkomen door de trekker zo geleidelijk mogelijk door te drukken, waardoor:

- (1) rukken aan de trekker, dus aan het geweer, wordt voorkomen;
- (2) de man niet precies weet wanneer het schot zal afgaan.

De praktijk wijst uit, dat de afwijkingen ontstaan door verkeerd afdrukken, vaak groter zijn dan die, welke het gevolg zijn van onnauwkeurig richten. Het juiste afdrukken is dan ook van tenminste zo groot belang als het juiste richten en een goede schiethouding.

Het richten en de schiethouding kunnen nog zo correct zijn - wanneer door niet juist afdrukken het geweer uit de juiste richting wordt gebracht, wordt geen gericht schot afgegeven.

De schutter die aan de trekker rukt, is de beheersing over het wapen kwijt, juist op het ogenblik dat het schot afgaat. Het is dus van groot belang, dat de schutter de juiste afdruktechniek volkomen beheerst.

Dit moet worden bereikt door een gedegen instructie en een voortdurend beoefenen van het afdrukken.

b. De juiste wijze van afdrukken

- (1) De rechterwijsvinger is zodanig om de trekker gebogen dat deze vinger tussen het voorste en tweede lid tegen de trekker rust (fig. 12), aangezien dit punt van de vinger bij het afdrukken zich het meest recht naar achteren beweegt.
- (2) Om het schot te doen afgaan, moet de schutter al richtend de trekker tot het drukpunt achterwaarts bewegen, door de wijsvinger door te buigen, en deze beweging voortzetten met een zo geleidelijk mogelijk doordrukken. De rest van de hand oefent een tegendruk uit door deze hand om de greep samen te knijpen. Het afdrukken mag niet worden onderbroken, ook al neemt de schutter kleine schommelingen om de juiste richting waar (zie ook punt 15).

c. Wanneer de schutter tijdens het afdrukken normaal doorgaat met ademen, zal de beweging van het lichaam, door het ademen veroorzaakt, worden overgebracht op het wapen, waardoor eveneens een ernstige verstoring van de richting wordt veroorzaakt. Het is dus noodzakelijk dat tijdens het afdrukken de schutter zijn adem inhoudt. Teneinde niet in ademnood te geraken, moet hij eerst diep ademen, vervolgens gedeeltelijk uitademen en verder gedurende het afdrukken zijn adem inhouden.

d. Samengevat zijn de verrichtingen van de schutter bij het afdrukken:

- (1) diep inademen;
- (2) gedeeltelijk uitademen en vervolgens de luchtpijp sluiten;
- (3) de trekker over de vrije slag achterwaarts blijven bewegen en deze beweging voortzetten met het geleidelijk doordrukken.

19. Het richten

Onder richten wordt verstaan; het oog, het midden van de oogdop, de bovenzijde van de korrel en het richtpunt in één denkbeeldige lijn brengen; het geweer mag hierbij niet naar rechts of links overhellen (zie ook de richtregel, punt 5).

Hierbij moet het volgende in acht worden genomen:

- a. Nadat de bovenzijde van de korrel in het midden van de oogdop is gebracht, moet het oog zich op het richtpunt concentreren. Hierdoor wordt de positie van de korrel ten opzichte van het richtpunt waargenomen en bovendien wordt het doel waargenomen. Het oog moet zich dus niet concentreren op de oogdop of de korrel; het lichtste gedeelte van de oogdop is namelijk het midden en het oog zal vanzelf door het lichtste gedeelte kijken. Bovendien zal een kleine afwijking t.o.v. het midden van de oogdop geen noemenswaardige afwijking van het schot veroorzaken.
- b. Het oog moet niet te dicht bij de oogdop worden gebracht aangezien de oogdop anders relatief groter wordt ten opzichte van de bovenzijde van de korrel, waardoor de afwijkingen t.o.v. het midden van de oogdop groter worden.
- c. Het linkeroog moet niet krampachtig worden dichtgeknepen, maar normaal worden gesloten.
- d. De richtmiddelen moeten zich zo scherp mogelijk aftekenen. Dit houdt in dat zij van vet en vuil moeten zijn ontdaan en dat een eventueel glimmende korrel dof-zwart moet worden gemaakt (beroeften).

20. Het waarnemen van de richting en het melden van een schot

- a. De tot nu toe behandelde vaardigheden vormen de drie noodzakelijke elementen voor het afgeven van een gericht schot. Hiernaast is echter de vaardigheid in het waarnemen van de richting van het schot van groot belang voor de vorming van een goed geweerschutter. Het is uitermate belangrijk dat de schutter weet waarop hij gericht was op het moment dat het schot afging (door het schot heen zien), teneinde:
- (1) bij het schieten op de schietbaan gaandeweg "bewust" te leren schieten en hierdoor een controle te hebben op zijn wijze van richten en afdrücken en zijn schietvaardigheid te verhogen;
 - (2) in het gevecht niet te worden misleid door een vijand, die zich dekt zonder te zijn getroffen.
- b. Het "door het schot heen zien" lijkt voor vele schutters en zelfs voor vele instructeurs moeilijk uitvoerbaar. Dit vindt zijn oorzaak in de mening dat het nodig is het rechteroog geopend te hebben, ook tijdens het afgaan van het schot, wat voor de meeste schutters onmogelijk is. Het is echter een normale reflex, op het moment dat het schot afgaat, het rechteroog even te sluiten. Wel kan de schutter waarnemen hoe hij was gericht, op het moment dat het schot afging, dus juist voor hij zijn rechteroog sloot. Deze waarneming is voldoende om de richting van het schot te bepalen. Een andere kwestie wordt het, wanneer de schutter uit angst voor het schot zijn rechteroog sluit op het moment dat hij verwacht dat het schot zal afgaan. Waarnemen van de richting van het schot is dan uitgesloten. Dit te vroeg sluiten van het rechteroog moet dan ook worden tegengegaan, daartoe moet de man reeds bij de eerste schietoefeningen een goede schiethouding aannemen waardoor hij zal ervaren, dat het schot en de terugstoot geen reden tot angst behoeven te zijn.
- c. Zoals reeds in punt 15c is aangegeven, moeten zeer kleine schommelingen om de juiste richting als normaal worden geaccepteerd. De juiste richting van een schot wordt hierdoor in de praktijk niet beïnvloed. Een op deze wijze afgegeven schot kan dan ook normaal als "gericht" worden beschouwd. Wanneer de schutter echter waarneemt, dat, op het moment dat het schot afgaat, door welke oorzaak ook, de korrel een beweging t.o.v. het richtpunt maakt, welke voor hem groter is dan normaal, is het schot niet gericht. Aangezien de normale schommelingen voor de goede schutter zeer klein en voor de minder goede schutter groter zullen zijn, zal ook de maatstaf volgens welke een schot als gericht wordt beschouwd, bij verschillende schutters niet dezelfde zijn (zie ook punt 35d).
- d. Behalve de richting van een schot, moet de schutter weten hoeveel patronen hij nog in zijn magazijn heeft, teneinde tijdig te kunnen bijladen. Hierdoor wordt voorkomen, dat op een kritiek ogenblik het geweer geen of te weinig patronen bevat. Het is daarom van belang, dat de schutter als normale routine leert na het (bij)laden zijn afgevuurde schoten telkens te tellen. Dit kan het beste gebeuren door het waarnemen van de richting en het aantal afgevuurde schoten te combineren tot één melding, b.v.: "Schot 4, gericht"; "Schot 5, laag-links"; "Schot 6, niet gezien"

21. Bepalen van het richtpunt

- a. Aangezien de schutter steeds met gevechtsvizier schiet, moet hij in staat zijn, voor de afstanden anders dan gevechtsvizierafstand, zijn richtpunt te bepalen. Dit moet de schutter zo eenvoudig mogelijk kunnen doen, aangezien iedere min of meer ingewikkelde methode ongeschikt is voor toepassing in het gevecht.
- b. Gezien de grootte van de levende gevechtsdoelen, wordt de volgende algemene regel aangehouden, voor wat betreft het richtpunt bij het vuren op stilstaande doelen.
- Bij doelen op afstanden kleiner dan de gevechtsvizierafstand is het richtpunt het midden van de zichtbare onderkant van het doel; het doel zal dan op een zodanige hoogte boven het richtpunt worden getroffen, dat van een voldoende trefzekerheid kan worden gesproken. Belangrijk is hierbij nog, dat niet altijd het gehele gevechtsdoel als doel wordt genomen. Van een staande man op niet te korte afstand zal de romp als doel worden genomen. Van een doel op korte afstand zal een gedeelte van het lichaam, borst of hoofd, als doel worden genomen.
 - Bij doelen op zeer korte afstand, (+ 30 m of minder), is het richtpunt het gewenste trefpunt. Bevindt een doel zich op een afstand, groter dan 250 m, dan is het meest doelmatige richtpunt, de bovenzijde van de romp (ter hoogte van de schouders).

22. Vuurwijzena. Juistheidsvuur

Hieronder wordt verstaan, het op een doel afgeven van een zo juist mogelijk gericht schot. Deze vuurwijze wordt toegepast wanneer de aard van het doel en de tijdsduur dat het zichtbaar is, zodanig zijn dat een zeker schot kan worden afgegeven.

b. Duurvuur

Is een doel niet met één schot buiten gevecht gesteld, of doen zich meer doelen voor, dan blijft de schutter in de aanslaghouding en vuurt tot het doel of de doelen zijn getroffen. Deze vuurwijze wordt "duurvuur" genoemd.

Duurvuur bestaat dus uit een aantal schoten juistheidsvuur, waarbij, tussen deze schoten, de kolf niet uit de schouder wordt genomen.

Het bevel voor deze vuurwijze luidt: "Duurvuur - vuur".

c. Snelvuur

Is een doel van zodanige aard dat niet met voldoende zuiverheid kan worden gericht, dan verdient het aanbeveling om snel achter elkaar twee of meer schoten op het doel af te geven, waardoor de trefkans wordt vergroot (b.v. op bewegende doelen).

Deze vuurwijze wordt "snelvuur" genoemd.

De techniek van het "snelvuur" is dezelfde als bij "duurvuur", met dien verstande dat de tijd tussen de opeenvolgende schoten tot een minimum wordt beperkt.

Het bevel voor deze vuurwijze luidt: "Snelvuur - vuur".

23. De volledige schiethandeling

a. Algemeen

(1) Hieronder worden begrepen alle handelingen nodig voor het vuren met het geweer, n.l.:

- Laden.
- Het onderkennen van het doel.
- Bepalen van het richtpunt.
- Het aannemen van de aanslaghouding.
- Het vuren.
- Het beëindigen van het vuur.
- Het bijladen.

(2) De schutter zal deze handelingen in de juiste volgorde en samenhang snel en min of meer werktuiglijk moeten kunnen uitvoeren; hierdoor wordt het juiste vuur op het juiste moment verkregen.

De volledige schiethandeling wordt als volgt gecombineerd:

- Commando " l a d e n " .
- Het vuurbevel.
- Opdracht tot beëindigen van het vuur (Bevel: "Stop, stop, stop", of aanwijzing: "Einde vuur").

b. Het vuurbevel

Hieronder worden de verschillende elementen van het vuurbevel genoemd, met vermelding van de commando's en de handelingen van de schutter

Elementen	Commando	Handeling van de schutter(s)	Opmerkingen
1. Waarschuwing (Vuureenheid)	"Geweerschutters" of "Geweerschutters 1 en 3"	Wacht met aandacht de verdere commando's af.	Dit commando dient om de aandacht van de schutter te trekken.
2. Doelaanduiding a. richting b. plaats c. doelomschrijving	"in front" "zandpad voor bosrand"	Volgt aanwijzing met de ogen en brengt de loop in de richting.	Zonodig geeft vuurleider het juiste richtpunt aan.
3. Afstand (in meters)	"200"	Indien het richtpunt nog niet gegeven is, kan de schutter het hierop bepalen.	
4. Vuurwijze	"snelvuur"		Eventueel kan het aantal schoten worden aangegeven.
5. Vuuropening	"Vuur" "op mijn bevel/ teken" "op sein" "op doelen"	Brengt het geweer in de aanslag en vuurt. Wacht af tot het bevel, teken of sein wordt gegeven. Wacht af tot zich lonende doelen voordoen.	Indien het vuur eerst na enige tijd zal worden geopend, blijft de schutter het bevolen doel of het terrein waarnemen. Het hierna gegeven bevel "Vuur" wordt dan voorafgegaan door de waarschuwing (vuureenheid).

c. Het beëindigen van het vuur

- (1) De vuurleider geeft het einde van het vuur aan door:
 - de aanwijzing "Einde vuur";
 - het bevel "Stop, stop, stop", gevolgd door de aanwijzing "Einde vuur".Het bevel "Stop, stop, stop" dient om het vuur onmiddellijk te doen ophouden. Afhankelijk van de omstandigheden kan het worden gevolgd door de aanwijzing "Einde vuur" of het commando "Vuur"; op het laatstgenoemde commando wordt het vuren weer voortgezet. Het bevel "Stop, stop, stop" kan worden vervangen door een lange stoot op een tirailleurfluit, onmiddellijk gevolgd door het daarvoor vastgestelde teken met de linkerarm.
- (2) Op het bevel "Stop, stop, stop" handelt de schutter als volgt:
 - hij laat de trekker onmiddellijk los;
 - brengt de kolf uit de schouder en verricht verder geen enkele handeling meer met het wapen.
- (3) Volgt na het bevel "Stop, stop, stop" de aanwijzing "Einde vuur" dan handelt de schutter als volgt:
 - hij zet de vuurregelaar op "S";
 - hij laadt het wapen bij.
- (4) Na het zelfstandig beëindigen van het vuur, of op de aanwijzing "Einde vuur" verricht de schutter de handelingen genoemd onder (2) en (3) achter elkaar.

KCH.E.ML

Fig. 13
Voorbeeld van een laag doel

Fig. 14
Opgelegd schieten

Fig. 15
Houding aanpassen aan de dekking

Fig. 16

Staande schieten in een schuttersput

Fig. 17

Geweer op de dekking, linkerhand aan de kolf

HOOFDSTUK III

HET GEBRUIK VAN HET GEWEER IN HET GEVECHT24. Algemeen

De gevechtsschutter moet vaardigheid bezitten in het aanvallend en verdedigend vuren op alle soorten doelen, welke met succes met het geweer kunnen worden bestreden.

Om hieraan te voldoen is het noodzakelijk dat de schutter:

- a. Met gebruik van het gevechtvizier effectief vuur kan uitbrengen op in het gevecht voorkomende zichtbare en minder zichtbare doelen.
- b. Een grote terreinvaardigheid bezit en in staat is, zijn schiethouding aan te passen aan het terrein.
- c. In staat is min of meer werktuigelijk snel een juist gericht schot af te geven op een doel, dat slechts een korte tijd zichtbaar is.
- d. Snel vuur kan uitbrengen op een, op korte afstand verschijnend vijandelijk doel.
- e. Tijdens voorwaartse beweging met voldoende juistheid kan vuren om, niettegenstaande vijandelijke weerstand, het voorwaarts gaan mogelijk te maken.
- f. Effectief vuur kan uitbrengen bij verminderd zicht of duisternis.
- g. Kan vuren op bijzondere doelen zoals:
 - bewegende doelen;
 - tanks en pantserwagens;
 - vliegtuigen.

25. Het vuren op gevechtsdoelen

Aangezien de vijand zal trachten zich zo weinig mogelijk bloot te geven zullen de doelen in het gevecht zich aan de schutter veelal als zeer lage doelen voordoen. Indien de schutter bij het bepalen van het richtpunt, in dit geval slechts rekening houdt met het zichtbare doel, zal zijn trefkans gering, zo niet nihil zijn.

Hij moet zijn richtpunt dan ook zodanig kiezen, dat het trefpunt in de bovenrand van de dekking ligt (fig. 13). In dit geval is de kans op een directe treffer het grootst; bovendien bestaat de mogelijkheid van het doorboren van de bovenzijde van de dekking, of een treffer tengevolge van een ricochet.

Ingeval het doel niet zichtbaar is, zal het zich dikwijls verraden door beweging van de begroeiing, rook of vuurverschijnselen van vurende wapens e.d. De schutter zal dan moeten schatten, waar het doel zich bevindt en zijn richtpunt dienovereenkomstig moeten bepalen.

26. Het aanpassen van de schiethouding aan het terrein

- a. Het aanpassen van de schiethouding aan het terrein houdt in, dat de schutter gebruik maakt van de terreinvoorwerpen en vormen, welke hem mogelijkheid tot waarneming en een goede hantering van het geweer en dekking bieden.
Wanneer het terrein dit mogelijk maakt, moet de schutter met gebruik van de voorsteun dan wel opgelegd schieten teneinde zijn trefkans te vergroten.
- b. Bij opgelegd schieten zijn de aanslaghoudingen dezelfde als bij vrije-handschieten, met dien verstande dat de dekking wordt gebruikt om de linkerhand te ondersteunen (fig. 14). Overigens moet het gehele lichaam zich zo goed mogelijk aan de dekking aanpassen (fig. 15).
- c. Aangezien een staande houding, met gebruik van de voorsteun, of opgelegd, veel zal voorkomen (b.v. in een schuttersput), zal de schutter deze houding veelvuldig moeten beoefenen; hierbij moeten zo mogelijk de ellebogen worden geplaatst als in de liggende houding (fig. 14 en 16).
- d. Bij het vuren van achter een dekking, kan het soms gemakkelijk zijn, ook indien de voorsteun niet kan worden gebruikt, het geweer met de linkerhand in ondergreep aan de kolf aan te vatten, waarbij het geweer met de handbeschermer op de dekking rust (fig. 17).
- e. Hoewel de schoolse houdingen de basis vormen van de aan het terrein aangepaste schiethoudingen, mag de schutter nooit vervallen in een starre toepassing van de schoolse houdingen, wanneer hierdoor de waarneming, hanteerbaarheid van het geweer en de dekking nodeloos zouden worden verminderd. De essentiële elementen van de schoolse houding moeten echter worden gehandhaafd. Dikwijls kan door een geringe plaatsverandering van de schutter de schiethouding aanmerkelijk worden verbeterd en kan een door het terrein opgedrongen ongunstige houding worden vermeden.

27. Het vuren op doelen die slechts een korte tijd zichtbaar zijn (ogenblikdoelen)

Gezien de korte tijd dat het doel zichtbaar is, moet de schutter in staat zijn snel het geweer in de richting van het doel te brengen, waarbij hij al afdrukkende, de richting zodanig verbetert, dat het schot gericht is.

Een grote vaardigheid in het in de aanslag brengen van het geweer is hiervoor vereist.

Tevens moet de schutter in staat zijn snel en toch geleidelijk af te drukken.

Bovendien is het van belang, dat de schutter een zich in het terrein sprongsgewijze voortbewegend doel, met de ogen volgt, zodat hij de plaats waar dit doel vermoedelijk zal opduiken, tevoren kan bepalen. Dit laatste zal vooral noodzakelijk zijn indien met het geweer op de voorsteun wordt geschoten, aangezien in dat geval het snel in de richting van het doel brengen van het geweer niet mogelijk is. Het effect van het vuur kan dan bovendien worden verhoogd door enkele schoten snelvuur te geven.

28. Het vuren op een, op korte afstand, plotseling verschijnend doel (vuren van de heup)

a. In dit geval is de snelheid van de vuuropening van het grootste belang.

Voor een lopende schutter zal het dan ook dikwijls niet mogelijk zijn d.m.v. een aanslag een juist gericht schot af te geven.

Een snelle vuuropening is echter mogelijk door het vuren van de heup.

b. De uitvoering van heupvuur (stilstaande) is als volgt:

Uitgaande van de verkorte gevechtshouding (zie VS 7-430) brengt de schutter de kolf van het geweer omhoog en boven de heup en drukt deze met de rechterelleboog in de zijde, de linkerhand schuift naar voren over de handbeschermer, zodat de linkerarm zoveel mogelijk wordt gestrekt (fig. 18).

Tegelijkertijd wordt de monding van het geweer zover omlaag gebracht, dat het gericht is op een punt in het maaiveld \pm 80 m voor de schutter. Wanneer in deze houding met een juiste zijdelingse richting wordt gevuld, zullen levende doelen, welke zich binnen 60 m van de schutter voordoen, worden getroffen.

Ten aanzien van doelen op grotere afstanden zal door ricochetten zowel een bepaalde trefkans als een moreel effect optreden (uit dit laatste blijkt dat te laag richten te allen tijde beter is dan te hoog richten).

De stand van de benen zoals bij de verkorte gevechtshouding aangegeven, is ook voor het schieten het gunstigst (stevige stand).

De omstandigheden kunnen het echter noodzakelijk maken dat wordt geschoten terwijl de benen een willekeurige stand innemen. De snelheid en de agressiviteit van de schutter spelen hier een grote rol.

29. Vuren tijdens voorwaartse beweging

a. Moet de geweschutter, wanneer hij aanvallend voorwaarts gaat, vuren, dan is het van belang dat de voorwaartse beweging hierdoor zo weinig mogelijk wordt onderbroken. Vooral tijdens het laatste gedeelte van de stormaanval is een ononderbroken voorwaarts gaan noodzakelijk.

Tijdens een voorwaartse beweging kunnen de volgende vuurwijzen worden toegepast:

(1) Heupvuur

De juistheid van heupvuur op grotere afstanden is gering. Op korte afstand (minder dan 80 m) wordt een redelijke vuuruitwerking verkregen; door ricochetten zal zelfs het vuur ook op grotere afstanden nog uitwerking kunnen hebben. De schutter kan, zelfs betrekkelijk snel, ononderbroken voorwaarts blijven gaan.

(2) Vuren uit de schouder

Het vuren uit de schouder biedt, ook op grotere afstanden, de mogelijkheid gericht vuur af te geven. De schutter zal hiertoe echter een ogenblik ha't moeten houden en na het afgeven van het schot de voorwaartse beweging onmiddellijk moeten hervatten.

b. Het bovenstaande is uiteraard niet van toepassing in de gevallen dat de schutter door vijandelijk vuur wordt gedwongen te dekken en het vuur beantwoordt. Dan zal, zo mogelijk uit een gedekte opstelling in het terrein, in een aan het terrein aangepaste houding worden gevuld.

30. Vuren bij verminderd zicht of duisternis (Zie punt 1c en 5b)

a. In het geval dat de dagrichtmiddelen niet kunnen worden gebruikt, maar het doel nog (juist) zichtbaar is, wordt gericht met het "nachtvizier".

De schutter moet hierbij het volgende in acht nemen:

(1) Het opsporen van doelen moet met beide ogen geschieden, teneinde zoveel mogelijk licht te ontvangen; het opgespoorde doel wordt dan nauwkeurig in het oog gehouden, totdat het wapen gericht is.

Het richten geschiedt uiteraard met het linkeroog gesloten.

Fig. 18

Vuren van de heup

Fig. 19

Vastgelegde schietsrichting
(met ingegraven voorsteun)

Fig. 20

Vastgelegde schietsrichting
(met samengeklapte voorsteun)

Fig. 21

Het gebruik van de draagriem

- (2) Aangezien het lichaam van de oogdop de beschermkap bij een gericht wapen volkomen afdekt, verdient het aanbeveling na een of twee schoten de richting te controleren.
Dit geschiedt door de loop zover op te heffen dat de beschermkap boven de oogdop zichtbaar wordt, waarna opnieuw wordt gericht.
- b. In het geval dat ook het doel niet te onderscheiden is, moet maaivuur worden afgegeven. In horizontaal terrein kunnen twee methoden worden toegepast:
- (1) Het geweer wordt horizontaal in de schouder gebracht. Dit is mogelijk, omdat de normale aanslag zonder meer horizontaal is. Deze methode is uiteraard slechts geschikt voor min of meer vlak terrein.
- (2) Het geweer wordt bij daglicht in een bepaalde vaste stand opgesteld. Dit kan geschieden door de uitgeklapte voorsteun door gedeeltelijk ingraven of met behulp van zandzakken e.d. op zijn plaats te houden; de achterzijde kan worden ondersteund met behulp van gevorkte takken, kruishouten of ingezaagde balkjes (fig. 19). Beter is het, het geweer met samengeklapte voorsteun ook aan de voorzijde met bovengenoemde hulpmiddelen te ondersteunen, aangezien dan, bij gebruik van het geweer bij daglicht, de vastgelegde schietsrichting niet verloren gaat (fig. 20). Het ondersteunen van de achterzijde kan ook achterwege worden gelaten. In dat geval moet door het plaatsen van de kolf in de schouder de juiste elevatie worden gegeven; de richting kan dan door een merkteken (lint, e.d.) worden vastgelegd.
- c. Behalve de hierboven aangegeven eenvoudige methoden voor vuren bij duisternis, kunnen technische hulpmiddelen, zoals infraroodapparatuur of kunstmatige terreinverlichting worden toegepast.

31. Het vuren op bewegende doelen (zie punt 8)

- a. Bij het vuren op bewegende doelen wordt als volgt voorgericht:
De schutter richt op een punt, dat, in de bewegingsrichting, ruim voor het doel ligt. Hij wacht het doel in, tot de gewenste voorhoudafstand is bereikt en drukt af.
- b. Bij het vuren op bewegende doelen zal het afgeven van enkele schoten snelvuur het effect van het vuur verhogen; eveneens is het gewenst dat het doel door meerdere schutters tegelijk onder vuur wordt genomen.

32. Het vuren op vliegtuigen (zie punt 10)

Op langzaam vliegende vliegtuigen, tot een maximum hoogte van 600 m, kan geweervuur nog uitwerking hebben.
Om een redelijke trefkans te hebben, dient echter door een groot aantal schutters tegelijk te worden gevraagd; het richtpunt dient, in de bewegingsrichting, voor het vliegtuig te worden genomen.

33. Het vuren op tanks en pantserwagens

Indien met het geweer op tanks moet worden gevraagd, dient te worden gevraagd op de open luiken, alsmede op richt- en kijksleuven.
Het vuren op de open luiken heeft tot doel de bemanning te dwingen, zich binnen het voertuig te dekken, waardoor het doeltreffend gebruik van de tank of pantserwagen wordt verminderd. Ook hierbij wordt het effect van het vuur verhoogd, indien door meerdere schutters tegelijk wordt gevraagd.

34. Het gebruik van de draagriem

- a. Teneinde, in de staande aanslaghouding, de onbeweeglijkheid van het geweer en dus de trefzekerheid te vergroten kan gebruik worden gemaakt van de draagriem.
Hierbij moet echter in het oog worden gehouden dat hierdoor het snel hanteren van het geweer sterk wordt beperkt.
Het snel maken van een aanslag is uiteraard onmogelijk.
Voor de schutter dus tot deze methode overgaat, zal hij de beperkingen moeten overwegen. In bepaalde gevallen zal b.v. "opgelegd schieten" een zelfde trefzekerheid en een grotere beweeglijkheid geven.
Het kan echter voor de gevorderde schutter zeer nuttig zijn, dat hij van de mogelijkheid om de draagriem te gebruiken op de hoogte is en vaardigheid bezit in de toepassing.
- b. Uitvoering (fig. 21)
- (1) Omvat het geweer met de linkerhand ter hoogte van het balanspunt, draai met de rechterhand de riem een halve slag naar links en breng hem zo hoog mogelijk tegen de buitenkant van de linkerbovenarm.
Plaats daarna de rechterhand in de pistoolgreep.
- (2) Laat het geweer met de linkerhand los, breng deze hand - terwijl de riem op zijn plaats blijft - eerst onder de riem door en daarna er overheen en omvat het wapen nabij het balans-

punt. De draagriem ligt nu tegen de binnenzijde van de onderarm en om de pols. Hij mag niet zo strak zitten dat de bloedsomloop wordt belemmerd.

- (3) Breng de kolf in de schouder, door hem met de rechterhand aan te vatten.
- (4) Neem tenslotte de aanslaghouding aan.

Opmerking: De draagriem moet zo nodig, afhankelijk van de bouw van de man, op de juiste lengte worden gebracht.

K-CHIE.ML

HOOFDSTUK IV

HET GROEPELEN EN HET CORRIGEREN35. Het groeperen

a. Wanneer met een volkomen onbeweeglijk geweer (b.v. vanaf een bok) een aantal schoten wordt afgegeven met hetzelfde richtpunt, zullen deze schoten toch niet hetzelfde trefpunt hebben, maar een zekere spreiding vertonen. Deze spreiding, die bij een goed geweer klein is, vindt zijn oorzaak in de technische onvolmaaktheden van het geweer en de munitie. Bij het afvuren van een aantal schoten door een schutter zal door de kleine schommelingen van het geweer deze spreiding toeneemen; bovendien kunnen eventuele richt- en/of afdruf fouten de spreiding nogmaals vergroten. Het totaal van de spreiding van het geweer en de spreiding van de schutter geeft een trefferbeeld te zien, waarvan de grootte dus een maatstaf is voor de schietvaardigheid van de schutter en eventueel voor de kwaliteit van het geweer of de munitie. Dit trefferbeeld noemen wij een groep.

b. Een groep is dus een trefferbeeld gevormd door een aantal schoten, welke onder gelijke omstandigheden met hetzelfde richtpunt zijn afgevuurd.

Bij een goed schutter met een goed geweer zal de groep klein zijn en wanneer met juist ingestelde richtmiddelen en het juiste richtpunt is gevuurd, zullen de schoten in de groep zodanig ten opzichte van het gewenste trefpunt liggen, dat het middelste trefpunt (mtp) van de groep hiermede samenvalt. Dit mtp wordt bepaald door een horizontale en een verticale lijn zodanig te trekken, dat aan weerszijden van elk van deze lijnen de helft van het aantal schoten ligt.

Het snijpunt van deze lijnen is het mtp (fig. 22). Om het mtp met voldoende juistheid te kunnen bepalen, mag het aantal schoten van de groep niet te klein zijn. Het normale aantal schoten is vijf.

Fig. 22a

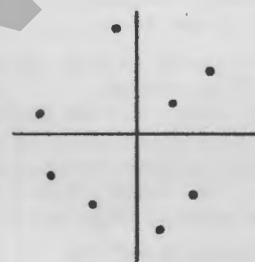

Fig. 22b

c. Door een schutter met een goed geweer een groep te laten schieten kan dus worden gecontroleerd:

- (1) De mate van algemene geoefendheid van de schutter (grootte van de groep).
- (2) Bij het schieten op grotere afstanden, zijn (oog) capaciteit op die afstand (grootte van de groep).
- (3) De juistheid van vizierinstelling of van het gebruikte richtpunt (plaats mtp).

Uit het bovenstaande blijkt dat het groeperend schieten slechts nut heeft voor de schietopleiding, alsmede voor het corrigeren van het geweer.

d. Bij het waarden van de schoten bij het juistheidsvuur moeten de schoten welke binnen de groep van de schutter liggen en door deze als gericht worden gemeld, op dat moment ook als gericht worden beschouwd.

Voorbeeld. Een schutter schiet normaal een 16-cm-groep op 100 m. Bij juistheidsvuur op 100 m heeft hij een treffer welke 7 cm boven het gewenste trefpunt ligt en door hem als gericht wordt gemeld (fig. 23).

Wanneer hieruit zou worden geconcludeerd, dat de schutter een richtfout maakt of een vizierinstelling heeft, welke een 7 cm afwijking omhoog geeft, zou het richten of de vizierinstelling ten onrechte worden gecorrigeerd. Bij een groep van 16 cm, waarvan het mtp samenvalt met het gewenste trefpunt, zal een bepaald schot zelfs 8 cm afwijking t.o.v. het gewenste trefpunt kunnen hebben en toch nog een gericht schot zijn. Wanneer het richtpunt, of de vizierinstelling, dus zou worden veranderd, zou de plaats van het mtp veranderen en zal een volgend schot mogelijk een te grote afwijking in tegengestelde zin vertonen (fig. 24).

36. De groep als maatstaf voor de geoefendheid van de schutter

- a. De vaardigheden, welke uit de groep blijken, zijn het afdrukken, een goede schiethouding en het richten. De groeperingsoefeningen worden in de elementaire schietopleiding dan ook veelvuldig toegepast om de elementaire vaardigheid van de schutter te controleren en deze op te voeren. Uiteindelijk zal de schutter moeten voldoen aan een minimum eis. Wanneer een schutter een dergelijke groep kan schieten, is zijn elementaire vaardigheid voldoende om, met een goed gecorrigeerd geweer, met een redelijke kans op succes juistheidsvuur af te geven.
- b. Wanneer bij groepeerend schieten één schot niet juist wordt afgegeven en als zodanig wordt gemeld, wordt, wanneer de melding juist blijkt te zijn, dit schot niet meegerekend bij het bepalen van de grootte van de groep.
- c. Niet alleen uit de grootte, maar ook uit de vorm van de groep kunnen conclusies worden getrokken voor wat betreft de geoefendheid van de schutter en om bepaalde elementaire fouten op het spoor te komen.

Als voorbeelden worden hieronder verschillende op 100 m geschoten groepen gegeven met de mogelijke fouten welke door deze groepen aan het licht worden gebracht.

In fig. 25 zijn de treffers van de groep over de gehele schijf verspreid. Hieruit blijkt dat de schutter niet bij elk schot hetzelfde richtbeeld gebruikte. Wanneer de schutter beweert dat zijn korrel nagenoeg op het richtpunt lag op het moment dat hij vuurde, is dit zeer goed mogelijk; doch de korrel was dan niet in het midden van de oogdop.

In fig. 26 is de groep goed. Het enige wat nog moet gebeuren is het middelste trefpunt op het gewenste trefpunt brengen. Als het geweer nog niet is gecorrigeerd, moet dit alsnog geschieden; is het geweer wel gecorrigeerd, dan moet worden nagegaan of het juiste richtpunt wordt gebruikt.

In fig. 27 liggen de treffers laag en verspreid over het onderste gedeelte van de schijf. De schutter maakt waarschijnlijk de fout, bij het afdrukken aan de trekker te rukken, waardoor de schoten, die overigens goed gericht waren, werden verknoid.

Een variatie op deze fout ziet men in fig. 28. De treffers liggen hier in de linkerbenedenhoek van de schijf. Vermoedelijk heeft de schutter hier de terugstoot opgevangen door zijn rechter-schouder, tegen de terugstoot in, naar voren te bewegen op het moment dat hij afdruckte.

Het trefferbeeld in fig. 29 kan worden veroorzaakt door fouten in de liggende schiethouding, met ingeklapte voorsteun.

Aangenomen wordt dat de goede treffer het eerste schot is en het geweer dus goed is gecorrigeerd. Na het eerste schot gaan de overige treffers naar de rechterbenedenhoek van de schijf. Er zijn twee fouten die een dergelijk trefferbeeld kunnen veroorzaken. De rechterelleboog kan zijn weggeleden bij het vuren of de linkerelleboog was niet onder het geweer. Ook beide fouten tezamen kunnen de oorzaak zijn dat de loop naar rechts en omlaag werd bewogen.

Het trefferbeeld in fig. 30 kan eveneens worden veroorzaakt door fouten in de liggende schiethouding, doch nu met het geweer op de voorsteun. Ook hier is het eerste schot veelal een goede treffer, waarna de overige treffers links boven vallen. Dit trefferbeeld kan worden veroorzaakt door het schuin achter het geweer liggen, wanneer dit op de voorsteun staat; door de terugstoot kan de rechterelleboog wegglijden waardoor de loop naar links en omhoog gaat.

In fig. 31 bestaat het trefferbeeld uit schoten, die dan eens boven, dan eens onder het gewenste trefpunt liggen. De schutter heeft waarschijnlijk alles goed gedaan, met één uitzondering; hij heeft bij het afdrukken zijn adem niet ingehouden. Bij het uitademen is de loop omhoog en bij het inademen omlaag gegaan.

De hiervoor gegeven theoretische trefferbeelden tonen veel voorkomende fouten bij het groepeerend schieten. In de praktijk zal de schutter echter dikwijls meer fouten tegelijk maken, waardoor de trefferbeelden ingewikkelder worden en daardoor moeilijker te verklaren.

Door het gadeslaan van de schutter en het "lezen van de trefferbeelden", zal moeten worden vastgesteld welke fout(en) de schutter maakt.

- d. Steeds moet in het oog worden gehouden dat van de gevechtsschutter treffers moeten worden getist. Dat een schutter tijdens de opleiding een goede groep schiet, betekent voorshands niet meer dan dat hij mogelijk een goed gevechtsschutter zal worden mits hij:
- (1) met juist gecorrigeerde richtmiddelen schiet;
 - (2) het juiste richtpunt weet te gebruiken;
 - (3) een grote bedrevenheid in het hanteren van zijn geweer paart aan een grote terreinvaardigheid.

37. Het corrigeren van het vizier

a. Algemeen

- (1) Het behoeft geen betoog dat de grootste nauwkeurigheid bij het corrigeren moet worden betracht, aangezien met de hierbij verkregen vizierinstelling de verdere schietoefeningen worden geschoten.

Fig. 23

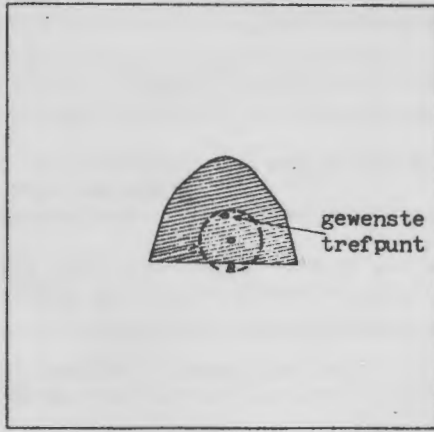

Fig. 24

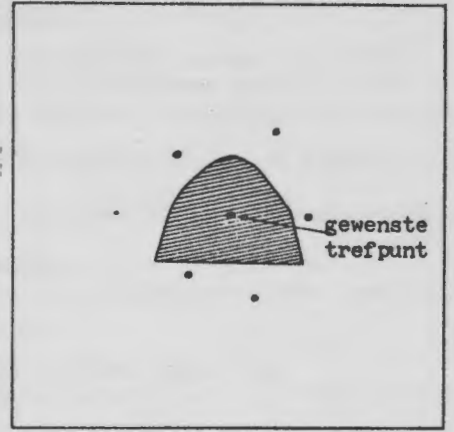

Fig. 25

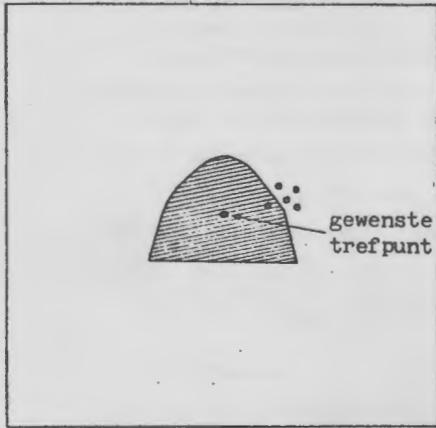

Fig. 26

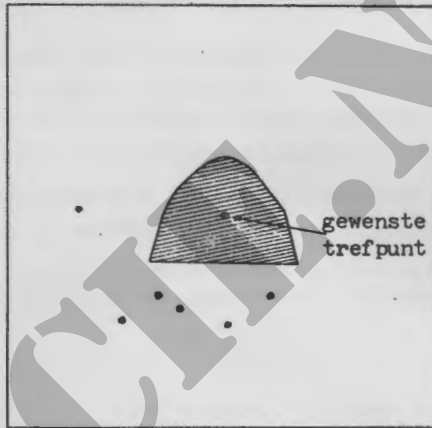

Fig. 27

Fig. 28

Fig. 29

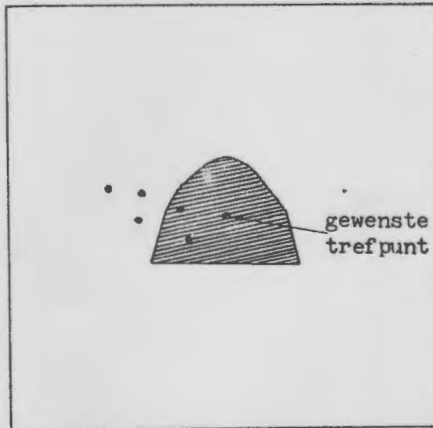

Fig. 30

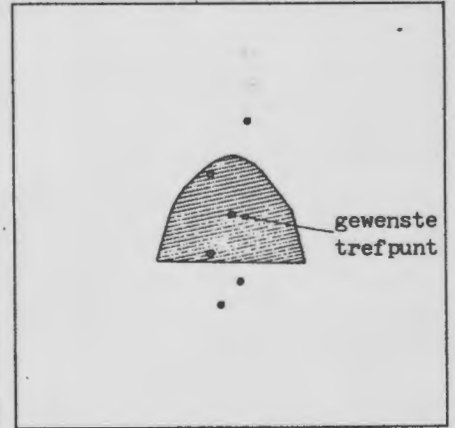

Fig. 31

(2) Bij het corrigeren moet dan ook aan het volgende worden voldaan:

- de groep, waarop wordt gecorrigeerd, mag beslist niet groter zijn dan de eis aangeeft;
- hoewel binnen de gestelde eis liggend, mag de groep niet voor corrigeren worden gebruikt wanneer hij beduidend groter is dan de, bij het groeperen gebreken, schietoapaciteit van de schutter;
- de instructeur moet er van overtuigd zijn dat de man met het juiste richtbeeld schiet en steeds hetzelfde richtpunt aanhoudt;
- speciaal bij het corrigeren moet er op worden gelet dat het geweer niet naar rechts of links overhelt;
- het bepalen en doorgeven van correctiegegevens en het aanbrengen van de correcties op het vizier moet zeer nauwkeurig geschieden. (Door 2e echelons wapenhersteller of door kaderlid).

Opmerking: In het bijzonder moet op het volgende worden gelet:

- wapenonderdelen die met munitie in aanraking komen moeten volkomen droog zijn;
- er moet met schone en droge munitie van een goede kwaliteit (controle lot nr) worden geschoten.

b. Uitvoering:

(1) De schutter schiet een groep van 5 patronen, liggend met geweer op de voorsteun.

(2) Bepaald wordt nu:

- de grootte van de groep (max 15 cm bij corrigeren op 100 m);
- het mtp van de groep;
- de zijdelingse afwijking van het mtp t.o.v. het gewenste trefpunt;
- de verticale afwijking van het mtp t.o.v. het gewenste trefpunt.

(3) De zijdelingse correctie wordt aangebracht aan de oogdop (1 klik geeft 1 cm verplaatsing van het mtp op 100 m).

Moet het mtp naar links, dan wordt de oogdop naar links verplaatst.

(4) De correctie in de hoogte wordt aangebracht (1 klik is weer 1 cm).

Moet het mtp omhoog, dan wordt de korrel omlaag gebracht en omgekeerd.

(5) De schutter schiet vervolgens met de gecorrigeerde vizierstand weer een groep van 5 patronen.

(6) Vervolgens wordt weer gehandeld als in punt (2) hiervoor.

(7) Het mtp ligt goed, indien de afstand mtp-gewenste trefpunt niet groter is dan $\frac{1}{2}$ cm.

(8) Is de afwijking groter, dan worden wederom correcties aangebracht als in punt (3) en (4) is aangegeven. Hierna wordt nogmaals een groep van 5 patronen geschoten om de ligging van het mtp te controleren.

c. Bijzonderheden:

(1) Bij het corrigeren op 100 m ligt het gewenste trefpunt 10 cm boven het richtpunt.

(2) Zodra de omstandigheden het toelaten, dient het corrigeren op de juiste afstand, n.l. 250 m, te worden gecontroleerd, resp. herhaald.

DEEL III

SCHIETOPLEIDINGINHOUD

	Blz.
Hoofdstuk I - AANWIJZINGEN VOOR DE INSTRUCTEUR	III-1
Hoofdstuk II - DE INSTRUCTIE IN DE WAPENLEER	III-4
Hoofdstuk IIIA - ELEMENTAIRE SCHIETOPLEIDING	III-7
IIIB - HET SCHIETEN IN DE ELEMENTAIRE SCHIETOPLEIDING	III-15
Hoofdstuk IVA - VOORTGEZETTE SCHIETOPLEIDING	III-19
IVB - HET SCHIETEN IN DE VOORTGEZETTE SCHIETOPLEIDING	III-22
Hoofdstuk V - GEWEERGymnastiek	III-24
Aanhangsel I - AANWIJZINGEN VOOR HET GEBRUIK VAN EEN SCHIETBAAN OF -TER- REIN; TAAK VAN DE HULPINSTRUCTEUR	III-I-1
Aanhangsel II - OVERZICHT VAN DE VOLGORDE VAN VAARDIGHEIDSOEFENINGEN, IN- STRUCTIE-ONDERWERPEN EN SCHIETOEFENINGEN IN ONDERLINGE SAMENHANG	III-II-1

HOOFDSTUK I

AANWIJZINGEN VOOR DE INSTRUMENTEUR1. Algemeen

Het doel van dit hoofdstuk is, een goede instructie te bevorderen. Ten behoeve van de instructeurs worden aanwijzingen gegeven voor de wijze waarop het schietonderricht zo doeltreffend mogelijk kan worden gegeven.

Daartoe is het noodzakelijk dat de instructeur een grondige kennis bezit van deel I (Wapenleer) en deel II (Schietvoorschrift).

2. Doelmatige instructie

a. De instructie moet erop gericht zijn om van de man een gevechtsschutter te maken. Dit houdt in dat, met dit doel voor ogen, van het begin de nadruk moet worden gelegd op die vaardigheden welke de man als gevechtsschutter moet beheersen.

Om tevens, in de beschikbare tijd, dit doel zo snel mogelijk te benaderen, heeft het geen zin de verschillende verrichtingen met het geweer als "exercitie" te onderrichten, immers:

- (1) het is noodzakelijk dat, van het begin, rekening wordt gehouden met de persoonlijke eigenschappen van de man, in het bijzonder de lichaamsbouw;
- (2) in het moderne gevecht zal van volgens de exercitie geleerde handelingen geen sprake kunnen zijn.

b. In dit verband is ook het volgende van groot belang.

Indien bepaalde min of meer samengestelde handelingen moeten worden onderricht, bestaat de neiging om zo'n handeling eerst in enkelvoudige verrichtingen te ontleden en de leerling stap voor stap deze verrichtingen bij te brengen. Uiteindelijk moet de leerling dan de samengestelde handeling uitvoeren.

Deze methode is echter gericht op de minder goede, "onhandige", leerlingen.

Het gevolg is, dat ook aan de goede leerlingen een hoeveelheid tijd en aandacht wordt besteed, die zij eigenlijk niet nodig hebben. De minder goede leerlingen komen op deze wijze tijd en aandacht te kort.

Veel beter is dan ook de volgende methode:

- Laat na een korte, duidelijke uitleg en een sprekende demonstratie de leerlingen de handeling in haar geheel uitvoeren. Controleer de uitvoering. Nu zal blijken dat verschillende leerlingen de handeling zonder meer goed uitvoeren, terwijl weer anderen na enige correctie, eveneens het gewenste resultaat bereiken. Deze groepen kunnen hierna, door onder toezicht te oefenen, zich de uitvoering verder eigen maken. De instructeur zal hierna aandacht en tijd kunnen besteden aan de minder goede leerlingen en zal nu zo nodig door het demonstreren en doen beoefenen van enkelvoudige verrichtingen, de leerling duidelijk maken hoe deze tot een juiste uitvoering van de totale handeling kan komen.

3. Indeling en inhoud van de schietopleidinga. Algemeen

De schietopleiding wordt verdeeld in de instructie in de wapenleer, de elementaire schietopleiding en de voortgezette schietopleiding.

Hand in hand gaan hiermede het schieten en de geweergymnastiek.

De instructie in de wapenleer en de elementaire schietopleiding vormen samen de eerste fase van de schietopleiding en zijn de basis waarop de verdere schietopleiding berust. In de voortgezette schietopleiding wordt speciaal de vorming tot gevechtsschutter ter hand genomen.

b. De instructie in de wapenleer

Om als geweschutter te kunnen optreden moet de man bepaalde wapenkennis bezitten. Deze kennis is, voor wat betreft de hoeveelheid, beperkt tot datgene wat voor de behandeling en het onderhoud van het wapen door de schutter noodzakelijk is. Deze beperkte hoeveelheid kennis moet echter terdege worden beheerst.

c. Elementaire schietopleiding

(1) De elementaire schietopleiding beoogt:

- de minimum vaardigheden te onderrichten welke van alle geweerdragenden moeten worden geëist;
- een basis te vormen voor de voortgezette schietopleiding.

HET IS EEN EIS DAT DE ELEMENTAIRE SCHIETOPLEIDING ZO GOED EN GRONDIG MOGELIJK WORDT GEINSTRUEERD.

Deze opleiding is er op gericht, de man allereerst het afgeven van een gericht schot, op een goed zichtbaar doel en onder voor de man gunstige omstandigheden, te leren.

- (2) In de elementaire schietopleiding gaat de instructie gepaard aan het schieten van op de instructie afgestemde schietoefeningen.
Aan het einde van de elementaire opleiding schiet de man een aantal eenvoudige gevechtsschietoefeningen, waarbij de verkregen vaardigheden worden toegepast en vergroot.

d. Voortgezette schietopleiding

- (1) De van de gevechtsschutter te eisen vaardigheid, wordt de leerling-schutter in de voortgezette schietopleiding voor een deel bijgebracht door de in de elementaire schietopleiding verkregen vaardigheid te laten toepassen onder omstandigheden, die de gevechtssomstandigheden zoveel mogelijk benaderen.

Dit geschiedt tijdens:

- de normale velddienstoefeningen;
- speciaal hiervoor bestemde oefeningen in het terrein;
- het schieten van gevechtsschietoefeningen.

- (2) Hiernaast zal de schutter zich nog specifieke vaardigheden eigen moeten maken.

e. Vaardigheidsoefeningen

- (1) Om een voldoende schietvaardigheid te bereiken is het noodzakelijk, dat de man de verrichtingen met het geweer werktuiglijk op de juiste wijze leert uitvoeren.
- (2) De noodzakelijke vaardigheid kan slechts worden bereikt door, nadat een verrichting is geïnstrueerd, deze onder deskundig toezicht veelvuldig te laten beoefenen (vaardigheidsoefeningen).
- (3) De vaardigheidsoefeningen moeten veelvuldig gedurende niet te lange tijd (15 à 20 minuten) plaats hebben. Zij kunnen zo mogelijk worden gecombineerd met andere vakken, die een soortgelijk aspect hebben (b.v. exercitie en geweervechten).

Zij bestaan uit:

- oefeningen ter verhoging van de in de lessen geïnstrueerde vaardigheden;
- twee oefeningen geweergymnastiek.

- (4) De inhoud van de vaardigheidsoefeningen is dus afhankelijk van de lessen die hieraan zijn voorafgegaan. Een te beoefenen onderwerp vervalt eerst dan, wanneer een voldoende vaardigheid verzekerd is; ook dan is echter een herhaling in een later stadium noodzakelijk.

Opmerkingen:

1. Het verdient aanbeveling bij de vaardigheidsoefeningen de leerlingen in paren te laten werken, waarbij de een de ander controleert en omgekeerd.
2. Het verdient bovendien aanbeveling om een bepaalde schietoefening door middel van daaraan voorafgaande vaardigheidsoefeningen voor te bereiden.

4. Hoofdgeregels voor de instructie van de schietopleiding

a. Grondigheid is belangrijker dan snelheid.

Een hechte basis, gevormd door een gedegen elementaire vaardigheid, werpt later zijn vruchten af en bespaart uiteindelijk tijd, middelen en moeite.

b. Kweek belangstelling aan voor het schieten.

Maak de instructie zo aantrekkelijk mogelijk. Vermijd onnodige theorie maar laat de manschappen zelf handelen. Zorg voor afwisseling en voer zo mogelijk het wedstrijdelement in.

c. Bedenk steeds dat het doel van de schietopleiding is: het vormen van een gevechtsschutter.

d. Iedere man, die in een redelijke conditie is, kan leren schieten.

Wanneer leerlingen niet mee kunnen, is dit eerder te wijten aan de instructeur dan aan gebrek aan capaciteiten van de man.

e. Draag zorg dat de wapens aan de hoogste eisen voldoen.

Hierdoor wordt overbodig tijdverlies, munitieverspilling en wanbegrip voorkomen.

f. Besteed aandacht aan de slechte leerlingen.

Het doel van de schietopleiding is, zo mogelijk van iedere man een gevechtsschutter te maken.

5. Veiligheidsmaatregelen

VOOR DE AANVANG VAN IEDERE LES OF OEFENING MOET DE INSTRUCTEUR DE WAPENS, EXERCITIEPATRONEN EN PA-

TROONTASSEN, ZOWEL VAN DE LEERLINGEN ALS VAN ZICHZELF, INSPECTEREN, OM NA TE GAAN OF GEEN SCHERPE, KSO- DANWEL LOSSE PATRONEN AANWEZIG ZIJN. HIJ MOET DE LEERLINGEN VRAGEN OF ZIJ OVERIGENS SCHERPE, DANWEL LOSSE PATRONEN BIJ ZICH HEBBEN (OOK IN HUN KLEDING).

Voorts mogen exercitiepatronen nimmer worden gebruikt bij het richten op mensen (B.V. BIJ HET RICHTEN OP EEN RICHTSCHIJFJE DAT DE INSTRUCTEUR OF EEN ANDERE MAN VOOR ZIJN OOG HOUDT, BIJ HET RICHTEN OP LEERLINGEN, DIE ALS BEWEGENDE DOELEN FUNGEREN, E.D.).

Tenslotte moet er steeds weer, met grote nadruk op worden gewezen dat het ten strengste verboden is, anders dan op bevel van de instructeur, te richten op mensen. Het maken van onnodige aanslagen op de schietbaan is evenmin toegestaan. Niet stipt naleven van deze veiligheidsmaatregelen zal zeker ongelukken veroorzaken.

K-CHIE.ML

HOOFDSTUK II

DE INSTRUCTIE IN DE WAPENLEER6. De instructie in de algemene eigenschappen van het geweer

a. Doel:

De man de algemene eigenschappen van het geweer, die hij als schutter moet kennen, bij te brengen, met inbegrip van de beginselen van de werking.

b. Gegevens:

Deel I, Hoofdstuk I en Hoofdstuk III.

c. Instructiemiddelen:

Per leerling een geweer; een instructiemodel van het geweer.

d. Uitvoering:

De instructeur bespreekt kort en duidelijk de eigenschappen en toebehoren van het geweer. Vervolgens geeft hij aan hoe het geweer moet worden bediend (trekker, vuurregelaar, patroonmagazijn; spangreep).

Hij herhaalt het behandelde door het stellen van vragen en een en ander te laten uitvoeren. Vervolgens geeft hij een zeer eenvoudige uitleg van het principe van de werking.

Opmerking:

Bij de uitleg moet niet verder worden gegaan dan hetgeen de man aan het wapen kan zien, zonder het uiteen te nemen.

De benaming van de onderdelen blijft beperkt tot datgene waarmee de man als schutter direct te maken krijgt. De instructeur hoede zich voor het spuien van technische termen, waardoor de man een verwarde indruk van het geheel zou krijgen en de hoofdzaken uit het oog verliest.

7. De instructie in het uiteennemen en ineenzetten zonder toezicht

a. Doel:

De man te leren het wapen uiteen te nemen en ineen te zetten, voor zover dit zonder toezicht mag geschieden, zodat hij het onderhoud kan uitvoeren.

b. Gegevens:

Deel II, Hoofdstuk II.

c. Instructiemiddelen:

Per leerling een geweer en een silhouetdoek.

d. Uitvoering:

(1) De instructeur herhaalt in het kort de voorgaande instructie.

Vervolgens demonstreert hij het uiteennemen en ineenzetten in de drie hoofdgroepen (afsluitergroep, kolfgroep en loopgroep met doos).

Hij laat de leerlingen dit uitvoeren, totdat een redelijke vaardigheid is verkregen.

(2) Vervolgens demonstreert de instructeur het uiteennemen en ineenzetten van de afsluitergroep en laat dit uitvoeren.

Op overeenkomstige wijze wordt het uiteennemen en ineenzetten van de loopgroep en van het patroonmagazijn geïnstrueerd.

Opmerkingen:

1. Gebruik bij het uiteennemen en ineenzetten de silhouetdoek. Hierdoor zal de man zich de volgorde van neerleggen werktuiglijk eigen maken.

2. Noem bij het uiteennemen tevens de benamingen van de voornaamste onderdelen.

3. Totdat voldoende vaardigheid is bereikt, moet het uiteennemen en ineenzetten onder toezicht van deskundig kader geschieden.

8. Instructie in het periodiek onderhoud en het onderhoud vóór- en na het schieten

a. Doel:

De man het onderhoud van het geweer te leren.

b. Gegevens:

Deel I, Hoofdstuk V.

c. Instructiemiddelen:

Per leerling een geweer; onderhoudsmiddelen.

d. Uitvoering:

(1) De instructeur maakt het belang van het onderhoud duidelijk.

Hij noemt en toont de onderhoudsmiddelen.

Vervolgens behandelt en demonstreert hij het periodiek onderhoud en laat de leerlingen dit aan hun geweer uitvoeren.

(2) De instructeur behandelt en demonstreert het onderhoud vóór het vuren en laat dit uitvoeren.

Op overeenkomstige wijze wordt hierna het onderhoud na het vuren geïnstrueerd.

Opmerking: Totdat de noodzakelijke vaardigheid is bereikt, moet het onderhoud onder toezicht van deskundig kader geschieden (zie ook opmerking 3, bij punt 7).

9. De instructie in de storingsreactie

a. Doel:

De man de storingsreactie te leren.

b. Gegevens:

Deel I, Hoofdstuk IV.

c. Instructiemiddelen:

Per leerling een geweer en exercitiepatronen.

d. Uitvoering:

(1) De instructeur verklaart dat er storingen kunnen optreden en hoe deze in vele gevallen met de storingsreactie kunnen worden opgeheven.

(2) Hij demonstreert de storingsreactie en laat deze veelvuldig beoefenen.

(3) Hij maakt de man duidelijk dat door de storingsreactie veelal wel de storing wordt opgeheven, doch niet steeds de oorzaak van de storing. Zodra er voldoende tijd is, moet dan ook de juiste oorzaak worden opgespoord (dit wordt in punt 10 verder behandeld).

Opmerkingen: De storingsreactie moet door veelvuldige beoefening uiteindelijk een werktuiglijke handeling van de schutter worden. De beoefening moet dan ook bij de vaardigheidsoefeningen, tezamen met de andere verrichtingen met het geweer, worden voortgezet.

10. De instructie in het opheffen van storingen

a. Doel:

De man te leren de storingen op te heffen, die niet door de storingsreactie worden verholpen.

b. Gegevens:

Deel I, Hoofdstuk IV.

c. Instructiemiddelen:

Per leerling een geweer, exercitiepatronen; een instructiemodel van het geweer.

d. Uitvoering:

De instructeur herhaalt de storingsreactie.

Vervolgens behandelt hij de overige storingen, welke door de man kunnen worden verholpen.

Hij demonstreert het afstellen van de gasregeling en laat de man dit uitvoeren en beoefenen.

Hij herhaalt het behandelde door het stellen van vragen.

Opmerkingen: De verklaring van de storingen dient weer zeer eenvoudig te worden gehouden. Laat de man een en ander zoveel mogelijk nagaan bij zijn eigen wapen.

Het heeft geen zin storingen of defecten te behandelen die de man niet zelf kan opheffen.

11. De instructie in het overige onderhoud

a. Doel:

- (1) De man het onderhoud te leren:
 - tijdens het vuren;
 - bij een vorstperiode;
 - onder bijzondere omstandigheden.
- (2) De man te leren hoe hij zijn geweer moet vervoeren.

b. Gegevens:

Deel I, Hoofdstuk V.

c. Instructiemiddelen:

Per leerling een geweer; onderhoudsmiddelen.

d. Uitvoering:

- (1) De instructeur herhaalt in het kort de inhoud van punt 8.
Hij behandelt en demonstreert het onderhoud tijdens het vuren.
Door het geven van een eenvoudige veronderstelling laat hij de leerlingen het onderhoud tijdens het vuren uitvoeren (ook storingen laten opheffen).
- (2) Vervolgens prent hij de leerlingen in hoe zij het geweer bij vorst en onder bijzondere omstandigheden moeten onderhouden, alsmede hoe het geweer door de man moet worden vervoerd.
Hij herhaalt het behandelde door het stellen van vragen.

12. De instructie in het uiteennemen en ineenzetten van de trekkerinrichting

a. Doel:

De man het uiteennemen en ineenzetten van de trekkerinrichting (onder toezicht) te laten beoefenen.

b. Gegevens:

Deel I, Hoofdstuk II.

c. Instructiemiddelen:

Per leerling een geweer en een silhouetdoek.

d. Uitvoering:

De instructeur demonstreert het uiteennemen en ineenzetten van de trekkerinrichting.
Hierna laat hij de leerlingen op aanwijzingen de verschillende verrichtingen van het uiteennemen uitvoeren; vervolgens laat hij op dezelfde wijze het ineenzetten uitvoeren.
Hij controleert de verschillende afzonderlijke handelingen bij iedere leerling, geeft aanwijzingen en verbetert fouten.
Het op deze wijze uiteennemen en ineenzetten wordt enige malen herhaald.
De instructeur wijst er nadrukkelijk op dat de trekkerinrichting slechts onder toezicht mag worden uiteengenomen.

Fig. 1
De hand in „greepstand“

Fig. 2
De hand van de instructeur om de hand van de leerling

HOOFDSTUK III

A. ELEMENTAIRE SCHIETOPLEIDING13. De instructie in het afdrukken

a. Doel:

De man de juiste wijze van afdrukken te leren opdat hij, na een voortdurende beoefening tijdens de eerste vaardigheidsoefeningen, zich de afdruktechniek zo snel en zo goed mogelijk eigen maakt.

b. Gegevens:

Deel II, punt 18.

c. Instructiemiddelen:

Per leerling een geweer, ondersteuning voor het geweer.

d. Uitvoering:

- (1) De instructeur brengt de leerlingen kort, doch duidelijk het grote belang van de juiste afdruktechniek bij. Hij demonstreert zonder geweer, door bewegingen van zijn rechterwijsvinger en -hand, de juiste wijze van afdrukken.

Vervolgens laat hij de leerlingen op dezelfde wijze zonder geweer het afdrukken beoefenen. Dit kan als volgt geschieden:

De man steekt de rechteronderarm vooruit en strekt de rechterwijsvinger; de overige vingers en de duim zijn in "greepstand" (fig. 1). De man moet nu de rechterwijsvinger geleidelijk buigen en vervolgens weer strekken en tegelijkertijd de hand resp. samenknijpen en ontspannen. De instructeur controleert de bewegingen nauwkeurig, speciaal of het buigen van de vinger wel geleidelijk gebeurt. Hij laat deze beweging herhaaldelijk beoefenen, totdat hij de overtuiging heeft dat de leerling de beweging beheerst. Hierna demonstreert de instructeur de juiste plaats van de rechterwijsvinger tegen de trekker. Vervolgens moet de man het afdrukken beoefenen met een geweer, dat aan de voorzijde is ondersteund; de kolf is niet in de schouder; de linkerhand is in de ondergreep aan de kolf. Teneinde het spannen te vergemakkelijken, bevindt zich geen patroonmagazijn in het geweer. Een goede manier om een minder bevattelijke leerling de juiste wijze van afdrukken te leren, is de hand om die van de leerling te leggen en, terwijl de laatste passief blijft, zelf af te drukken (fig. 2).

Door een voortdurende beoefening moet de man deze zo uiterst belangrijke afdruktechniek tot in de perfectie leren beheersen.

- (2) Wanneer de leerlingen het afdrukken zonder meer beheersen, moeten zij het afdrukken beoefenen, waarbij zij tegelijkertijd moeten leren de adem tijdens het afdrukken in te houden. De instructeur legt tevens aan de leerlingen kort, doch duidelijk, het belang van een goede ademhalingstechniek uit. Ook hier moet weer door een veelvuldige, nauwlettend gecontroleerde beoefening de vaardigheid worden opgevoerd.

- (3) De beoefening van het afdrukken geschiedt op de aanwijzing:

" A d e m h a l e n , a f d r u k k e n , é é é é n " .

Hierbij wordt de leerling geleerd:

- diep in te ademen;
- gedeeltelijk uit te ademen en vervolgens de luchtpijp te sluiten (op aanwijzing " A d e m h a l e n ");
- de trekker over de vrije slag te bewegen (op aanwijzing " A f d r u k k e n ") en deze beweging voort te zetten met het geleidelijk doordrukken van de trekker (op aanwijzing " E é é é n ").

Opmerkingen: Wanneer de man voldoende begrip heeft voor de juiste uitvoering van het afdrukken, wordt de afdruktechniek veelvuldig beoefend bij de vaardigheidsoefeningen. Hierdoor wordt bereikt dat, wanneer aan de man het richten in de aanslaghouding is geleerd, hij het afdrukken eveneens beheerst en dus kan gaan schieten.

14. De instructie in het richten

a. Doel:

De man de richtregel te leren begrijpen, onthouden en toepassen.

b. Gegevens:

Deel II, punt 19.

c. Instructiemiddelen:

- (1) De richtregellat (fig. 3).
- (2) Vergrote richtmiddelen (fig. 4).
- (3) De richtlat (fig. 5).
- (4) Mikpunten van 3 x 3 cm.
- (5) Halfronde mikpunten van 5 cm doorsnede,
- (6) Richtbokken.
- (7) Per leerling één geweer.

d. Uitvoering:

- (1) De instructeur behandelt de richtmiddelen en verklaart de richtregel met de richtregellat.
- (2) Hij demonstreert met de vergrote richtmiddelen het juiste richtbeeld (d.w.z. de juiste stand van oogdop, vizierkorrel en richtpunt t.o.v. elkaar).
Hij laat de leerlingen ook zelf de vergrote richtmiddelen in de juiste stand op elkaar plaatsen.
- (3) Vervolgens laat hij met behulp van de richtlat zien en vervolgens beoefenen op welke wijze de richtmiddelen en het richtpunt in de juiste stand t.o.v. elkaar moeten worden gezien. Hierbij kan de instructeur het richtpunt of de korrel uit de juiste richtlijn brengen en moet de leerling deze weer in de juiste stand brengen.
De instructeur controleert deze stand.
- (4) Wanneer de leerling op deze wijze de richtregel heeft leren begrijpen, moet hij deze leren toepassen.
De instructeur maakt hiervoor gebruik van een geweer, dat op een richtbok is geplaatst. Hij richt dit, op 10 m afstand op de onderzijde van een vierkant mikpunt (3 x 3 cm) en laat de leerling zien hoe het geweer gericht is.
Daarna brengt hij het geweer uit de richting en laat de leerling zelf met het op de richtbok geplaatste geweer richten, hetgeen door de instructeur wordt gecontroleerd.
Vervolgens laat de instructeur de leerlingen hetzelfde doen op een halfronde mikpunt van 5 cm doorsnede.

Opmerkingen:

1. Een mikpunt is een duidelijk te onderscheiden figuur van een bepaalde vorm, die de schutter behulpzaam is bij het nemen van het richtpunt.
Het richtpunt is dan een punt van het mikpunt of een punt t.o.v. het mikpunt.
Bij de opleiding worden de volgende mikpunten als instructiemiddelen gebruikt:
 - a. Mikpunten van 3 x 3 cm voor het eerste richten op 10 m afstand.
 - b. Halfronde mikpunten van 5 cm doorsnede, eveneens voor het richten op 10 m afstand.
 - c. Hulpdoelschijfjes, voorzien van een halfronde mikpunt van 5 cm doorsnede (zie punt 18d (2)).
 - d. Richtschijfjes, voorzien van een halfronde mikpunt van 6 mm doorsnede, voor de controle op het richten en afdrücken op 1 m afstand (zie punt 18d (3)).
 De onder a, b en d genoemde mikpunten kunnen met behulp van de staanders en de bijbehorende lat op de gewenste hoogte worden opgesteld.
2. Het richten op een vierkant mikpunt van 3 x 3 cm is voor de leerling nog gemakkelijk, aangezien dit mikpunt op 10 m afstand nagenoeg even breed wordt gezien als de bovenzijde van de korrel.
Het richten op het halfronde mikpunt van 5 cm doorsnede dwingt de man het midden van de onderkant te schatten.
3. Leerlingen die moeite hebben met het sluiten van het linkeroog moeten voorlopig trachten met beide ogen open te richten.
Zonodig bedekken zij het linkeroog met de hand en richten met het rechteroog. Vervolgens wordt de hand weggenomen en wordt met beide ogen open gericht.
Mede in verband met het nachtzien moeten dergelijke leerlingen in een later stadium leren het linkeroog te sluiten.
4. Door de man reeds nu de richtmethode te leren, wordt bereikt dat hij, bij de instructie van de aanslaghouding, deze volledig, dus met inbegrip van het richten, kan toepassen.

15. De instructie in de liggende aanslaghouding met gebruik van de voorsteun

a. Doel:

De man de liggende aanslaghouding met gebruik van de voorsteun te leren, opdat hij, na het afdrücken en richten in deze houding te hebben leren uitvoeren, zo snel mogelijk daadwerkelijk kan schieten.

b. Gegevens:

Deel II, punt 16a, b en c (1).

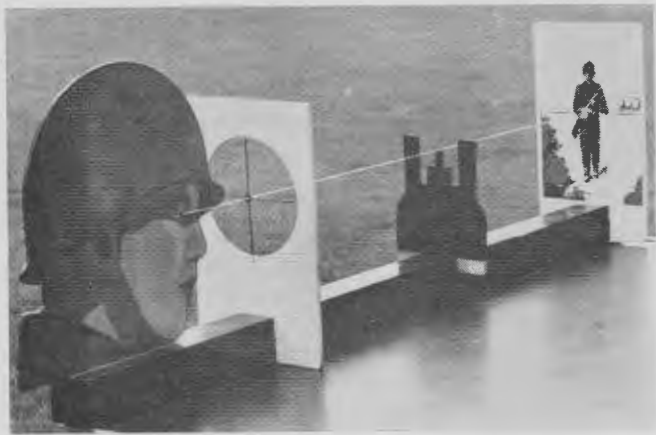

Fig 3
De richtregellat

Fig. 4
De vergrote richtmiddelen

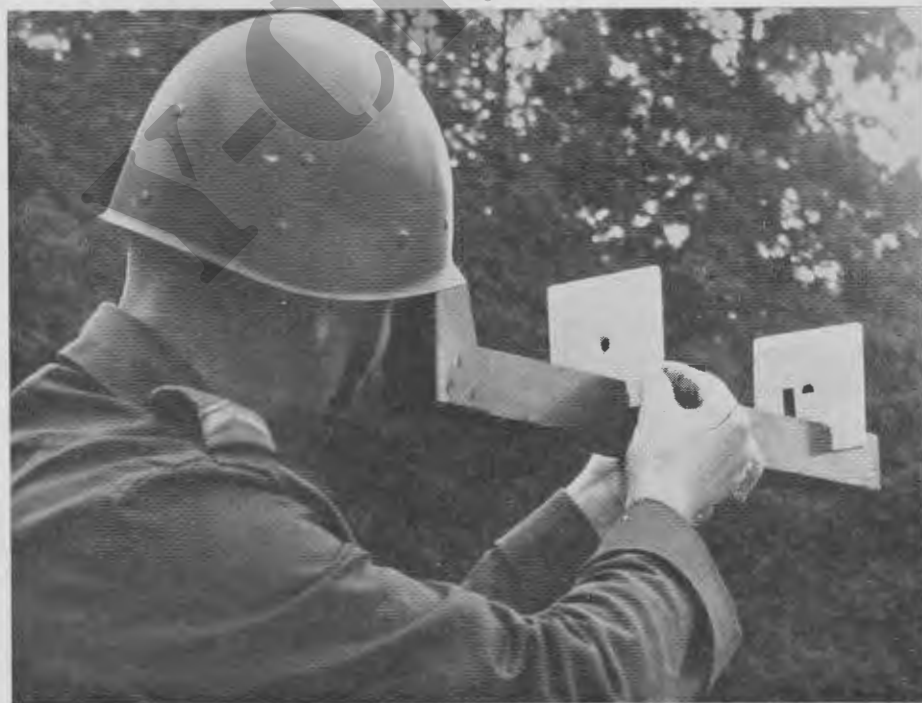

Fig. 5
De richtlat

c. Instructiemiddelen:

Per leerling een geweer; halfronde miktunten van 5 cm doorsnede.

d. Uitvoering:

- (1) De instructeur legt kort, doch duidelijk, de noodzaak van een juiste aanslaghouding uit..
- (2) Hij demonstreert de liggende aanslaghouding (met voorsteun) en wijst op de belangrijkste punten.
Hierna laat hij de leerlingen zelf de aanslaghouding aannemen en controleert deze.
De leerlingen die blijkt geven de aanslaghouding direct, of na enkele correcties, goed te kunnen uitvoeren, laat hij onder toezicht beginnen met het beoefenen.
Aan de leerlingen die veel of grove fouten maken, besteedt hij nu zijn gehele aandacht.
Zo nodig demonstreert hij de details van de aanslaghouding opnieuw, controleert en corrigeert totdat een juiste uitvoering wordt bereikt.
- (3) De instructeur moet in het bijzonder aandacht schenken aan het plaatsen van de kolf in de schouder. Speciaal hierbij moet rekening worden gehouden met de bouw van iedere man afzonderlijk.
- (4) Zo mogelijk moet iedere man leren de kolf in de rechterschouder te plaatsen, omdat wapens normaal zijn ontworpen voor rechtse schutters. Slechts indien blijkt dat een man dit beslist niet kan leren, kan worden overgegaan naar de linkerschouder.
- (5) Wanneer de leerlingen de liggende aanslaghouding (met voorsteun) beheersen moeten zij het afdrücken en richten in deze houding beoefenen.
Hierbij moeten zij zich voornamelijk concentreren op de houding en de juiste manier van afdrücken; het richten geschiedt voorlopig min of meer globaal.
De beoefening van het afdrücken geschiedt op de in punt 13 aangegeven wijze.
Tijdens de vaardigheidsoefeningen wordt het beoefenen van de liggende aanslaghouding en het afdrücken en richten in deze houding voortgezet, tot een grote vaardigheid is verkregen.

Opmerking: De instructie in de aanslaghouding dient voornamelijk te geschieden door duidelijke demonstratie, nauwlettende controle en het steeds weer corrigeren van fouten door zo nodig zelf de stand van het wapen of van een lichaamsdeel van de man te veranderen. Veel omhaal van woorden zal bij instructie weinig uithalen en is tijd verknoeien. Steeds moet in het oog worden gehouden, dat een juiste, aan de man aangepaste aanslaghouding één van de onmisbare elementen is van het schieten. Iedere man zal dus deze houding moeten beheersen, wil de instructeur aan zijn opdracht voldaan hebben.

16. Het KSO-schieten (liggend, met gebruik van de voorsteun)

a. Doel:

Alvorens de schietoefening in de liggende houding te laten schieten, te controleren in hoeverre de leerlingen het afdrücken in combinatie met richten (globaal) beheersen.

b. Gegevens:

Deel II, punt 13 t/m 15.

c. Instructiemiddelen:

KSO-geweren en munitie; schietschijf nr 761; KSO-groeperingsring; richtcontroleur.

d. Uitvoering:

- (1) De instructeur legt uit wat de bedoeling is van deze schietoefening, n.l. een zo juist mogelijke uitvoering van de afdrüktechniek gecombineerd met globaal richten.
Hij legt er de nadruk op dat de leerlingen de volledige aandacht moeten schenken aan het afdrücken.
- (2) Hij laat de leerlingen liggend 5 patronen schieten op 10 m afstand, voorafgegaan door een schot voor kennismaking. Om de juiste techniek zo goed mogelijk te doen uitvoeren, geschiedt bij deze oefening het afdrücken op aanwijzing van de instructeur ("Ademhalen - afdrücken - ééééén"). Hij controleert de verrichtingen van de man en wel de houding, het afdrücken en het richten.
- (3) Bij deze schietoefeningen wordt, gezien de globale wijze van richten, een ruime eis gesteld v.w.b. de maximum grootte van de groep die de man schiet, n.l. 6 cm.
De leerlingen worden voornamelijk beoordeeld op:
 - (a) houding;
 - (b) afdrüktechniek.

De uitslag van de oefening moet worden aangetekend op de schietvaardigheidsstaat.

Opmerking: Wanneer uit het KSO-schieten blijkt dat de leerlingen voldoende vaardigheid bezitten,

wordt een soortgelijke oefening op de schietbaan geschoten met normale munitie. Voorafgaande hieraan leert de man echter het behandelen van de munitie, het laden en ontladen (punt 17); tevens wordt hem de organisatie en dienst op de schietbaan geleerd (Aanhangsel I). Dit laatste kan op de eerste schietdag plaatsvinden, onmiddellijk voorafgaande aan het schieten.

17. De instructie in het vullen van het patroonmagazijn, het laden en het ontladen

a. Doel:

De man te leren:

- (1) het vullen van een patroonmagazijn met patronen;
- (2) het laden en ontladen, het herladen en bijladen.

b. Gegevens:

Deel II, punt 17.

c. Instructiemiddelen:

Per leerling een geweer met magazijn, een houder met 5 exercitiepatronen, een magazijnvuller.

d. Uitvoering:

- (1) De instructeur demonstreert het vullen van een magazijn met behulp van een vuller en laat dit vervolgens door de leerlingen beoefenen.
Vervolgens demonstreert hij het ledigen van een magazijn en laat dit beoefenen.
- (2) Hierna demonstreert de instructeur het vullen van een magazijn met de hand en laat dit beoefenen.
- (3) De instructeur legt nu uit wat onder laden, half-laden, ontladen, herladen en bijladen wordt verstaan.
Hij demonstreert het laden, laat dit uitvoeren en controleert de uitvoering.
Vervolgens demonstreert hij het ontladen, laat dit uitvoeren en controleert de uitvoering.
Vervolgens laat hij het laden en ontladen beoefenen.
- (4) De instructeur wijst er met nadruk op in welke gevallen de vuurregelaar op veilig ("S") moet worden gesteld.
- (5) Hierna demonstreert de instructeur het herladen. Hij wijst er op dat na het verwisselen van het magazijn de afsluiter naar voren moet worden gebracht om een patroon in de kamer te brengen.
Hij laat het herladen beoefenen.
- (6) Vervolgens demonstreert de instructeur het bijladen. Hij wijst er op dat na het verwisselen van het magazijn normaal kan worden doorgevuurd, omdat de hamer is gespannen en een patroon in de kamer is.

Opmerkingen:

1. Vaardigheid in het behandelen van de munitie is onontbeerlijk voor de gevechtsschutter. Daarom moet door een voldoende oefening en een voortdurende controle en correctie (ook op de schietbaan) de vereiste vaardigheid worden bereikt.
2. De uitvoering en het beoefenen van het laden, ontladen, herladen en bijladen geschiedt in de liggende houding met het geweer op de voorsteun.

18. De instructie in het richten (vervolg)

a. Doel:

De man ervaring te doen verkrijgen in het zuiver richten door:

- (1) Een groep van drie punten te laten aangeven.
- (2) Het richten te laten beoefenen in de liggende aanslaghouding met het geweer op de voorsteun.

b. Gegevens:

Deel II, punt 19.

c. Instructiemiddelen:

Richtbokken; hulpdoelschijfjes; vellen wit papier; richtschijfjes.

d. Uitvoering:

- (1) De instructeur herhaalt in het kort de uitleg van de richtregel.
- (2) Hij laat de leerlingen met een op een richtbok geplaatst geweer richten op de hierna aangegeven wijze:

Fig. 6
Gebruik hulpdoelschijfje

Fig. 7
Gebruik richtschijfje

K-CHE.ML

Op + 10 m afstand van een verticaal opgehangen stuk papier wordt een geweer zodanig op een richtbok geplaatst dat het op een willekeurige plaats van het papier is gericht. De leerling moet nu zeggen op welk punt hij is gericht. Hiertoe wordt op aanwijzingen (handbewegingen) van de leerling door een helper een hulpdoelschijfje over het papier bewogen, tot de man aangeeft dat het mikt punt zich op de juiste plaats bevindt (fig. 6); het juiste richtpunt is de midden-onderkant van het mikt punt. Nadat de leerling "gericht" heeft gemeid, zet de helper een voor de leerling onzichtbaar stipje op het papier, op de plaats waar de midden-onderkant van het mikt punt zich bevindt. De leerling moet deze handeling nog twee maal herhalen. Wanneer de op deze wijze verkregen stipjes ten hoogste 1 cm uit elkaar liggen, is de vereiste nauwkeurigheid bereikt.

- (3) Vervolgens laat de instructeur het richten beoefenen in de liggende aanslaghouding met het geweer op de voorsteun. Dit geschiedt op een richtschijfje, dat op 1 m afstand voor de korrel wordt geplaatst.
De instructeur controleert de richting (fig. 7).

Bijzonderheden:

Heeft de leerling te veel tijd nodig om te richten, dan onderbreekt de instructeur het richten ter voorkoming van overmatige vermoeidheid.

19. De instructie in richten, afdrucken en waarnemen van de richting bij het afgaan van het schot in de liggende aanslaghouding (met gebruik van voorsteun)

a. Doel:

- (1) De man het combineren van richten en afdrucken te leren.
- (2) Het melden van het schot en de richting bij het afgaan van het schot, in te leiden.

b. Gegevens:

Deel II, punt 15, 16, 18, 19 en 20.

c. Instructiemiddelen:

Richtschijfjes.

d. Uitvoering:

- (1) De instructeur laat de man de liggende aanslaghouding (met geweer op voorsteun) aannemen. Nadat een richtschijfje is geplaatst, moet de man (op aanwijzing) afdrucken en tegelijk zo zuiver mogelijk richten. Hierbij moet in het bijzonder op de ademhaling worden gelet. De instructeur wijst er met klem op dat het richten en afdrucken moet worden onderbroken, wanneer de man in ademnood raakt of het oog vermoeid wordt.
Hij controleert de richting (fig. 7).
- (2) De instructeur maakt de man duidelijk, waarom het noodzakelijk is, dat hij weet waarop hij gericht was, op het moment dat het schot afging (door het schot heen zien).
Hij leert hem de richting te melden.
Hij controleert of de man de juiste richting noemt.
Indien hij hierbij constateert, dat de leerling niet gericht was, op het ogenblik dat "het schot afging", is dit het juiste moment om hem te vragen waarop hij wel was gericht.
Leerlingen die deze stof niet begrijpen, worden geholpen doordat de instructeur de monding van het wapen zodanig beweegt, dat belangrijke afwijkingen ontstaan; de leerling moet de zin van de afwijking noemen.
- (3) De instructeur maakt de man duidelijk, waarom het noodzakelijk is, dat hij weet hoeveel schoten hij heeft afgevuurd en leert hem dit te melden in combinatie met het melden van de richting b.v. "schot 4, laag-links".
- (4) Hij laat het voorgaande veelvuldig tijdens de vaardigheidsoefeningen beoefenen; het afdrucken aanvankelijk nog op aanwijzingen, later zelfstandig.

Opmerkingen:

1. Bij de controle moet zoveel mogelijk het richtschijfje worden gebruikt (fig. 7).
2. Er moet tegen worden gewaakt, dat de leerlingen gemakshalve doch ongemotiveerd "gericht" melden, ook wanneer zij de richting niet hebben waargenomen. Het is aan de instructeur om te voorkomen dat de leerling uit angst of valse schaamte niet durft te melden "n i e t g e z i e n"

20. KSO-schieten (liggend met gebruik van voorsteun)

a. Doel:

Alvorens de schoolschietoefeningen in de liggende houding te gaan schieten, door middel van KSO-

schieten te controleren in hoeverre de man het afdrukken, richten en waarnemen van de richting beheerst.

b. Gegevens:

Punt 19; Deel II, Hoofdstuk IV.

c. Instructiemiddelen:

KSO-geweren, schietschijf 760, KSO-groeperingsring.

d. Uitvoering:

- (1) De instructeur legt uit wat onder een groep wordt verstaan en verklaart de bedoeling van het groeperend schieten. Hij legt de nadruk op het handhaven van hetzelfde richtpunt.
- (2) Hij laat de leerlingen liggend met 5 patronen een groep schieten op 10 m afstand. Hij controleert de verrichtingen van de man tijdens het schieten en wel: de houding, het afdrukken en het richten. Hij ziet er op toe dat de man zijn schoten meldt. Onmiddellijk na het afgeven van het schot wordt de man verhinderd om de treffer waar te nemen, alvorens hij het schot gemeld heeft (door b.v. de hand voor de ogen van de man te houden).
- (3) De instructeur bepaalt de grootte van de groep. De man heeft voldaan wanneer de groep niet groter is dan 4 cm. Hij laat de man, wanneer hij niet heeft voldaan, overschieten. Wanneer echter blijkt dat ten gevolge van grote fouten van de schutter de groep belangrijk groter is dan 4 cm, moet de man vóór het overschieten een aanvullende instructie worden gegeven.

Opmerkingen:

1. Normaal zal het constateren van essentiële fouten en het niet voldoen aan de geëiste groep samengaan. Wanneer het echter niet mogelijk is een slechte groep terug te brengen tot bepaalde fouten, laat men de man zonder meer nogmaals schieten, waarbij door een nauwlettend toezicht moet worden getracht alsnog de fout te ontdekken.
2. De resultaten van deze oefeningen moeten worden aangetekend op de schietvaardigheidskaart van de man.
3. Aan deze oefeningen moet zijn voldaan alvorens de man op de schietbaan de overeenkomstige liggende schoolschietoefeningen schiet.

21. Instructie in het bepalen van het richtpunt

a. Doel:

De man zijn richtpunt leren bepalen.

b. Gegevens:

Deel II, punt 3, 4 en 21.

c. Instructiemiddelen:

Kogelbaan, figuurschijven, richtcontroleurs.

d. Uitvoering:

- (1) De instructeur maakt aan de hand van de kogelbaan duidelijk, dat, wanneer geen vizierschot wordt afgegeven, een richtpunt moet worden gekozen, dat niet samenvalt met het gewenste trefpunt.
- (2) Hij leert de man hoe met het gevechtvizier wordt gericht op stilstaande doelen, naderende of zich verwijderende levende doelen op de verschillende afstanden tot 300 meter.
- (3) Hij leert de man hoe de invloed van zijwind wordt uitgeschakeld.
- (4) Hij laat de man het bovenstaande beoefenen.

22. De instructie in het duurvuur

a. Doel:

De man te oefenen in het betrekkelijk snel achtereenvolgens afgeven van een aantal schoten, waarbij bij het geweer in de aanslag blijft.

b. Gegevens:

Deel II, punt 22.

c. Instructiemiddelen:

Richtschijfje.

d. Uitvoering:

- (1) De instructeur maakt de man het doel van duurvuur duidelijk.
- (2) Hij laat de schutter in liggende aanslaghouding het duurvuur beoefenen (geweren zijn niet voorzien van een magazijn). De schutter richt hierbij op het richtschijfje; de instructeur controleert de uitvoering (zie ook punt 18 d (3) en fig. 7).
Het beoefenen wordt voortgezet tot de schutter vertrouwd is met een gemiddeld tempo van 7 à 8 schoten per 30 seconden.
- (3) Vervolgens legt de instructeur uit wat onder snelvuur wordt verstaan en hoe de vaardigheid in deze vuurwijze wordt verkregen.

Opmerkingen:

1. Het telkens spannen van het geweer geschiedt door een helper, die zich zodanig ten opzichte van de schutter opstelt, dat hij diens oog en rechterwijsvinger kan zien. De klas wordt hier toe in paren verdeeld, waarbij de leerlingen beurtelings als schutter en als helper optreden.
2. Bij het beoefenen van het duurvuur moet de instructeur er op toezien, dat de schutters voor het richten en afdrukken voldoende tijd krijgen om rukken aan de trekker te voorkomen. De helper moet dan ook, direct nadat de schutter heeft afgedrukt en zijn schot heeft gemeld, de spangreep naar achteren brengen. Er mag ook niet van de schutter worden geëist, dat de tijd tussen de schoten gelijk is.
3. Het duurvuur dient gedurende korte perioden intensief te worden beoefend. Na de eerste instructie en een daarop volgende beoefening moet deze gedurende een aantal korte perioden worden herhaald, tot de vereiste vaardigheid is verkregen (vaardigheidsoefeningen).
4. Wanneer de schutter het vereiste tempo heeft bereikt, moet hij door een voortgezette beoefening (vaardigheidsoefeningen) en daadwerkelijk schieten uiteindelijk de vaardigheid in het afgeven van snelvuur verkrijgen.

23. De instructie in de volledige schiethandeling

a. Doel:

De man te leren op bevel alle handelingen, nodig voor het afgeven van een schot, aaneensluitend uit te voeren.

b. Gegevens:

Deel II, punt 23.

c. Instructiemiddelen:

Halfronde mikpunten van 5 cm doorsnede; 2 houders met exercitiepatronen per man, richtcontroleurs.

d. Uitvoering:

- (1) De instructeur maakt de leerlingen duidelijk en demonstreert welke handelingen zij op verschillende commando(s) moeten verrichten.
- (2) Hij laat de leerlingen uit de draaghouding de liggende houding aannemen en laat het geweer laden.
- (3) Hij laat de leerlingen een vuurbevel uitvoeren. Hij herhaalt dit tot de leerlingen de handelingen juist uitvoeren. Hij laat het vuur afwisselend beëindigen op het bevel "Stop, stop, stop", of de aanwijzing "Einde vuur".
- (4) Hij controleert de verrichtingen van de man, ook het herhalen van het vuurbevel en het melden van het schot.
- (5) Hij laat de volledige schiethandeling beoefenen tot voldoende vaardigheid is verkregen (vaardigheidsoefeningen).

Opmerkingen: Bij de eerste oefening kan het spannen nog op een aanwijzing gebeuren; later moet de leerling de afvuurinrichting na elk schot werktuiglijk spannen. Het richten geschiedt op een halfrond mikpunt van 5 cm doorsnede op 10 m afstand. De instructeur moet van de leerlingen eisen, dat zij de elementen van het vuurbevel (met uitzondering van het commando "Vuur") herhalen. Verder moet iedere leerling de richting van zijn schot melden; de instructeur controleert de melding herhaaldelijk met de richtcontroleur.

24. De instructie in de liggende aanslaghouding met samengeklapte voorsteun

a. Doel:

De man de liggende aanslaghouding met samengeklapte voorsteun te leren, opdat hij, na het afdrucken en richten, laden en ontladen, en uiteindelijk de volledige schiethandeling in deze houding te hebben beoefend, bij het schieten in deze houding goede resultaten kan behalen.

b. Gegevens:

Deel II, punt 16a, b, c (2), f.
Punt 15, 17, 19 en 23.

c. Instructiemiddelen:

Per leerling een geweer; richtschijfjes resp. halfronde mikpunten van 5 cm doorsnede; exercitiepatronen; richtcontroleurs.

d. Uitvoering:

De instructie in deze aanslaghouding geschiedt zoals in punt 15 is omschreven.
Wanneer de aanslaghouding wordt beheerst, wordt in deze houding het richten en afdrucken beoefend en gecontroleerd (op de wijze als in punt 19 omschreven).
Ook het laden en ontladen in deze houding wordt beoefend (punt 17).
Tenslotte wordt de volledige schiethandeling in deze houding beoefend (punt 23).

Opmerking: Deze aanslaghouding moet veelvuldig worden beoefend, wil de man bij het schieten in deze houding resultaten behalen. Speciaal aan de ondersteuning van het geweer door middel van de linkerarm moet aandacht worden besteed.

25. De instructie in de knielende en staande aanslaghouding

Deze geschiedt zoals voor de liggende aanslaghouding met samengeklapte voorsteun is omschreven (punt 24).

Opmerking: Ook deze aanslaghoudingen moeten veelvuldig worden beoefend. Een goede gelegenheid zijn hiervoor de velddiensttoefeningen, waarbij de man meermalen één van deze houdingen zal moeten aannemen; dit is dan voor de instructeur telkens weer een gunstige gelegenheid om evt. fouten te verbeteren en zo de vaardigheid op te voeren.

26. Voorbereiding tot het elementaire gevechtsschieten

a. Doel:

De man voor te bereiden op het vuren, zoals dit onder eenvoudige gevechtssomstandigheden geschiedt.

b. Gegevens:

Punt 21; Deel II, punt 26.

c. Instructiemiddelen:

Richtcontroleurs, gevechtsschijven.

d. Uitvoering:

- (1) De instructeur herhaalt de stof van punt 21.
- (2) Hij demonstreert en leert de man, hoe hij een schiethouding moet aannemen, welke aan het terrein is aangepast, en maakt hierbij gebruik van zoveel mogelijk verschillende terreinvoorwerpen en terreinvormen. Hij controleert en verbetert zo nodig de houdingen.
- (3) Hij laat de man in verschillende, aan het terrein aangepaste houdingen, met gevechtsvizierstand richten op goed zichtbare stilstaande gevechtsdoelen. Hij let hierbij op de houdingen en het richtpunt dat de man neemt.

Opmerking: De vorming tot gevechtsschutter vindt voor een deel plaats bij de gevechtsopleiding en de velddienst. Gezien het belang van deze vorming is echter ook een speciaal op de schietopleiding gerichte instructie nodig. Hierbij zal dan in ieder geval blijken in hoeverre de leerling de vereiste vaardigheid bezit. Deze instructie vindt plaats op een hiertoe geschikt oefenterrein, waarop de verschillende voorkomende terreinvormen en terreinvoorwerpen zijn aangebracht.

B. HET SCHIETEN IN DE ELEMENTAIRE SCHIETOPLEIDING27. Algemeen

Het doel van het schieten in de schietopleiding is:

- a. De vaardigheid aan te kweken en op te voeren tot het peil dat van de gevechtsschutter moet worden geëist.
- b. In het bijzonder bij de eerste schietoefeningen, de bij de schietopleiding geleerde vaardigheden te controleren en de uitvoering te corrigeren.

Tijdens de elementaire schietopleiding worden de "elementaire schietoefeningen" geschoten. Zij bestaan uit KSO-schietoefeningen, schoolschietoefeningen en gevechtsschietoefeningen. Bij de KSO- en schoolschietoefeningen ligt het accent op het controleren en corrigeren van de elementaire vaardigheden, hoewel het aankweken van de algemene schietvaardigheid uiteraard tevens wordt nagestreefd. Zodra uit de resultaten van de schoolschietoefeningen blijkt, dat de leerling-schutter de elementaire vaardigheid beheerst, gaat hij over tot het schieten van de gevechtsschietoefeningen, volgens het principe, dat het schieten zoveel mogelijk moet worden beoefend onder omstandigheden en op doelen, zoals deze zich in het gevecht aan de schutter voordoen.

28. Het KSO-schieten

- a. Het KSO-schieten is een zeer belangrijk, zo niet onmisbaar deel van de elementaire schietopleiding, hetgeen blijkt uit het volgende:
 - (1) Het schieten wordt niet beïnvloed door de angst voor de knal en de terugstoot; het opsporen van de fouten, welke de schutter maakt, wordt hierdoor eenvoudiger.
 - (2) De vaardigheid in de schiethouding, het afdrukken en het richten kan door de instructeur en de schutter direct en op eenvoudige wijze worden gecontroleerd, aangezien de resultaten direct waarneembaar zijn.
 - (3) Het schieten en zo nodig overschieten kost betrekkelijk weinig tijd en middelen; het kan gedurende de instructie op het kazerneterrein plaatsvinden.
 - (4) De resultaten zijn, omdat de knal en de terugstoot ontbreken, niet geheel maatgevend; de schutter zal echter door goede resultaten vertrouwen krijgen in eigen vaardigheid.
 - (5) Onafhankelijk van het beschikbaar zijn van schietbanen, komt de schutter betrekkelijk snel aan schieten toe, waardoor de belangstelling wordt geprikkeld en vastgehouden.
- b. Wanneer de leerling een zekere elementaire vaardigheid bezit in een schiethouding, het afdrukken en het richten, worden deze vaardigheden door groeperend schieten met het KSO-geweer in deze schiethouding praktisch getoetst. Dit schieten moet door de instructeur worden uitgebuit om eventuele fouten die worden gemaakt op te sporen en door een aanvullende instructie te corrigeren. Hij zal dit moeten doen tot de leerling toont een voldoende vaardigheid te bezitten.
- c. Het zal nu duidelijk zijn, dat de opleiding, gecombineerd met het KSO-schieten, de basis vormt voor het schieten met het geweer. Tot het schieten op de garnizoensbanen mag dan ook eerst worden overgegaan, wanneer deze basis hecht is gelegd. Wanneer dit inderdaad is bereikt, zullen belangrijke afwijkingen van de schietresultaten welke hierna nog naar voren komen, naar alle waarschijnlijkheid veroorzaakt zijn door de knal en/of de terugstoot. Het opsporen van de fouten en het corrigeren van de schutter wordt hierdoor vereenvoudigd.

29. Het schoolschieten

- a. Het doel van het schoolschieten is:
 - (1) De elementaire vaardigheden van de schutter (houding, afdrukken en richten) door daadwerkelijk schieten met het geweer te controleren.
 - (2) Deze vaardigheden op te voeren door corrigerend optreden van de instructeur en oefening van de schutter.
- b. De kenmerken van het schoolschieten zijn:
 - (1) De schutter past op schoolse wijze de onderrichte vaardigheden toe, waarbij de instructeur er naar streeft deze schoolse wijze langzamerhand aan te passen aan de persoon van de schutter.
 - (2) Teneinde een nauwkeurige controle mogelijk te maken, wordt een markant, duidelijk zichtbaar mikt punt gebruikt en een schijf van zodanige afmetingen, dat de ligging van praktisch alle treffers kan worden gecontroleerd. Teneinde bovendien de schutter reeds in het begin van de opleiding te gewennen aan het gevechtsdoel, is het mikt punt v.w.b. vorm en grootte hieraan gelijk (kopschijf).
Tevens wordt hierdoor tegemoet gekomen aan de drang van iedere schutter om een doel te treffen.

- (3) De schutter schiet op bekende afstanden; ook overige omstandigheden worden zo eenvoudig mogelijk gehouden, teneinde inderdaad de elementaire vaardigheden te controleren en op te voeren.
- c. (1) De schoolschietoefeningen zijn voor een deel groeperingsoefeningen in de liggende houding met het geweer op de voorsteun. Na het KSO-schieten bieden zij de instructeur weer de gelegenheid om door een nauwgezette waarneming van de verrichtingen van de schutter, de houding, het afdrücken en het richten in deze houding te controleren en zo nodig te verbeteren. Bij het schoolschieten staat iedere schutter dan ook onder leiding van een hulpinstructeur.
- (2) De instructeur moet er naar streven bij het schoolschieten de schietvaardigheid van de leerling tot een zodanig peil op te voeren, dat zonder bezwaar kan worden overgegaan tot het vuren op eenvoudige gevechtsdoelen. De schutter die op 100 m een 15-cm groep kan schieten, wordt geacht dit peil bereikt te hebben.
- (3) Om het instructieve karakter van de schoolschietoefening zoveel mogelijk uit te buiten is het duidelijk aangegeven van de resultaten van groot belang. Dit wordt bereikt door bij groeperen de trefferbeelden en bij juistheidsvuur elk schot afzonderlijk door trefferaanduiders aan te geven. De juiste resultaten moeten aan de leerling worden bekend gemaakt (de blote mededeling of een schutter al dan niet voldaan heeft aan de gestelde eisen is niet voldoende). De ideale methode is echter met de schutter naar voren te gaan en hem het resultaat op de schijf zelf te laten waarnemen en dit met hem te bespreken. Indien de omstandigheden dit toelaten, moet deze methode worden toegepast.
- (4) De instructeur moet er tevens van doordrongen zijn dat een rustig optreden de leerling-schutter op zijn gemak stelt; juist omdat het in deze fase van de schietopleiding gaat om de elementaire vaardigheid, moet alles hierop gericht zijn. Er moet niet van de man worden geëist dat hij de handelingen op het vuurpunt exercitie-technisch juist uitvoert. Het geven van commando's moet dan ook worden vermeden.
- (5) De instructeur moet wel de grootste aandacht voor de verrichtingen van de schutter hebben. Hij grijpt echter alleen dan in wanneer de veiligheid of de schietuitkomsten door fouten van de schutter zouden worden beïnvloed. Andere fouten kunnen dan na het schieten onder meer geëigende omstandigheden worden gecorrigeerd.

d. Het corrigeren van het geweer

Hoewel wordt uitgegaan van een juiste instelling van de gevechtsvizierstand, zal het voorkomen dat of deze instelling niet meer juist is, of dat een bepaalde schutter aanmerkelijke persoonlijke richtafwijkingen heeft. Een en ander zal blijken uit de ligging van de groepen t.o.v. het gewenste trefpunt.

Zo nodig zal dan door het verstellen van de richtmiddelen het mtp van de groep op de juiste plaats moeten worden gebracht. Teneinde te voorkomen dat een eventueel juiste instelling van de richtmiddelen ten onrechte teniet wordt gedaan, moet alvorens te corrigeren, duidelijk gebleken zijn dat:

- 1e. De groep die de schutter schiet de toelaatbare grootte niet overschrijdt.
- 2e. De afwijking van het mtp t.o.v. het richtpunt constant is.

De geëiste resultaten van de te schieten groeperingsoefeningen zijn hierop afgestemd.

30. Het gevechtsschieten

- a. Bij het gevechtsschieten wordt er van uitgegaan dat de leerling-schutter in staat is op 100 m een groep te schieten van maximaal 15 cm. Hierop voortbouwende worden nu gevechtsschietoefeningen geschoten, die voor wat betreft de afstand (van 100 naar 200 m) en de doelvoorstellungen steeds moeilijker worden. Het schieten op afstanden groter dan 100 m vindt dus eerst bij het gevechtsschieten plaats; wanneer de leerling een grondige elementaire schietopleiding heeft gevolgd, kan dit in het algemeen zonder bezwaar geschieden. Het is echter niet uitgesloten dat een aantal schutters op grotere afstanden, tengevolge van factoren als oogcapaciteit, het overschatten van richtmoeilijkheden, enz., op een grotere afstand relatief slechter schieten dan op 100 m. Daarom is het noodzakelijk om, voor tot het schieten op grotere afstand wordt overgegaan, de schietcapaciteit van de schutter op deze afstand te bepalen door middel van een groeperingsoefening; de maximum grootte van de groep om op de betrokken afstand door te gaan is 35 cm voor de 200 m-afstand.
- b. Aangezien de leerling-schutter bij de aanvang van de gevechtsschietoefeningen de elementaire vaardigheden moet beheersen, is indeling van één hulpinstructeur per schutter niet meer noodzakelijk. Het is trouwens zeer belangrijk dat de schutter zelfstandig leert schieten; onnodige inschakeling van hulpinstructeurs houdt het gevaar in dat de schutter van deze afhankelijk blijft. Wel zal de instructeur de schutter blijven observeren en zal hij waar nodig nog ingrijpen. Slechte schutters, die kennelijk nog leiding nodig hebben, worden nog bijgestaan door een hulpinstructeur.

- c. Tijdens de schoolschietoefeningen streefde de instructeur er reeds naar, de schoolse uitvoering aan te passen aan de persoon van de schutter. Bij de gevechtsschietoefeningen moet getracht worden deze aanpassing volledig te bereiken. Bij vele gevechtsschietoefeningen is de schiethouding niet voorgeschreven. De schutter kan dus zelf zijn schiethouding bepalen, afhankelijk van de mogelijkheden van het terrein of de zichtbaarheid van de doelen (een doel dat liggend niet te zien is zal soms wel zichtbaar zijn, wanneer de schutter knielt).
- d. Bij de gevechtsschietoefeningen moeten eveneens de resultaten zo duidelijk mogelijk worden aangegeven. Zo mogelijk moeten trefferaanduiders of anders de aanwijsstok worden gebruikt. De resultaten moeten aan de schutter worden bekend gemaakt, zo mogelijk onmiddellijk na de betrokken oefening en in ieder geval vóór de volgende oefening.

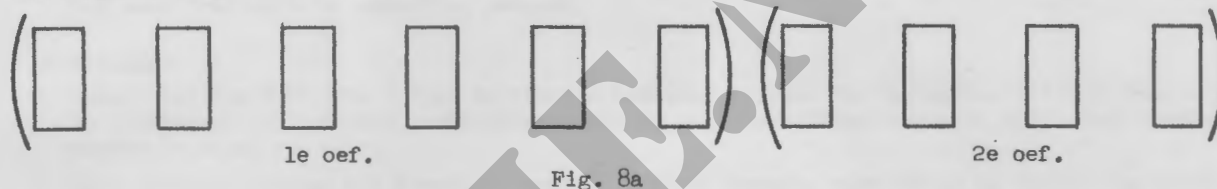
31. Het overschieten van oefeningen

Gezien het doel van de school- en gevechtsschietoefeningen, mag een schutter eerst dan aan een oefening deelnemen, wanneer hij aan de voorgaande heeft voldaan.

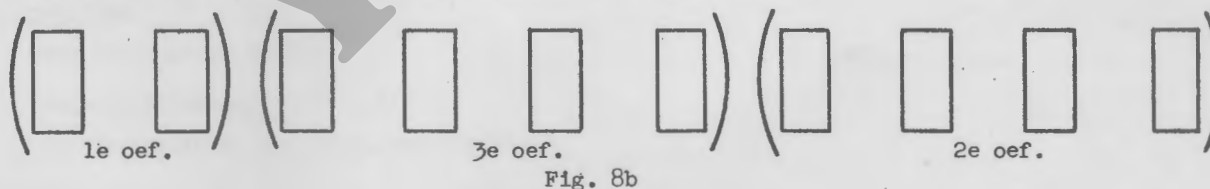
Het is duidelijk dat de leerling-schutter die bij een bepaalde oefening niet het gewenste resultaat kan behalen, dit bij een volgende oefening, die dikwijls moeilijker zal zijn, zeker niet zal kunnen. Wanneer aan het bovenstaande niet de hand wordt gehouden, heeft dit, afgezien van tijd- en munitieverpilling, tot gevolg dat deze schutter ieder zelfvertrouwen kwijt raakt en verder tot de slechte schutters blijft behoren. Het is dus de taak van de instructeur, te ontdekken door welke oorzaak de schutter bij een bepaalde oefening faalt en de geconstateerde fouten te verbeteren.

Door veelvuldig laten overschieten van slechte schutters, zullen echter op een bepaald ogenblik niet alle schutters aan dezelfde oefening toe zijn. Speciaal wanneer op een dag verschillende oefeningen achter elkaar moeten worden geschoten, kunnen de minder goede schutters, die één of meer malen moeten overschieten, het tempo van het geheel ongunstig beïnvloeden. Het verdient daarom aanbeveling als volgt te handelen:

- a. Een deel van de beschikbare vuurpunten wordt gebruikt voor een bepaalde oefening en een deel voor de volgende (fig. 8a).

- b. De schutters die aan de eerste oefening hebben voldaan, gaan over naar de volgende; de schutters die niet hebben voldaan, schieten (zo nodig na een aanvullende instructie) de eerste oefening over.
- c. Wanneer alle schutters de eerste oefening hebben geschoten, wordt op de vrijgekomen vuurpunten de derde oefening geschoten door de schutters, die bij de tweede oefening een voldoende resultaat hebben behaald. Hebben een klein aantal schutters bij de eerste oefening nog geen voldoende resultaat behaald, dan kunnen één of meer vuurpunten worden aangehouden om deze schutters onder leiding van een zeer goed instructeur alsnog te laten overschieten (fig. 8b).

Opmerking: Bovenstaande methode kan uiteraard slechts worden toegepast wanneer de betreffende oefeningen op dezelfde afstand moeten worden geschoten of bij oefeningen op verschillende afstanden, wanneer op de betrokken schietbaan op deze verschillende afstanden tegelijkertijd mag worden geschoten. Afgezien van een zekere tijdsbesparing heeft deze gang van zaken nog de volgende voordelen:

1. De goede schutters kunnen met de volgende oefening doorgaan, waardoor wordt voorkomen dat, door lange tijd werkeloos wachten, de belangstelling terugloopt.
2. Het vlot van de ene naar de andere oefening mogen overgaan wordt een soort premie op goed schieten, wat de minder goede schutters zal aansporen om zo goed mogelijke resultaten te behalen.

Bij dit alles moet de instructeur voor ogen houden dat het belangrijker is dat de leerlingen leren schieten, dan dat een beoogd programma vlot wordt afgewerkt.

De leerling die een beperkt aantal oefeningen heeft geschoten, waarbij is gebleken dat zijn schietvaardigheid tegen de gestelde eisen was opgewassen, heeft meer geleerd, dan de leerling die alle oefeningen heeft "doorlopen", hoewel zij boven zijn kunnen lagen.

32. Het registreren van de schietuitkomsten

Het is zonder meer duidelijk dat zowel de commandant als de instructeur zich op de hoogte moeten kunnen stellen van de schietvaardigheid van de leerlingen. De belangstelling van de directe en de hogere commandant zal voornamelijk uitgaan naar de schietvaardigheid van de eenheid; de instructeur moet echter de individuele schietcapaciteit van de leerlingen kennen.

Alvorens een bepaalde oefening te laten schieten zal de instructeur namelijk moeten nagaan welke schutters bij deze oefening speciale aandacht behoeven en hiermede bij de aanwijzing van de hulpinstructeurs rekening houden. Ook de eventuele hulpinstructeur zal, voorafgaande aan een schietoefening, de schietcapaciteit van de betrokken schutter moeten nagaan; dit geldt vooral voor:

- a. De groep, die de schutter op dat ogenblik kan schieten.
- b. De vaardigheid van de schutter in het toepassen van de verschillende vuursoorten (juistheidsvuur, duurvuur, snelvuur, ogenblikdoelen).

Teneinde de nodige gegevens op het gewenste ogenblik ter beschikking te hebben, worden de schietuitkomsten op twee manieren geregistreerd:

- Per individuele schutter, zodanig dat de betrokken schutter de gegevens bij zich draagt en te allen tijde kan tonen (L.Form. 14964, Zakboek Koninklijke Landmacht, RIMO-gedeelte).
- Voor alle schutters van de eenheid in het register schietuitkomsten (L.Form. 13850).

Beide registraties moeten onmiddellijk na een schietoefening plaatsvinden. Aangezien de individuele registratie ook van belang is voor andere instructeurs en de commandant, moet deze registratie duidelijk en netjes geschieden. De gegevens voor het register schietuitkomsten kunnen op de schietbaan in klad worden opgemaakt (dagstaat).

Zo spoedig mogelijk moeten zij dan in het officiële register worden overgebracht.

HOOFDSTUK IV

A. VOORTGEZETTE SCHIETOPLEIDING**33. Voorbereiding tot het voortgezette gevechtsschieten****a. Doel:**

De man voor te bereiden op het vuren zoals dit onder gevechtssomstandigheden gebeurt.

b. Gegevens:

Punt 26; Deel II, punt 25, 26 en 27.

c. Instructiemiddelen:

Richtcontroleurs.

d. Uitvoering:

- (1) De instructeur herhaalt de stof van punt 26.
- (2) Hij beoefent met de klas het opsporen en onderkennen van allerlei soorten zichtbare en minder goed zichtbare stilstaande doelen in het terrein. Hij laat met de gevechtsvizierstand op deze doelen richten en controleert de richting.
- (3) Hij leert de man hoe hij een in het terrein "sprongsgewijze" voortbewegend doel onder vuur moet nemen.
- (4) Hij leert de man, hoe met behulp van een hulprichtpunt, vuur wordt afgegeven op niet, of voor een klein gedeelte, zichtbare doelen.
- (5) Hij leert de man de toepassing van vuur en beweging, zowel voor de enkele man als voor twee of meer schutters in onderling verband.

Opmerking:

1. Hoewel het opsporen van doelen en vuur en beweging tijdens de "gevechtsopleiding enkele man" is onderwezen en beoefend, moet hieraan bij de schietopleiding nogmaals bijzondere aandacht worden besteed.
2. Deze verdere vorming zal slechts resultaat hebben, wanneer regelmatig en veelvuldig wordt geoefend. Dit kan voor een deel geschieden tijdens velddiensttoefeningen, maar ook zullen speciale oefeningen moeten worden gehouden welke uitsluitend tot doel hebben vorengenoemde vaardigheden aan te kweken, te verhogen en te onderhouden.

34. De instructie in het vuren van de heup**a. Doel:**

De man de methode van het heupvuur te leren en hem vaardigheid bij te brengen in de uitvoering.

b. Gegevens:

Deel II, punt 28 en 29.

c. Instructiemiddelen:

Richtcontroleurs, wit lint, kopschijven.

d. Uitvoering:

- (1) De instructeur verklaart en demonstreert de methode.
- (2) Hij stelt de leerlingen op 80 meter vóór een wit lint, ter breedte van de klas, op. Hij laat hen op gevoel op dit lint richten en controleert en verbetert de uitvoering.
- (3) Wanneer de uitvoering bevredigend is, wordt overgegaan tot het richten op kopschijven, welke op \pm 80 meter vóór de schutters zijn opgesteld. De instructeur controleert en verbetert weer de uitvoering.

Opmerking: De in de lessen aangekweekte vaardigheid moet door veelvuldige beoefening worden onderhouden en opgevoerd. Ook moet worden beoefend het vuren van de heup tijdens voorwaartse beweging, waarbij als uiteindelijk doel moet worden gesteld, dat de schutter deze vuurwijze leert toepassen zonder de voorwaartse beweging te onderbreken.

35. De instructie in het vuren bij slecht zicht

a. Doel:

De man de methode van het vuren, bij verminderd zicht en bij duisternis, te leren.

b. Gegevens:

Deel II, punt 30.

c. Instructiemiddelen:

Rompschijven; richtcontroleurs, stopverf of plakband; kruishouten, gevorkte takken, zandzakken.

d. Uitvoering:

- (1) De instructeur verklaart en demonstreert de richtmethode, welke wordt toegepast als de doelen nog juist zichtbaar zijn.
- (2) Hij laat de richtmethode beoefenen met - door middel van plakband of stopverf - geblindeerde oogdop.
- (3) Hij controleert de uitvoering en verbetert de fouten.
- (4) Demonstreer ook de methode om het geweer in een vaste stand op te stellen. Leg uit wanneer deze methode wordt toegepast en laat de leerlingen deze methode zelf uitvoeren.

Opmerkingen:

1. Wanneer een voldoende vaardigheid kan worden aangenomen, wordt deze gecontroleerd en opgevoerd, door bij daglicht volgens deze methode met geblindeerde oogdop te schieten, waarna ook bij duisternis wordt geschoten (zie de desbetreffende schietoefeningen). Bij het schieten bij daglicht moet de schutter tevens nagaan welk richtpunt hij moet gebruiken.
2. De methode, om met het geweer in een vaste stand te schieten, moet eveneens tijdens de veld-diensttoefeningen door praktische toepassing worden beoefend. Zoveel mogelijk moet hierbij gebruik worden gemaakt van de door het terrein te leveren hulpmiddelen.

36. De instructie in het vuren op zijwaarts bewegende doelen

a. Doel:

De man voor te bereiden op het vuren op zijwaarts bewegende doelen.

b. Gegevens:

Deel II, punt 31.

c. Instructiemiddelen:

Richtbokken, figuurschijven, richtcontroleurs.

d. Uitvoering:

- (1) De instructeur vertelt de man, hoe wordt gericht op doelen die zich zijwaarts bewegen.
- (2) Hij plaatst op een afstand van ongeveer 100 m voor een richtbok een figuurschijf. Hij laat aan het op de richtbok geplaatste wapen zien, hoe moet worden gericht op een lopende en snel-lopende man. Hij herhaalt dat voor grotere afstanden.
- (3) Hij laat de leerlingen daarna zelf het geweer in de juiste richting brengen voor de gevallen, genoemd in (2) en controleert dit.
- (4) Hij laat de klas daarna het richten en afdrucken op bewegende doelen beoefenen door enkele leerlingen, op verschillende afstanden, in het terrein als bewegende doelen te laten optreden.
- (5) Hij maakt tenslotte gebruik van toevallig passerende voertuigen om de leerling ook te leren richten op bewegende voertuigen.
- (6) Hij laat een en ander op verschillende afstanden beoefenen. Aangezien bij deze beoefening op levende doelen wordt gericht, mogen nimmer exercitiepatronen worden gebruikt.

Opmerking: Het beoefenen van het richten op bewegende doelen zal gedurende de verdere opleiding moeten worden herhaald, teneinde uiteindelijk te bereiken, dat de schutters werktuiglijk de juiste afstand gaan voorrichten.

37. De instructie in het gebruik van de draagriem

a. Doel:

Het gebruik van de draagriem te leren.

b. Gegevens:

Deel II, punt 34.

c. Uitvoering:

- (1) De instructeur demonstreert het gebruik van de draagriem in de knielende en staande houding en laat dit praktisch beoefenen.
- (2) Hij wijst op de voordelen en de beperkingen van deze methode.

KOPIE.MI

B. HET SCHIETEN IN DE VOORTGEZETTE SCHIETOPLEIDING38. Algemeen

a. Het schieten in de voortgezette schietopleiding is er op gericht om:

- de in de elementaire schietopleiding verkregen vaardigheid te vergroten;
- de in de voortgezette schietopleiding geïnstrueerde vaardigheden praktisch toe te passen;
- uiteindelijk een gevechtsschutter te vormen, die zowel individueel als in organiek verband onder gevechtssomstandigheden voor zijn taak is berekend.

b. De te schieten oefeningen worden verdeeld in:

- individuele gevechtsschietoefeningen;
- gevechtsschietoefeningen in organiek verband.

39. Individuele gevechtsschietoefeningen

a. Deze zijn er op gericht de individuele vaardigheid van de tirailleurs, voor wat betreft de afstand, soorten doelen en vuurwijzen, op te voeren.

b. Bij de individuele gevechtsschietoefeningen wordt van de schutter naast de schietvaardigheid, een zekere mate van terreinvaardigheid gevraagd. Bij het beoordelen van deze oefeningen, zal naast de schietuitkomsten ook de terreinvaardigheid een beoordelingselement vormen. Het is duidelijk dat deze terreinvaardigheid niet meer tijdens de schietoefeningen kan worden onderricht. De schutters moeten een voldoende terreinvaardigheid bezitten alvorens tot deze oefeningen over te gaan.

Belangrijke onderwerpen van terreinvaardigheid zijn:

- waarnemen en opsporen van moeilijk zichtbare doelen;
- schatten van afstanden;
- verplaatsing door het terrein;
- kiezen van vuuropstellingen in het terrein.

De uitvoering van deze gevechtsschietoefeningen moet er dan ook op gericht zijn, deze terreinvaardigheid tot uiting te doen komen. Zo zal de leider van de oefeningen, b.v. bij moeilijk zichtbare doelen, de schutters het terrein laten waarnemen, teneinde de doelen op te sporen, waarna deze onder vuur worden genomen.

40. Gevechtsschietoefeningen in organiek verband

a. Het doel van deze schietoefeningen is; onder de omstandigheid dat met s c h e r p e m u n i t i e wordt geschoten:

- (1) de individuele schutter te doen gewinnen aan het optreden in samenwerking met de andere schutters;
- (2) de commandanten (van groep of peloton) te oefenen in het tactisch gebruik van de vuurkracht van hun eenheid;
- (3) de groepscommandant in pelotonsverband te oefenen in het optreden in samenwerking met andere groepen.

b. In deze oefeningen gaan dus samen: schietvaardigheid, terreinvaardigheid en optreden in organiek verband. Het is duidelijk, dat zowel de schutters als de commandant voldoende geoefend moeten zijn, alvorens tot het uitvoeren van deze oefeningen met scherpe munitie wordt overgegaan.

c. Aangezien bij deze oefeningen de tactiek een belangrijke factor vormt, welke dikwijls afhankelijk is van het persoonlijk inzicht van de betrokken commandant, verdient het aanbeveling dat de commandant de oefening zelf ontwerpt, uiteraard met inachtneming van de beperkingen, die het terrein en de voorgeschreven veiligheidsmaatregelen hem opleggen.

d. Bij het ontwerpen van een oefening moeten, teneinde een zo groot mogelijk instructief rendement te verkrijgen, de volgende aanwijzingen in beschouwing worden genomen:

- (1) er moet worden uitgegaan van een tactische toestand, welke is aangepast aan het terrein;
- (2) de oplossing van het tactisch probleem moet logisch en eenvoudig zijn;
- (3) er moet naar worden gestreefd, dat zoveel mogelijk schutters en soorten wapens daadwerkelijk vuren, zonder in conflict te komen met het onder (2) gestelde;
- (4) troepenaanvoering en tactiek mogen niet te veel tijd kosten; het schieten moet een belangrijke rol blijven spelen;

- (5) er moeten werkelijk vijandelijke doelen (gevechtsschijven) zijn om op te vuren; het aantal doelen mag echter niet zo groot zijn dat de uitvoering tactisch onmogelijk wordt (b.v. geen 30 schijven voor een aanvallend peloton);
- (6) het aantal getroffen doelen zo mogelijk mee laten spelen in het verloop van de oefening. B.v.: vuuroverwicht is eerst aanwezig wanneer een zeker percentage schijven is omgeschoten;
- (7) bij slecht schieten kan het gestelde doel niet worden bereikt. In een dergelijk geval wordt een andere groep of worden andere wapens ingezet;
- (8) vuurvoorstellingsmiddelen (mitrailleurabootsers, e.d.) moeten bij de doelen worden ingeschakeld;
- (9) bij het beoordelen van de eenheid moeten in beschouwing worden genomen:
 - de tactische uitvoering;
 - het aantal verschoten patronen;
 - het aantal getroffen doelen;
 - de benodigde tijd;
- (10) de oefening moet niet droog worden voorgeoefend; het initiatief van de ondercommandanten, alsmede de schietresultaten, bepalen voor een deel het verloop van de oefening;
- (11) naast de commandant van de eenheid moet een leider aanwezig zijn, die, in verband met de schietresultaten, de commandant aangeeft, hoe op een bepaald ogenblik de toestand is.

Voorbeeld:

Bij een pelotonsoefening schiet een groep zeer slecht, hetgeen blijkt uit het niet omschieten van de schijven. De leider stelt deze groep buiten gevecht. De pelotonscommandant moet nu maatregelen nemen.

- e. Uit het voorgaande blijkt dat slechts door een grondige voorbereiding en een nauwkeurige verkenning een bruikbare oefening kan worden samengesteld.

HOOFDSTUK V

GEWEERGymNASTIEKA. Algemeen41. Inleiding

Het doel van geweergymnastiek is de man de vereiste vaardigheid bij te brengen in het hanteren van zijn wapen op het gevechtveld. Tijdens de schietopleiding worden de schiethandelingen vaak niet op de juiste wijze uitgevoerd, hetgeen onder meer wordt veroorzaakt door:

- gemis aan voldoende spierkracht in handen, armen, schouders en romp;
- het teveel spannen van de spieren, welke bij het uitvoeren van de schiethandelingen zijn betrokken;
- beperkte bewegingsmogelijkheid in de pols-, elleboog- en schoudergewrichten;
- het ontbreken van het nodige coördinatiegevoel bij de man.

De oefeningen van de geweergymnastiek zijn er op gericht de man te leren:

- de hand-, arm-, schouder- en rompspieren te versterken, dan wel op de juiste wijze te gebruiken;
- de behendigheid op te voeren in de uitvoering van de schiethandelingen;
- de bewegingsmogelijkheden in pols-, elleboog- en schoudergewrichten te vergroten.

42. Algemene regels

De draagriem en het patroonmagazijn worden vóór de aanvang van de oefeningen verwijderd.

Bij het opstellen van de klas moet de instructeur rekening houden met de aard van de te houden oefening. Ter voorkoming van beschadiging van de geweren moet de instructeur, rekening houdende met de lichaamslengte van de man, aanwijzingen verstrekken betreffende de bij de uitvoering van bepaalde oefeningen te volgen gedragslijn.

De oefeningen worden aanvankelijk zonder uitrusting en in een later stadium, wanneer zij worden beherst, met uitrusting uitgevoerd.

B. OefeningenOefening 1:

Uitgangshouding: Spreidstand zijwaarts, armen gebogen voor de borst; handen in bovengreep, beugelkrop naar voren, monding van de loop naar links.

Uitvoering : Het geweer voorwaarts heffen (3 tellen), daarna weer terug tot de uitgangshouding (3 tellen). Deze oefening enige malen herhalen.

Oefening 2:

Uitgangshouding: Als bij oefening 1.

Uitvoering : Armen verticaal omhoog strekken en vervolgens door voorwaarts tot omlaag brengen. Daarna armen weer voor de borst buigen. Het geheel van de oefening is een doorgaande beweging (4 tellen). Deze oefening verscheidene malen herhalen en ook in tegengestelde richting uitvoeren.

Oefening 3:

Uitgangshouding: Spreidstand zijwaarts, beide armen omlaag, beugelkrop naar voren; de linkerhand omvat het wapen rechts van de korrel in ondergreep; de rechterhand bevindt zich in bovengreep in de kolfgreep; de duimen zijn rond het geweer.

Uitvoering : Met de linkerhand het geweer opwerpen en gelijktijdig de rechterhand naar de linkerkant van het lichaam brengen. Daarna de linkerhand (in bovengreep) in de kolfgreep plaatsen, terwijl de rechterhand het geweer in de ondergreep opvangt (links van de korrel). Vervolgens linkerhand naar de rechterkant van het lichaam brengen, enz. Deze oefening enige malen herhalen.

Opmerking : Gedurende de zwaai gaat de monding van de loop links (rechts) door hoog naar rechts (links). Het geweer wordt bij deze oefening niet losgelaten.

Oefening 4:

Uitgangshouding: Spreidstand zijwaarts, armen tot 90° gebogen, handen in ondergreep, beugelkrop naar voren.

Uitvoering : De linkerhand loslaten en door beweging van de rechterpols het geweer door omlaag tot horizontaal rechts zijwaarts doen draaien. De linkerhand komt daarna op het platte gedeelte van de kolf. Vervolgens terug en de oefening herhalen. Deze oefening ook naar de andere kant (dus met de linker polsbeweging, e.d.) uitvoeren.

Oefening 5:

Uitgangshouding: Spreidstand zijwaarts, de armen voorwaarts geheven, het geweer verticaal, beide handen om de kolfgreep; beugelkrop naar voren.

Uitvoering : Beurtelings de ene hand boven de andere plaatsen. De handen blijven voortdurend op dezelfde hoogte, de armen gestrekt. Daarna van boven naar omlaag, enz.

Opmerking : De pistoolgreep wordt overgeslagen.

Oefening 6:

Uitgangshouding: Spreidstand zijwaarts; het geweer verticaal geheven in de rechterhand (mond van d. loop omhoog), de rechterarm tot 90° gebogen; de hand houdt het geweer vast vlak boven het magazijnhuis.

Uitvoering : Geweer van de rechter- in de linkerhand werpen, enz., waarbij het wapen zoveel mogelijk rechtstandig blijft.

Opmerking : De afstand tussen de handen wordt geleidelijk vergroot, waarbij moet worden getracht tijdens het werpen niet naar de handen te kijken.

Oefening 7:

Uitgangshouding: Spreidstand zijwaarts; geweer in draaghouding.

Uitvoering : De armen horizontaal voorwaarts strekken, waarbij de linkerhand zich verplaatst naar de pistoolgreep (3 tellen). Het wapen komt ongeveer op kinhoogte, met de loop naar voren. Daarna weer terug in de draaghouding (3 tellen). Deze oefening enige keren herhalen.

Oefening 8:

Uitgangshouding: Spreidstand zijwaarts, de armen vóór geheven, de handen in ondergreep.

Uitvoering : De linkerhand laat het wapen los; het geweer door omlaag, rechts zijwaarts, hoog naar links zijwaarts doen cirkelen. Daarna met de linkerhand het geweer in ondergreep rechts van de korrel vastpakken. Vervolgens laat de rechterhand het wapen los en de kolf door omlaag, links zijwaarts, hoog tot rechts zijwaarts doen cirkelen en vastpakken met de rechterhand in ondergreep. Deze oefening enige malen herhalen.

Oefening 9:

Uitgangshouding: Spreidstand zijwaarts met het geweer in het midden vóór het lichaam geplaatst, beugelkrop naar voren, hiel van de kolf op de grond, armen gestrekt; linkerhand in ondergreep boven bij de mond van de loop; rechterhand in ondergreep onder de linkerhand.

Uitvoering : Het geweer met gestrekte armen optillen tot horizontaal voor het lichaam (3 tellen); daarna het geweer langzaam laten zakken tot kolf op de grond komt (3 tellen). Deze oefening enige malen herhalen.

Oefening 10:

Uitgangshouding: Spreidstand zijwaarts. Geweer in draaghouding.

Uitvoering : De linkerhand laat het wapen los en met de rechterhand het wapen een cirkel vóór het lichaam doen beschrijven (door omlaag te beginnen, vervolgens rechts zijwaarts, omhoog en weer naar links). Hierna weer opvangen in de linkerhand. De rechterhand en -elleboog blijven zoveel mogelijk op dezelfde plaats. Deze oefening kan ook als volgt worden uitgevoerd: i.p.v. de cirkel door omlaag nu in opwaartse richting aanvangen. Deze oefening ook naar de andere kant uitvoeren, na van uitgangshouding gewisseld te zijn (mond van de loop naar rechts).

Oefening 11:

Uitgangshouding: Staande aanslaghouding.

Uitvoering : Afwisselend linker- en rechterarm zijwaarts strekken, waarbij de rechter-, resp. linkerhand aan het geweer blijft (4 tellen links en 4 tellen rechts). Deze oefening enige malen herhalen.

Oefening 12:

Uitgangshouding: Spreidstand zijwaarts, de rechterarm voorwaarts geheven (90° gebogen); de rechterhand omvat het benedeneind van de handbeschermer. Het geweer is in verticale stand.

- Uitvoering** : Het geweer in de rechterhand door polsbewegingen doen cirkelen (door buitenwaarts te beginnen). Na een $\frac{1}{2}$ draai pakt de linkerhand het geweer over en wordt de draai door de linkerhand voortgezet. Hierna neemt, na een $\frac{1}{2}$ draai, de rechterhand weer over, enz.
- Opmerking** : Deze oefening ook in tegengestelde richting uitvoeren.

Oefening 13:

- Uitgangshouding**: Spreidstand zijwaarts; het geweer wordt in verticale stand met de rechterhand om het benedeneinde van de handbeschermer vastgehouden. Rechterarm is gebogen vóór de rechterschouder; linkerhand op de heup geplaatst.
- Uitvoering** : Rechterarm volledig zijwaarts strekken (3 tellen), het geweer blijft voortdurend rechtstandig. Daarna rechterarm weer buigen (3 tellen), enz.
- Opmerking** : Deze oefening ook links uitvoeren.

Oefening 14:

- Uitgangshouding**: Spreidstand zijwaarts; het geweer verticaal geheven in de rechterhand (arm 90° gebogen); de hand omvat het benedeneind van de handbeschermer.
- Uitvoering** : Het geweer, achter de rug langs, overgeven in de linkerhand, enz. De monding van de loop wijst bij het overnemen achter de rug naar omlaag. Deze oefening ook in tegengestelde richting uitvoeren.

Oefening 15:

- Uitgangshouding**: Spreidstand zijwaarts, armen 90° gebogen; linkerhand in ondergreep, rechterhand (in de kolfgreep) in bovengreep met de elleboog boven de kolf; monding van de loop wijst naar links.
- Uitvoering** : Linkerhand laat het geweer los en dit wordt door de rechterhand naar voren gedraaid (mondung van de loop wijst naar voren). Daarna terug en de oefening enige malen herhalen.
- Opmerking** : 1. Het geweer moet zoveel mogelijk horizontaal worden gehouden.
2. Aanvankelijk blijft het geweer b.v. slechts 1 tel in de houding, met de monding van de loop naar voren.
Later kan dit geleidelijk worden opgevoerd tot meerdere tellen.

Oefening 16:

- Uitgangshouding**: Spreidstand zijwaarts; de armen gebogen met de handen ter hoogte van de schouders; de handen omvatten het wapen in ondergreep; het geweer horizontaal met de monding van de loop naar links (beugelkrop wijst naar voren).
- Uitvoering** : Het geweer horizontaal opstoten en daarna voor de borst weer opvangen, met beide handen in ondergreep. Hierna het wapen weer opstoten en opvangen, enz.
- Opmerking** : Een licht verende buig- en strekbeweging in de knieën kan het opstoten van het wapen ondersteunen.

Oefening 17:

- Uitgangshouding**: Spreidstand zijwaarts; geweer in draaghouding.
- Uitvoering** : De romp een kwart draai naar links draaien; de linkerhand laat het geweer los en wordt zijwaarts gestrekt; tegelijkertijd het wapen in de rechterhand in voorwaartse richting heffen (1 à 2 tellen).
Bij het draaien van de romp wordt de achterste hiel geheven. Daarna weer terug tot uitgangshouding.
Deze oefening ook naar de andere kant uitvoeren, nadat van uitgangshouding is gewisseld.

AANHANGSEL I

AANWIJZINGEN VOOR HET GEBRUIK VAN EEN SCHIETBAAN OF -TERREIN;
TAAK VAN DE HULPINSTRUCTEUR

1. Algemeen

- a. Voor wat betreft de veiligheidsbepalingen en dienst op schietbanen en -terreinen, wordt verwezen naar VS 2-1012, Hoofdstuk IX.
- b. Voor een zo goed mogelijk gebruik van de toegewezen schietgelegenheid zal de baancommandant:
- (1) Zich tijdig tevoren grondig op de hoogte stellen van de mogelijkheden van de schietbaan.
 - (2) Een schietplan maken, inhoudende:
 - de te schieten oefeningen;
 - de indeling van de vuurpunten (zie ook punt 31);
 - de indeling van de schutters (het aantal schutters dat tegelijk naar de baan gaat; dit afwegen naar het aantal vuurpunten en oefeningen);
 - de indeling van het kader.
 - (3) Tijdig tevoren de nodige materiële voorzieningen treffen:
 - benodigde schijven en plakmateriaal;
 - materieel voor het opmeten en aanwijzen van schietresultaten;
 - munitie;
 - registratiemiddelen;
 - richtcontroleurs.
 - (4) Tijdig tevoren controleren of de baan in orde en het benodigde materieel aanwezig is.
 - (5) Zorg dragen, dat het personeel in de waarnemingspost op de hoogte is met de veiligheidsbepalingen, de oefeningen, het behandelen van de schijven en de aanwijsmethoden (trefferaanduiders, aanwijsstok).
 - (6) Op de baan de schutters zodanig opstellen, dat het wisselen der schutters zo min mogelijk tijd vergt.
 - (7) Maatregelen treffen, dat de orde op de baan en de rust in de omgeving van de vuurpunten verzekerd is.
(Voldoende ruimte tussen de schutters op de vuurpunten en de overigen; voorkomen van onnodig geschreeuw, e.d.)
 - (8) Zoveel mogelijk voorkomen, dat grote aantallen schutters in koud weer lang stil moeten staan (de schutters schieten echter zonder overjassen en handschoenen).
 - (9) Maatregelen treffen, dat de minder goede schutters in ieder geval door een hulpinstructeur worden bijgestaan (zie ook punten 29 t/m 32).
 - (10) Op eenvoudige doch duidelijke wijze de oefening aan de schutters (doen) uitleggen.
 - (11) De mogelijkheid scheppen, dat geweren, die afwijkingen vertonen, opnieuw door de schutters kunnen worden gecorrigeerd.
 - (12) Tijdens de oefeningen toezicht (doen) houden op de verrichtingen van de hulpinstructeurs.
 - (13) Het resultaat van iedere oefening onmiddellijk aan de schutters bekend (doen) maken en (doen) registreren.
- c. De baancommandant is er voor verantwoordelijk, dat de voor het schieten toegewezen tijd, baancapaciteit en munitie een zo groot mogelijk rendement opleveren.

2. Taak van de hulpinstructeur

a. Algemene regels

- (1) Verzeker de rust in de omgeving van de schutter en stel deze op zijn gemak.
- (2) Geef geen bevelen, doch alleen de nodige aanwijzingen.
- (3) Controleer alle handelingen, doch grijp alleen in als deze strijdig zijn met de veiligheidsbepalingen of de schietresultaten ongunstig zijn. Breng de fouten, die een nadere instructie vereisen, ter kennis van de baancommandant.
- (4) Stel U zodanig op dat de verrichtingen van de schutter zo goed mogelijk worden waargenomen (in het algemeen rechts van en met het gezicht naar de schutter).

b. Taak

- (1) Laat de schutter naar het vuurpunt komen.
- (2) Controleer of zich geen patroonmagazijn op het wapen bevindt.
- (3) Controleer of de mondingsstop voor losse schoten verwijderd is.
- (4) Overtuig U, of de schutter oorproppen gebruikt.
- (5) Controleer de loop van het geweer op proppen zand, vet e.d.
- (6) Stel U op de hoogte van de schietcapaciteiten van de schutter en overtuig U of het geweer is gecorrigeerd resp. dat de correcties bekend zijn (RIMO-boekje) en of de gasbuisstop en gasregelaar in de juiste stand staan.
- (7) Ga na of de schutter de oefening kent.
- (8) Laat alvorens te laden de houding aannemen waarin de oefening wordt geschoten.
- (9) Laat het geweer laden; na het laden moet de loop in de schootsrichting blijven wijzen.
- (10) Wees bij opgelegd schieten behulpzaam bij het verkrijgen van een goede ondersteuning.
- (11) Laat de oefening schieten. Let speciaal op de verrichtingen tijdens het vuren (aanslaghouding, afdrukken, ademhaling, richting, het melden van het schot, het noemen van de aangewezen schietresultaten). 1)
- (12) Wanneer de schoten niet juist liggen, ga dan na of:
 - de fout bij de schutter ligt;
 - de fout te wijten is aan daginvloeden (wind, zon);
 - het wapen een afwijking heeft.
 Gebruik bij twijfel hiervoor de richtcontroleur.
 Wanneer de fout te wijten is aan daginvloeden of een afwijking van de richtmiddelen, geef dan een ander richtpunt op. (Bij aanmerkelijke afwijkingen van de richtmiddelen moet het geweer opnieuw worden gecorrigeerd.)
- (13) Bespreek bij oefeningen in juistheidsvuur de eventuele fouten na elk schot. Houd hierbij rekening met de groep van de schutter.
- (14) Beperk Uw opmerkingen tot het noodzakelijke; leid de schutter niet af door onnodig gepraat.
- (15) Noteer de schietuitkomsten in het RIMO-boekje.
- (16) Laat, nadat de oefening geschoten is, het geweer ontladen; de loop blijft in de schootsrichting wijzen, tot gecontroleerd is of zich geen patroon in het geweer bevindt.
- (17) Wijs, indien dit niet reeds is gebeurd, op gemaakte fouten en verklaar de nadelige invloed hiervan op de schietresultaten.
- (18) Laat de schutters wisselen.

1) Indien bij slechte schietresultaten fouten niet worden geconstateerd, worden de volgende controlemethoden aanbevolen:

1. Ademhaling:

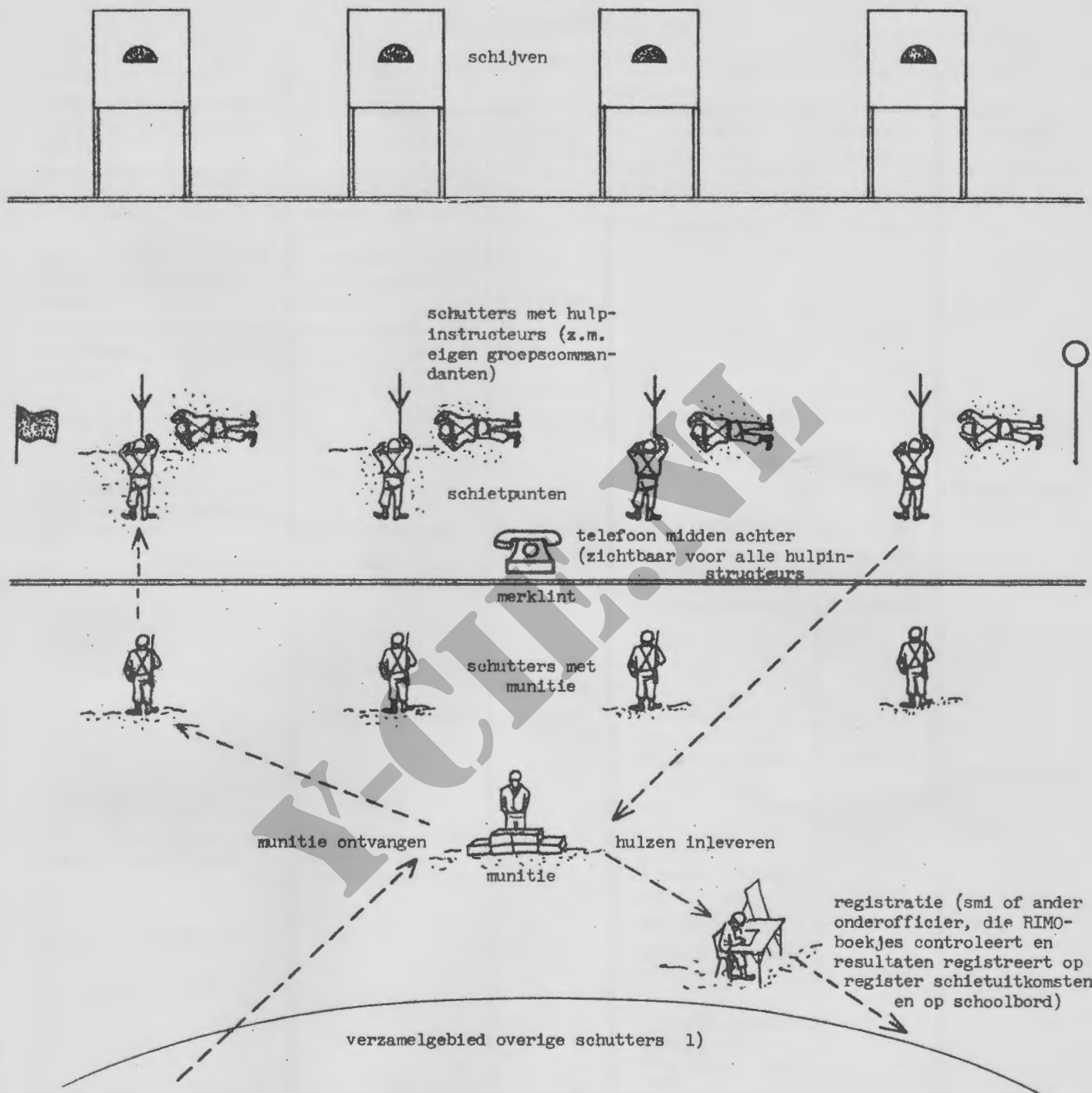
Controleer of de ademhalingsbewegingen van het lichaam tijdens het afdrukken doorgaan.

2. Afdrukken:

De man laten afdrukken terwijl, zonder dat hij dit weet, zich geen patroon in de kamer bevindt. Hierdoor wordt gecontroleerd of op het moment dat het schot wordt verwacht;

- een werktuiglijke beweging wordt gemaakt om de terugstoot op te vangen;
- het rechteroog wordt gesloten.

VOORBEELD VAN ORGANISATIE OP DE SCHIETBAAN

- 1) Verzamelgebied op meest beschutte plaats, waar de schutters de wapens kunnen onderhouden en het best in conditie blijven. Schutters worden tevoren verdeeld in een aantal groepen, welke overeenkomt met het aantal vuurpunten. Per groep worden de schutters genummerd. De schutters gaan op eigen initiatief, op hun beurt via het munitiepunt, naar hun opstellingsplaats achter het lint.

AANHANGSEL II

OVERZICHT VAN DE VOLGORDE VAN VAARDIGHEIDSOEFENINGEN, INSTRUCTIE-ONDERWERPEN EN SCHIETOEFENINGEN IN ONDERLINGE SAMENHANG

ELEMENTAIRE SCHIETOPLEIDING

Vaardigheidsoefeningen (veelvuldig in perioden van 15 à 20 min)	Instructie in				Schiets- oefeningen
	wapenleer	minimale tijdsduur	schietsop- leiding	minimale tijdsduur	
	Algemene eigen- schappen van het geweer	1 lesuur	Het afdrukken	1 lesuur	
Afdrukoefeningen + twee oefeningen geweergym- nastiek	Uiteennemen en in- eenzetten (zonder toezicht)	2 lesuren			
Afdrukoefeningen, richt- oefeningen, geweergym- nastiek	Het periodiek on- derhoud en het onderhoud voor en na het schieten	1 lesuur	Het richten	1 lesuur	
Onderhoud onder toezicht			De liggende aan- slaghouding met gebruik van de voorstun	2 lesuren	KSO-schieten
Afdrukken, richten in de liggende aanslaghouding, geweergymnastiek	Storingsreactie	25 minuten	Laden en ontladen	2 lesuren	
Als boven, inclusief sto- ringsreactie; laden en ontladen			Organisatie schietsbaan	op schiet- baan	Oef 1
			Richten (vervolg)	2 lesuren	
	Opheffen van sto- ringen	2 lesuren			
	Overig onderhoud	1 lesuur	Richten, afdruk- ken, waarnemen van de richting	2 lesuren	KSO-schieten.
Als boven, inclusief waarnemen van de rich- ting van het schot; op- heffen van storingen	Uiteennemen en in- eenzetten van de trekkerinrichting	1 lesuur	Bepalen van het richtpunt	1 lesuur	Oef 2
Duurvuur, geweergym- nastiek			Het duurvuur	1 lesuur	Oef 4
Als boven; volledige schiethandeling			Volledige schiet- handeling	2 lesuren	Oef 5
			Liggende aanslag- houding met sa- mengeklapte voor- steun	2 lesuren	
Afdrukken en richten in de liggende aanslaghou- ding met samengeklapte voorstun, geweergymnas- tiek			Knielende aanslag- houding	2 lesuren	Oef 6
Als boven, in de knie- lende en staande aan- slaghouding			Staande aanslag- houding	2 lesuren	Oef 7
Volledige schiethande- ling in liggende aan- slaghouding met samen- geklapte voorsteun, knielende en staande aanslaghouding; ge- weergymnastiek			Vorbereiding tot het elementair gevechtsschieten	zoveel mo- lijk; tij- dens veld- dienst	Oef 8 t/m 16

VOORTGEZETTE SCHIETOPLEIDING

Vaardigheidsoefeningen	Instructie		Schietoefeningen
	onderwerp	tijdsduur	
Veelvuldig beoefenen van de houding voor het vuren van de heup Het vuren op zijwaarts bewegende doelen tijdens de velddienstoefeningen	Voorbereiding tot het voortgezette gevechtsschieten	zoveel mogelijk tijdens de veld-dienst	voorbereidende gevechtsschietoefeningen
	Vuren van de heup	2 lesuren	
	Vuren bij slecht zicht	1 lesuur	overdag schieten ter bepaling van het richtpunt
	Vuren op zijwaarts bewegende doelen	2 lesuren	gevechtsschietoefeningen
	Gebruik draagriem	1 lesuur	

KCH. NL

DEEL IV

EXERCITIE MET HET GEWEER FAL

K-CHIE.ML

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

Fig. 4

EXERCITIE MET HET GEWEER FAL1. Algemeen

a. Het wapen heeft ten opzichte van de tot heden gevoerde wapens een afwijkende bouw, voornamelijk:

- (1) de uitstekende oogdop;
- (2) het uitstekende draaghandvat;
- (3) de uitstekende spangreep;
- (4) de draaibare voorste cordonbeugel;
- (5) de voorsteunen;
- (6) de uitstekende korrel.

Hierdoor zijn enkele handgrepen niet meer uitvoerbaar zoals omschreven in VS 2-1592.

b. Het exerceren dient met strak gespannen geweerriem en een geplaatst patroonmagazijn te geschieden.

c. Bevestigen van geweerriem:

- (1) Aan de onderste cordonbeugel wordt de cordonbeugelhaak bevestigd, zodanig dat de korte zijde zich tegen het wapen bevindt.
- (2) De gesp is een vingerbreedte boven de cordonbeugelhaak, het uiteinde van de geweerriem bevindt zich aan de zijde van het wapen.
- (3) De draagriemklem bevindt zich een handbreedte boven de schoppen van de voorsteunen; de gladde zijde van de klem bevindt zich aan de buitenzijde van het wapen met de verdikking boven. Het bovenste uiteinde van de geweerriem bevindt zich tegen het wapen.
- (4) Wanneer de geweerriem gestrekt is, bevindt hij zich onder links van het wapen en boven recht midden voor het wapen.
De geweerriem wordt gestrekt, wanneer de bovenste cordonbeugel zich links van het wapen bevindt, hierna wordt de bovenste cordonbeugel naar voren gedraaid.

2. Houding met het geweer bij de voet

a. Co: "Afdeling (Groep-Peloton-enz.) = geeft = acht"

- (1) De uitgangshouding is de "rusthouding".
In de rusthouding staan de voeten 30 cm van elkaar en onder een hoek van 30° buitenwaarts gericht.
Hoofd, armen en romp mogen enigszins worden bewogen, de voeten echter niet.
Zacht spreken is toegestaan, tenzij dit wordt verboden.
- (2) De kolf staat naast en tegen de rechtervoet, de teen van de kolf is in één lijn met de tenen van de voeten.
De rechterarm is gestrekt en de rechterhand omvat het geweer bij de loop, waarbij de pink rust op de cordonbeugel, zodat het geweer naar voren helt.
- (3) Op het eerste waarschuwingscommando "Afdeling" gaan de manschappen in de houding "Op de plaats = rust" staan. De rechterarm en -hand blijven als in de houding "Op de plaats = rust".
De linkerarm komt als in de houding. De man staat rechtop en onbeweeglijk stil, het lichaamsgewicht gelijkmatig over beide voeten verdeeld; hij ziet recht voor zich uit.
Spreken is verboden (fign 1 en 2).
- (4) Op het tweede waarschuwingscommando "Geeft" blijven de manschappen onbeweeglijk staan.
- (5) Op het uitvoeringscommando "Acht" wordt de linkervoet 20 cm opgeheven en krachtig naast de rechtervoet geplaatst.
Het wapen blijft hierbij naar voren overhellen (fign 3 en 4).

b. Co: "Op de plaats = rust"

De uitgangshouding is de houding met het geweer bij de voet.

De linkervoet wordt 20 cm opgeheven en met een korte, krachtige beweging 30 cm naar links geplaatst.

c. Co: "Rust"

De uitgangshouding is de houding van "Op de plaats = rust".

Op dit commando wordt de rusthouding aangenomen.

3. a. Co: "Draagt = geweer" 1)

- 1) Daar in het eerste stadium van verwisseling wapens diverse eenheden een gemengde bewapening zullen voeren, wordt op het commando "Over = geweer" door de FAL-dragenden gereageerd als ware het commando "Draagt = geweer" gegeven.

De uitgangshouding is de houding met het geweer bij de voet.

- (1) 1e beweging: Het geweer wordt met de rechterhand rechtstandig naast het lichaam gebracht (fig. 5).
- (2) 2e beweging: Het wapen wordt met de rechterhand ter hoogte van de rechterschouder gebracht, terwijl gelijktijdig met de linkerhand de handbeschermer met een krachtige beweging wordt omvat, waarbij de vingers aan de voorzijde van het wapen aaneengesloten zijn en de duim zich rechtstandig aan de linkerzijde van het wapen bevindt (fig. 6).
- (3) 3e beweging: Met een snelle beweging wordt de rechterhand via de kortste weg naar de pistool-greep gebracht, waarbij deze wordt omvat (vingers onderzijde, duim bovenzijde, toppen duim en wijsvinger tegen elkaar) (fig. 7).
- (4) 4e beweging: De linkerarm wordt met een vlugge beweging teruggebracht als in de houding (fig. 8).

b. Co: "Zet af = geweer"

- (1) 1e beweging: Met de linkerhand wordt de handbeschermer omvat, waarbij de onderarm wederom horizontaal blijft en de vingers zich aan de voorzijde en de duim zich aan de achterzijde bevinden.
- (2) 2e beweging: Omvat door middel van een snelle beweging met de rechterhand de loop net boven de korrel - de rechterarm wordt hierbij in de zij gedrukt.
- (3) 3e beweging: Het geweer wordt met de rechterhand langs de kortste weg omlaag gebracht tot de kolf twee vingerbreedten boven de grond en rechts van de punt van de rechtervoet is. De aaneengesloten vingers van de linkerhand worden tegen het bovenende van de loop geplaatst (fig. 9); de linkerduim is aangesloten, de rug van de hand naar voren gekeerd, de top van de duim tegen de monding van de loop.
- (4) 4e beweging: Het geweer wordt met de rechterhand zonder stoten bij de voet geplaatst, tegelijkertijd wordt de linkerarm teruggebracht als in de houding.
- (5) 5e beweging: Het geweer wordt door het strekken van de rechterarm rechtstandig naar voren gebracht, zoals in de houding met het geweer bij de voet.

4. In de arm nemen van het geweer

De uitgangshouding is de houding met het geweer bij de voet.

a. Co: "In de arm = geweer"

- (1) 1e, 2e en 3e beweging zoals omschreven bij "Draagt = geweer".
- (2) 4e beweging: De linkeronderarm en -hand worden met een vlugge beweging horizontaal gebracht. Tegelijkertijd worden de vingers en de duim van deze hand gestrekt, waarbij de top van de duim tegen de linkerzijde en de vingers aaneengesloten tegen de voorzijde van het geweer worden gehouden (fig. 10).

N.B. Het geweer blijft rechtstandig en is in de holte tussen rechterarm en lichaam gedrukt.

b. Co: "Zet af = geweer"

- (1) 1e beweging: Met de linkerhand wordt het wapen omvat aan de bovenzijde van de handbeschermer, waarbij de duim zich wederom rechtstandig aan de linkerzijde van het wapen bevindt.
- (2) Voor 2e, 3e, 4e en 5e beweging als 3b.
Het geweer blijft bij de bewegingen 1 en 2 rechtstandig langs het lichaam en op dezelfde plaats.

N.B. Het eerbewijs "In de arm = geweer" kan eveneens worden gebracht met als uitgangshouding "Draagt = geweer", waarbij alleen de uitvoering van:

1e beweging: Met de linkerhand wordt de handbeschermer met een krachtige beweging omvat, waarbij de vingers aan de voorzijde van het wapen aaneengesloten zijn en de duim zich rechtstandig aan de linkerzijde van het wapen bevindt.

2e beweging: Zie punt 4a (2).

Hierna wordt het geweer afgezet zoals omschreven in punt 4b, of kan men terugkomen in de houding "Draagt = geweer", waarbij alleen de 1e beweging van "Zet af = geweer" wordt uitgevoerd en als laatste beweging de linkerhand met een krachtige beweging via de kortste weg wordt teruggebracht als in de houding.

De laatste methode voor het brengen van het eerbewijs wordt alleen in bijzondere gevallen door de individuele man uitgevoerd, zoals bijv. bij de wacht.

5. Presenteren van het geweer

De uitgangshouding is de houding met het geweer bij de voet.

a. Co: "Presenteert = geweer"

Fig. 5

Fig. 6

Fig. 7

Fig. 8

Fig. 9

Fig. 10

Fig. 11

Fig. 12

- (1) 1e, 2e en 3e beweging zoals omschreven bij "Draagt = geweer".
- (2) 4e beweging: Het geweer wordt met beide handen rechtstandig 3 vingerbreedten voor het midden van het lichaam gebracht met het patroonmagazijn naar voren; de linkerduim blijft verticaal aan de linkerzijde van het wapen (fign 11 en 12).
De linkeronderarm is horizontaal; de rechterarm gestrekt en tegen het lichaam gedrukt. Het wapen mag hierbij niet worden bewogen.

b. Co: "Zet af = geweer"

- (1) 1e beweging: Het wapen wordt met een krachtige beweging naar de rechterzijde van het lichaam gebracht.
- (2) 2e, 3e, 4e en 5e beweging zoals omschreven bij het commando: "Zet af = geweer".

N.B. Het eerbewijs "Presenteert = geweer" kan eveneens worden uitgevoerd met als uitgangshouding "Draagt = geweer", waarna de uitvoering van:

1e beweging: Met de linkerhand wordt de handbeschermer met een krachtige beweging omvat, waarbij de vingers aan de voorzijde van het wapen aaneengesloten zijn en de duim zich rechtstandig aan de linkerzijde van het wapen bevindt.

2e beweging: Zie punt 5a (2).

Hierna wordt het geweer afgezet zoals omschreven in punt 5b, of kan men terugkomen in de houding "Draagt = geweer", waarbij alleen de eerste beweging van "Zet af = geweer" wordt uitgevoerd, en als laatste beweging de linkerhand met een krachtige beweging via de kortste weg wordt teruggebracht als in de houding. Deze laatste methode voor het brengen van het eerbewijs "Presenteert = geweer" wordt alleen in zeer bijzondere gevallen gebracht door de individuele man, bijv. wanneer onverwacht de eregroet moet worden gebracht.

6. Wendingen op de plaats en marcheren van gewapenden

a. Wendingen

- (1) Bij een waarschuwingscommando zoals bijv.: "Rechts = om" wordt de kolf met een snelle beweging in een zodanige stand gebracht, dat de duim van de rechterhand rust op de naad van de broek, en bij geweeerbeweging het geweer een schuine stand heeft (fig. 13).
Het geweer wordt met de rechteronderarm tegen het lichaam gedrukt, de monding van de loop blijft op dezelfde hoogte.
- (2) Onmiddellijk na het uitgevoerde commando wordt het geweer wederom met een snelle beweging rechtstandig gebracht, waarbij de kolf dus weer naar voren komt.
- (3) Bij het commando: "Naar rechts/links = richten" blijft het geweer rechtstandig.

b. Marcheren

- (1) Wanneer het waarschuwingscommando "Voorwaarts" wordt gegeven, brengt men het geweer in een dusdanige stand, dat de rechterduim op de naad van de broek komt en het geweer met de rechteronderarm tegen het lichaam wordt gedrukt.
- (2) Tijdens het marcheren blijft het wapen in de stand zoals omschreven in punt 6b (1) (fig. 13).
- (3) Na de laatste beweging van halthouden is de volgende beweging het rechtstandig brengen van het wapen.

7. Bijzondere aanwijzingen

a. Draaghouding

- (1) Aanwijzing: "Geweer in draaghouding"

De uitgangshouding is de houding met het geweer bij de voet, waarvoor geen commando wordt gegeven.

Hierna volgen de onderstaande bewegingen in eigen tempo:

- rechtstandig brengen van het wapen naast het lichaam
- geweer met rechterhand schuin voor en evenwijdig met het lichaam brengen, patroonmagazijn naar beneden, monding van de loop links boven
- omvatten met de linkerhand van het geweer net boven de schoppen van de voorsteunen, aaneengesloten vingers rechts, duim links van het wapen, linkerelleboog tegen het lichaam drukken
- omvatten met de rechterhand van de kolfgreep, rechteronderarm is ongedwongen omlaag, doch vrij van het lichaam (fig. 14).

- (2) Aanwijzing: "Geweer afzetten"

- met rechterhand omvatten van het wapen bij de loop boven de bovenste cordonbeugel

- het geweer met de rechterhand langs de kortste weg omlaag brengen tot de teen van de kolf twee vingerbreedten boven de grond en rechts van de tenen van de rechtervoet is. De aaneengesloten vingers van de gestrekte linkerhand worden schuin tegen de bovenzijde van de loop geplaatst, de linkerduim is aangesloten, de rug van de hand naar voren gekeerd
- tenslotte wordt het geweer met de rechterhand zonder stoten bij de voet geplaatst, waarbij tegelijkertijd de linkerarm wordt teruggebracht als in de houding
- door het strekken van de rechterarm wordt de houding aangenomen met het geweer bij de voet, waarna de houding (zonder commando) "Op de plaats = rust" wordt aangenomen.

b. Het op- en afzetten van de bajonet

(1) Aanwijzing: "Bajonet opzetten"

De uitgangshouding is de houding met het geweer bij de voet, waarvoor geen commando wordt gegeven.

- Losmaken van riempje van de bajonetschede.
- Omvatten van het bajonethaft, zodanig dat de rug van de linkerhand tegen het lichaam rust en de duim zich aan de achterzijde van het bajonethaft bevindt, hierbij kijkt men naar de bajonet.
- Krachtig naar voren trekken van de bajonet uit de bajonetschede.
- Door het draaien van de linkeronderarm en -pols brengt men nu het bajonethaft boven de monding van de loop, terwijl men nog steeds naar het bajonethaft kijkt.
- Het bajonethaft wordt nu over de mondingsvlamdemper geplaatst tot hij stuit.
- Hierna wordt de bajonet iets op en neer gedraaid totdat men een klik hoort.
- Nu komen de linkerarm, het geweer en het hoofd als in de houding.
- Hierna wordt echter wel het commando: "Op de plaats = rust" gegeven.

(2) Aanwijzing: "Bajonet afzetten"

Uitgangshouding is de houding met het geweer bij de voet, waarvoor geen commando wordt gegeven.

- Omvatten van het bajonethaft met de linkerhand, de duim boven, de overige vingers onder het bajonethaft, de pink juist vrij van de bajonetpal, terwijl men naar de bajonet kijkt.
- Naar voren drukken van de bajonetpal met de duim van de rechterhand; tegelijkertijd wordt de bajonet ongeveer 3 cm omhooggeschoven, zodat de bajonetpal vrij komt van de ligplaats in de mondingsvlamdemper.
- Met de rechterduim wordt daarna weer de loop omvat.
- Afschuiven van de bajonet van de mondingsvlamdemper.
- Plaatsen van de bajonet in de schede en vastmaken van het riempje, waarbij men tevens naar de bajonet kijkt.
- Linkerhand en hoofd komen weer terug als in de houding.
- "Op de plaats = rust" komen zonder commando.

c. Overige draagwijzen van het wapen op aanwijzing

- (1) Aan de rechter- c.q. linkerschouder, loop omhoog (fign 15 en 16).
- (2) In de rechter- of linkerhand aan het draaghandvat (fign 17 en 18).

d. Afhangen en omhangen van de uitrusting

(1) Algemeen

De aanwijzing "Afhangen" wordt alleen gegeven, wanneer de troep in colonne is opgesteld, in de houding "Op de plaats = rust = rust".

(2) Aanwijzing: "Afhangen"

- Het geweer wordt op de voorsteunen geplaatst zodanig, dat de voorzijde v.n het patroonmagazijn op één lijn komt met de teen van de rechtervoet. Het geweer naar rechts laten overhellen, waarna het draaghandvat wordt ingeklapt.
- De gevechtstas wordt losgehaakt en ongeveer midden tussen de man en zijn voorman op de grond gelegd, de opening van de man afgekeerd, de klep naar boven.
- De overige uitrusting wordt afgehangen, waarbij de patroontassen, met de achterzijden tegen elkaar, op elkaar tegen de bodem van de gevechtstas worden gelegd, de kleppen naar rechts en in één lijn met de rechterzijde van de gevechtstas. De dubbelgevouwen koppel wordt over de gevechtstas gelegd, waarbij de steel van de pionierschop en de bajonetschede naar links wijzen. De bodem van de aan de koppel gehechte veldfles is eveneens naar links gekeerd.

Fig. 13

Fig. 14

Fig. 15

Fig. 16

Fig. 17

Fig. 18

Fig. 19

Fig. 20

- De met het geweer, de mitrailleur, het pistool of de raketwerper bewapenden plaatsen de helm midden op de gevechtstas.
De voorzijde van de helm is naar de man gekeerd.
- Nadat is afgehangen, neemt men de houding aan. Vervolgens commandeert de instructeur "Links = om" en laat de manschappen inrukken.

(3) Omhangen

Voor het omhangen worden de navolgende aanwijzingen gebruikt:

(a) Aanwijzing: "Bij de uitrusting"

- Op deze aanwijzing stelt de man zich in de houding "Op de plaats = rust = rust" achter zijn uitrusting op, zodanig dat hij ongeveer midden tussen zijn uitrusting en die van de man achter hem staat, zodanig dat de teen van de rechtervoet op één lijn is met de voorzijde van het patroonmagazijn.
- De achterste man stelt zich op gelijke afstand als de anderen achter zijn uitrusting op.

(b) Aanwijzing "Omhangen"

- Op deze aanwijzing handelt de man in omgekeerde volgorde als omschreven in punt d (2), zodat hij uiteindelijk weer staat opgesteld in de houding "Op de plaats = rust = rust".
- De met geweer bewapenden buigen het bovenlichaam naar voren, klappen met de rechterhand het draaghandvat uit en omvatten het.
- Het bovenlichaam strekken en het geweer, door het horizontaal brengen van de rechteronderarm, verticaal langs het lichaam brengen.
- Met de linkerhand de voorsteunen inklappen.
- Met de rechterhand het draaghandvat neerklappen en het wapen bij de voet plaatsen, zoals in de houding met het geweer bij de voet.

N.B. De koppel en de daaraan bevestigde uitrusting wordt, bij het omhangen met de rechterhand (duim rechts, overige vingers links) opgelicht bij het achter de bovenste patroontas uitstekende rechterdeel van de sluiting. De gevechtstas wordt bij het omhangen met de rechterhand opgelicht aan de rechterhoekriem. Hierna wordt het commando: "Op de plaats = rust" gegeven.

e. Algemene opmerkingen

(1) Optillen van het geweer bij verplaatsing

Moet uit de houding met het geweer bij de voet, op het uitvoeringscommando, een verplaatsing van de voeten geschieden, dan wordt op het waarschuwingscommando het geweer met de rechterhand rechtstandig naast het lichaam gebracht en twee vingerbreedten van de grond getild (fig. 19); na de uitvoering van de beweging wordt het geweer neergezet en door het strekken van de rechterarm naar voren gebracht.

(2) Bajonet

Wanneer de bajonet op het wapen is geplaatst en men de helm draagt, dient men bij de bewegingen "Draagt = geweer", "In de arm = geweer", "Presenteert = geweer", de nodige voorzichtigheid in acht te nemen daar men, wanneer de bewegingen niet goed worden uitgevoerd, met de bajonet onder de helm kan blijven steken.

(3) Draagwijze bajonet

Met de bajonet bewapend, draagt de man dit wapen, wanneer het niet op het geweer is geplaatst in de schede aan de koppel, aan de linkerzijde van het lichaam, even achter de heup (fig. 20); wordt de pionierschop gedragen, dan bevindt de bajonetschede zich onmiddellijk daarvoor.

Y-CHE.ML